

Diccionari d'energia solar

Català/Castellà/Francès/Anglès

Servei de Llengües i Terminologia de la UPC

Autors:

Marta de Blas i Abante

Jaume Serrasolses i Doménech

1. **Å** *m*
ES Å
FR Å
EN Å
veg. ångstrom
2. **A** *m*
ES A
FR A
EN A
veg. ampere
3. **absorbància** *f.*
sin, comp. factor d'absorció
Definició Relació entre l'energia radiant absorbida per un cos i l'energia radiant que hi incideix.
ES absorbancia
absortancia
factor de absorción
FR absorptance
facteur d'absorption
EN absorptance
absorption factor
Nota Depèn de la direcció i de l'espectre de la radiació incident i de la composició, l'estructura i la temperatura de la superfície que rep la radiació.
4. **absorbància direccional** *f*
Definició Absorbància on l'energia radiant incident procedeix d'una direcció determinada.
ES absorbancia direccional
FR absorptance directionnelle
EN directional absorptance
5. **absorbància hemisfèrica** *f*
Definició Absorbància on l'energia radiant incident procedeix de totes les direccions compreses en un angle sòlid de 2 Π estereoradiants.
ES absorbancia hemisfèrica
FR absorptance hémisphérique
EN hemispherical absorptance
6. **absorbància monocromàtica** *f*
sin. coeficient d'absorció
Definició Absorbància de la radiació d'una longitud d'ona determinada. (*font*)
ES coeficiente de absorción
FR coefficient d'absorption
EN absorption coefficient
7. **absorbat** *m*
Definició Substància absorbida per l'absorbent.
ES absorbato
FR absorbat
EN absorbate
8. **absorbent** *m*
Definició Substància sòlida, líquida o gasosa capaç d'absorbir en la seva massa llum, so, calor, molècules d'un fluid, etc.
ES absorbente
FR absorbant
EN absorbant
absorbent
9. **absorbent** *adj*
sin. comp. absorbidor -a
absortiu -iva
Definició Dit de les substàncies, els materials, els cossos, etc. que tenen la propietat d'absorbir.
ES absorbente
absortivo -va
FR absorbant -ante
absorptif -ive
EN absorbent
absorptive
10. **absorbidor** *m*
Definició Aparell bàsicament constituït per una superfície negra que absorbeix la radiació solar i la transforma en calor, la qual es transfereix a un termòfor.
ES absorbedor
placa absorbente
FR absorbeur
EN absorber
absorber plate
11. **absorbidor -a** *adj.*
veg. absorbent
12. **absorbidor de graella** *m*
Definició Absorbidor d'un captador solar d'aigua constituït per dos col·lectors paral·lels per on circula el termòfor, units perpendicularment a una graella de tubs menors als quals, generalment, van soldades unes aletes per augmentar la superfície d'absorció.
ES absorbedor de parrilla
absorbedor de retícula
FR absorbeur réticulé
EN grid absorber
13. **absorbidor de sandvitx** *m*
Definició Absorbidor d'un captador solar d'aigua constituït per dues planxes planes, amb relleu o sense, entre les quals circula el termòfor.
ES absorbedor de sandwich
FR absorbeur de sandwich
EN sandwich absorber
14. **absorbidor de serpenti** *m*
Definició Absorbidor d'un captador solar d'aigua constituït per un sol tub en forma de serpenti, per on circula el termòfor, soldat a una planxa metàl·lica.
ES absorbedor de serpentín
FR absorbeur de serpentín
EN pipe coil absorber
serpentine absorber
15. **absorbidor negre** *m*
Definició Superfície ideal que absorbeix tota l'energia radiant, de qualsevol longitud d'ona, que hi incideix.
ES absorbedor negro
FR absorbeur noir
EN black absorber
16. **absorbidor obert** *m*
Definició Absorbidor d'un captador solar

- d'aigua constituït per una xapa metàl·lica ondulada per damunt de la qual circula el termòfor.
ES *absorbedor abierto*
FR *absorbeur ouvert*
EN *open flow absorber*
17. **absorbidor selectiu** *m*
Definició Absorbidor que només absorbeix una part determinada de l'espectre de la radiació que hi incideix.
ES *absorbedor selectivo*
FR *absorbeur sélectif*
EN *selective absorber*
18. **absorció** *f*
Definició Fenomen de transformació de l'energia radiant incident en un cos en un altre tipus d'energia per mitjà de la interacció amb la matèria.
ES *absorción*
FR *absorption*
EN *absorption*
19. **absorció selectiva** *f*
Definició Absorció que només es produeix en una part determinada de l'espectre de la radiació.
ES *absorción selectiva*
FR *absorption sélective*
EN *selective absorption*
20. **absortiu -iva** *adj*
veg. absorbent
21. **absortivitat** *f*
Definició Capacitat d'una substància d'absorbir llum, so, calor o molècules d'un fluid.
ES *absortividad*
FR *absorptivité*
pouvoir absorbant
pouvoir d'absorption
EN *absorptive power*
absorptivity
22. **ACC** *. f*
veg. *aigua calenta corrent*
ES *ACD agua caliente doméstica*
ACS agua caliente sanitaria
FR *ECDeau chaude domestique*
ECS eau chaude sanitaire
EN *DHW domestic hot water*
23. **acceptor** *m*
Definició Àtom amb menys electrons a la banda de valència que els àtoms del semiconductor base en el qual s'insereix com a impuresa, capaç de rebre aquests electrons lliures i crear forats que actuen com a càrrega positiva.
ES *aceptor*
FR *accepteur*
EN *acceptor*
24. **actinòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la intensitat de la radiació solar.
Nota Actualment es tendeix a reservar aquest nom als aparells de mesura de de la intensitat dels raigs actínics.
ES *actinómetro*
FR *actinomètre*
EN *actinometer*
25. **actiu -iva** *adj*
Definició Dit dels sistemes solars tèrmics en què el moviment del termòfor es produeix per mitjà d'una font d'energia auxiliar.
ES *activo -va*
FR *actif -ive j*
EN *active*
26. **acumulador d'aigua calenta** *m*
Definició Aparell que serveix per emmagatzemar l'aigua calenta produïda pel captador solar d'un escalfador solar d'aigua.
ES *acumulador de agua caliente*
FR *accumulateur d'eau chaude*
ballon d'eau chaude
réservoir à eau chaude
EN *hot water tank*
27. **acumulador de calor** *m*
Definició Massa sòlida o líquida, generalment de calor específica elevada, capaç de ser escalfada i d'emmagatzemar la calor rebuda en forma de calor latent o de calor sensible per cedir-la posteriorment a altres cossos.
Nota Si l'acumulador de calor emmagatzema calor latent ha de tenir una temperatura de fusió que es trobi dins el rang de temperatures del sistema de producció de calor, si emmagatzema calor sensible ha de tenir una calor específica elevada.
ES *acumulador de calor*
FR *accumulateur de chaleur*
EN *heat-storage medium*
28. **acumulador de calor** *m*
Definició Aparell que emmagatzema energia tèrmica per poder utilitzar-la posteriorment.
ES *acumulador de calor*
FR *accumulateur thermique*
EN *heat accumulator*
29. **acumulador elèctric** *m*
Definició Aparell que emmagatzema energia elèctrica per poder utilitzar-la posteriorment.
ES *acumulador eléctrico*
FR *accumulateur électrique*
EN *electric accumulator*
30. **admitància** *f*
sin. comp. *conductància aparent* *.*
Definició Relació entre la intensitat i la tensió en un circuit de corrent altern.
Nota Inversa de la impedància.
ES *admitancia*
FR *admittance*
EN *admittance*
31. **adsorbat** *m*
Definició Substància adsorbida damunt de la superfície de l'adsorbent.
ES *adsorbato*
FR *adsorbat*
EN *adsorbate*

32. **adsorbent** *m*
Definició Substància sòlida utilitzada per fixar-ne d'altres per adsorció física o química.
ES adsorbente
FR adsorbant
EN adsorbent
33. **adsorbent** *adj*
Definició Dit de les substàncies, els materials, els cossos, etc. que tenen la propietat d'adsorbir.
ES adsorbente
FR adsorbant -ante
EN adsorbent
34. **adsorció** *f*
Definició Fenomen físic que consisteix en l'adhesió dels àtoms o les molècules de l'adsorbat damunt la superfície de l'adsorbent.
ES adsorción
FR adsorption
EN adsorption
35. **aerosol** *m*
Definició Suspensió coloidal de partícules líquides o sòlides en un gas, normalment l'aire.
ES aerosol
FR aérosol
EN aerosol
36. **aeroterms** *m*
Definició Aparell que serveix per escalfar l'aire d'un espai fent-lo passar, impulsat per ventiladors, per una resistència elèctrica o per un serpentí per on circula un termòfor.
ES aeroterms
FR aérotherme
EN fan-coil
EN unit heater
37. **afeli** *m*
Definició Punt més allunyat del sol de l'òrbita d'un planeta.
ES afelio
FR aphélie
EN aphe lion
38. **agent refrigerant** *m*
sin. refrigerant
Definició Fluid amb un punt d'ebullició baix, utilitzat perquè absorbeixi calor quan es vaporitza i n'emeti quan es condensa.
ES refrigerante
FR fluide frigorigéne
FR fluide réfrigérant
FR réfrigérant
EN refrigerant
39. **agitació tèrmica** *f*
Definició Moviment desordenat dels àtoms o de les molècules d'una substància en funció de la seva temperatura.
ES agitación térmica
FR agitation thermique
EN thermal agitation
40. **aigua calenta corrent** *f*
sin. ACC .
- Definició** Aigua calenta utilitzada per a finalitats domèstiques, higièniques, industrials, etc.
Nota És una de les aplicacions més habituals de l'«energia solar», ja que la seva temperatura d'ús s'assoleix fàcilment per mitjà de captadors solars.
ES agua caliente doméstica
agua caliente sanitaria
FR eau chaude domestique
eau chaude sanitaire
EN domestic hot water
hot domestic water
41. **aïllador** *m*
Definició Peça de material dielèctric apta per fer suport dels conductors elèctrics.
ES aislador
FR isolateur
EN insulator
42. **aïllador -a** *adj*
sin. comp. aïllant .
sin. isolador -a
Definició Dit de les substàncies, els materials, els cossos, etc. que no són conductors ni de la calor ni de l'electricitat.
ES aislador
aislante
FR isolant
isolateur
EN insulating
43. **aïllament elèctric** *m*
Definició Conjunt d'elements no conductors de l'electricitat que serveixen per aïllar elèctricament un conductor del altres, del seu suport i del terra.
ES aislamiento eléctrico
FR isolation électrique
EN electric insulation
44. **aïllament tèrmic** *m*
Definició Conjunt d'elements de conductivitat tèrmica baixa que serveixen de protecció per evitar o disminuir el pas de la calor entre l'exterior i el cos o l'espai aïllants.
ES aislamiento térmico
FR calorifugeage
isolation thermique
EN heat insulation
thermal insulation
45. **aïllament tèrmic mòbil** *m*
Definició Aïllament tèrmic de posar i treure en funció de les variables en l'assolellament entre el dia i la nit o l'estiu i l'hivern, que serveix per regular la temperatura interior de l'habitatge i evitar-ne el sobreescalfament en els períodes assolellats i calorosos i les pèrdues tèrmiques en els períodes freds.
ES aislamiento térmico móvil
FR isolation thermique variable
EN movable thermal insulation
46. **aïllament tèrmic nocturn** *m*
Definició Aïllament tèrmic mòbil que serveix per cobrir durant la nit els tancaments transparents i evitar les pèrdues tèrmiques cap a l'exterior.

- ES aislamiento térmico nocturno**
FR isolation thermique nocturne
EN nocturnal thermal insulation
47. **aïllament tèrmic perimètric** *m*
Definició Aïllament tèrmic disposat exteriorment entorn de l'estructura dels fonaments.
ES aislamiento térmico perimétrico
FR isolation thermique périmétrique
EN perimetric thermal insulation
48. **aïllament tèrmic reflector** *m*
sin. barrera radiant .
Definició Aïllament tèrmic que utilitza materials que, pel seu color o la seva textura, tenen una baixa absorbitat i una elevada reflectivitat.
ES aislamiento térmico reflector
FR isolation thermique réfléchissante
EN radiant barrier
49. **aïllament tèrmic resistiu** *m*
Definició Aïllament tèrmic que utilitza materials d'alta resistència tèrmica.
ES aislamiento térmico resistivo
FR isolation thermique résistive
EN thermal resistive insulation
50. **aïllament tèrmic transparent** *m*
Definició Aïllament tèrmic que utilitza materials transparents o translúcids d'elevada resistència tèrmica.
ES aislamiento térmico transparente
FR isolation thermique transparente
EN transparent thermal insulation
51. **aïllant** *m*
Definició Substància que no permet el pas ni del corrent elèctric ni de la calor.
ES aislante
FR isolant
EN insulator
52. **aïllant** *adj.*
veg. aïllador -a
53. **albedo** *f*
Definició Refletància de la terra, de superfícies de la terra i de l'atmosfera.
ES albedo
FR albédo
EN albedo
54. **albedòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de l'albedo d'una superfície, format per dos piranòmetres en posició horitzontal, un dels quals s'orienta cap al cel i l'altre cap a al terra.
ES albedómetro
FR albedomètre
EN albedometer
55. **aleta** *f*
Definició Planxa de material conductor que, en absorbidors de graella o en intercanviadors de calor, va unida als tubs per on circula el termòfor per tal d'augmentar la superfície d'absorció, de radiació o d'intercanvi de calor.
ES aleta
FR ailette
EN fin
56. **allau** *m*
Definició Fenomen pel qual els electrons lliures d'un medi ionitzable sotmès a un camp elèctric poden produir nous ions i crear més electrons lliures, que produeixen el mateix fenomen i provoquen l'augment consegüent del corrent elèctric.
ES avalancha
FR avalanche
EN avalanche
57. **altura de culminació** *f*
Definició Altura màxima o mínima atesa per un astre en el seu moviment diürn aparent respecte de l'observador.
Nota L'altura de culminació del sol s'assoleix quan el seu azimut és igual a zero.
ES altura de culminación
FR hauteur de culmination
58. **altura solar** *f*
Definició Angle comprès entre la recta que uneix el sol amb el punt considerat i el pla horitzontal d'aquest punt.
ES altitud solar
ES altura solar
FR altitude solaire
FR hauteur du soleil
EN solar altitude
EN solar altitude angle
59. **amorf -a** *adj*
Definició Dit dels cossos sòlids que no tenen els àtoms ordenats com en un cristall.
ES amorfo
FR amorphe
EN amorphous
60. **amortiment tèrmic** *m*
Definició Fenomen de reducció del salt tèrmic entre la temperatura del fluid que es vol escalfar o refredar i la temperatura final desitjada per mitjà del preescalfament o del prerefredament del fluid aprofitant una font calenta o freda natural.
ES amortiguamiento térmico
FR amortissement thermique
EN thermal damping
61. **amortiment tèrmic amb tubs enterrats** *m*
Definició Amortiment tèrmic aconseguit fent circular aire exterior per tubs enterrats a una certa fondària abans de fer-lo entrar a l'edifici o al sistema de refredament o d'escalfament per tal d'aprofitar la inèrcia tèrmica del terra, que en provocarà l'escalfament a l'hivern i el refredament a l'estiu.
ES amortiguamiento térmico con tubos enterrados
FR amortissement thermique avec tubes enterrés
EN thermal damping by earth tubes

62. **ampere** *m*
sbl. A
Definició Unitat elèctrica d'intensitat en el SI que correspon a la intensitat de corrent constant que produeix una força d'atracció entre dos conductors de 2×10^{-7} newtons per metre de longitud.
ES ampere
FR ampère
EN ampere
63. **ancoratge** *m*
Definició Fixació que permet d'assegurar sòlidament un captador solar i els seus components al terra o a un altre element fix.
ES anclaje
FR ancrage
EN anchorage
64. **angle azimutal solar** *m*
Definició Angle comprès entre el meridià d'un punt determinat i la projecció d'un raig solar sobre el pla horitzontal en aquest punt.
Nota Té signe positiu a l'oest del sud i signe negatiu a l'est del sud.
ES ángulo azimutal solar
FR angle d'azimut solaire
EN solar azimuth angle
65. **angle d'admissió** *m*
Definició Angle màxim que poden formar els raigs solars incidents amb la normal a l'àrea d'obertura d'un concentrador, i dins del qual encara poden arribar a l'absorbidor.
ES ángulo de admisión
FR angle d'admission
EN acceptance angle
66. **angle d'incidència** *m*
Definició Angle comprès entre un raig i la normal al pla sobre el qual incideix.
ES ángulo de incidencia
FR angle d'incidence
EN angle of incidence
EN incidence angle
67. **angle d'incidència normal** *m*
Definició Angle d'incidència de 90° .
ES ángulo de inclinación
FR angle d'incidence normale
EN normal incident angle
68. **angle d'inclinació** *m*
Definició Angle comprès entre l'àrea d'obertura d'un captador solar i el pla horitzontal.
ES ángulo de inclinación
FR angle d'inclinaison
EN slope angle
EN tilt angle
69. **angle d'orientació** *m*
Definició Angle azimutal al qual s'orienta un captador solar i que, normalment, té un valor de 0° .
ES ángulo de orientación
FR orientation
EN orientation
70. **angle de reflexió** *m*
Definició Angle comprès entre la normal a una superfície i la direcció de la radiació reflectida.
ES ángulo de reflexión
FR angle de réflexion
EN angle of reflection
71. **angle de refracció** *m*
Definició Angle comprès entre un raig refractat i la normal al cos refractor en el punt d'incidència.
ES ángulo de refracción
FR angle de réfraction
EN angle of refraction
72. **angle horari** *m*
Definició Angle format per les projeccions sobre el pla de l'equador del meridià del punt considerat i de la recta que uneix els centres de la terra i del sol, i que resulta de dividir els 360° sexagesimals per les 24 hores del dia.
Nota Té signe negatiu les primeres 12 hores del dia, signe positiu les altres 12 i té valor 0 al migdia.
ES ángulo horario
FR angle horaire
EN hour angle
73. **angle horari de l'ocàs** *m*
Definició Angle horari corresponent al moment de la posta de sol.
ES ángulo horario del ocaso
FR angle horaire du coucher
EN sunset hour angle
74. **angle horari de l'ortus** *m*
Definició Angle horari corresponent al moment de la sortida del sol.
ES ángulo horario del orto
FR angle horaire du lever
EN sunrise hour angle
75. **angle sòlid** *m*
Definició Angle format per diversos plans que es tallen mútuament i que concorren en un punt.
ES ángulo sólido
FR angle solide
EN solid angle
76. **angle zenital** .
veg. distància zenital
77. **àngstrom** *m*
Definició Unitat de mesura de la longitud d'ona de la radiació electromagnètica en el SI que equival a $0,0000000001$ metres.
sbl. Å
ES ångstrom
FR angström
EN angström
78. **ànode** *m*
Definició Elèctrode receptor de càrregues negatives en tots aquells dispositius a l'interior dels quals hi ha un medi no electrolític que esdevé conductor sota determinades condicions.

- ES ánodo**
FR anode
EN anode
79. **ánodo fotoelèctric** *m*
sin. comp. fotoánodo
Definició Ànode recobert de material fotosensible, normalment superfícies de semiconductors o fotosensibilitzadors adsorbents.
ES ánodo fotoeléctrico
ES ánodo fotoelectrónico
ES fotoánodo
FR anode photoélectronique
FR photoanode
EN photoanode
EN photoelectric anode
80. **anticongelant** *m*
Definició Substància que s'afegeix a un líquid, o en els captadors solars al termòfor, per reduir-ne el punt de congelació.
ES anticongelante
FR antigel
EN antifreeze
81. **anticongelant** *adj*
Definició Dit de les substàncies, els materials, els cossos, etc. que tenen la propietat de reduir el punt de congelació d'un líquid.
ES anticongelante
FR antigel
EN antifreeze
82. **antireflector** *m*
Definició Substància que, dispostada en forma d'una capa molt fina sobre una superfície, té la propietat de disminuir la reflexió de la radiació incident i augmentar la quantitat de llum transmesa o absorbida.
ES antirreflectante
ES antirreflector
ES capa antirrefleitora
FR couche antiréfléchissante
EN antireflection coating
EN antireflective layer
83. **antireflector -a** *adj*
Definició Dit de les substàncies, els materials, els cossos, etc. que tenen la propietat de disminuir la reflexió de la radiació que hi incideix.
ES antirreflector
FR antiréfléchissant -ante
EN antireflective
84. **antiretorn** *m*
sin. vàlvula antiretorn
Definició Vàlvula que, interposada en un conducte per on circula un fluid, permet el pas d'aquest en un sentit, però no en el contrari.
ES vàlvula antiretorno
FR antiretour
EN non return valve
85. **arbre caducifoli** *m*
Definició Arbre que perd la fulla a la tardor i no en torna a tenir de nova fins a la primavera i que en arquitectura bioclimàtica s'empra com a element d'ombreig durant les èpoques de més assolellament.
ES árbol caducifolio
FR arbre à feuille caduque
EN deciduous tree
86. **arbre perennifoli** *m*
Definició Arbre que tot l'any manté el seu fullam i que en arquitectura bioclimàtica s'empra com element de protecció contra el vent i per reduir les pèrdues de calor a l'hivern de les façanes no assolellades.
ES árbol perennifolio
FR arbre à feuille persistence
EN evergreen tree
87. **àrea captadora bruta** *f*
Definició Àrea màxima projectada que inclou el captador solar i tots els altres elements que normalment formen part del sistema de captació solar.
ES área captadora bruta
FR superficie de captation brute
EN gross collector area
88. **àrea d'obertura** *f*
Definició Àrea a través de la qual la radiació solar no concentrada pot arribar, directament o per reflexió, a l'absorbidor d'un captador solar.
ES superficie de abertura
FR superficie d'ouverture
EN aperture area
89. **àrea d'una cèl·lula fotovoltaica** *f*
Definició Àrea de la superfície frontal d'una cèl·lula fotovoltaica, inclosa l'àrea coberta de reixa i les preses de corrent.
ES área d'una célula fotovoltaica
FR aire d'une cellule photovoltaïque
EN photovoltaic cell area
90. **arquitectura bioclimàtica** *f*
Definició Conjunt de solucions constructives aplicades al disseny d'edificis que té com a finalitat aconseguir crear condicions ambientals de confort tenint en compte l'orientació, les característiques del terreny, el microclima del lloc i altres elements naturals de l'entorn.
ES arquitectura bioclimática
FR architecture bioclimatique
EN bioclimatic architecture
91. **arquitectura solar** *f*
Definició Conjunt de solucions constructives que fan possible que un edifici capti, emmagatzemi i distribueixi l'energia solar que hi incideix.
ES arquitectura solar
FR architecture solaire
EN solar architecture
92. **assegador solar** *m*
Definició Aparell emprat per reduir la humitat d'un material o un producte per mitjà de l'energia solar.
ES secador solar
FR séchoir solaire
EN solar dryer

93. **assecatge solar** *m*
Definició Extracció de l'aigua d'un material o un producte humit amb l'ajut de la radiació solar, amb dispositius especials o sense.
ES secado solar
FR séchage solaire
EN solar drying
94. **assolellament** *m*
Definició Quantitat de radiació solar rebuda per un cos per unitat de superfície i per unitat de temps.
ES asoleo
ES soleamiento
FR ensoleillement
EN insolation
95. **astigmatisme** *m*
Definició Defecte d'un sistema òptic que consisteix en el fet que, quan aquest és travessat per un raig de llum incident, la superfície d'ona emergent no és esfèrica.
ES astigmatismo
FR astigmatisme
EN astigmatism
96. **atenuació** *f*
sin. comp. extinció
Definició Fenomen de reducció del flux de la radiació solar a causa de l'absorció i la dispersió que experimenta la radiació en travessar un medi.
ES atenuación
ES extinción
FR atténuation
FR extinction
EN attenuation
EN extinction
97. **atenuació atmosfèrica** *f*
Definició Atenuació produïda pel pas de la radiació solar per l'atmosfera.
ES atenuación atmosférica
FR atténuation atmosphérique
EN atmospheric attenuation
EN attenuation of solar radiation
98. **atèrman -a** *adj*
Definició Dit dels cossos que tenen la propietat de ser opacs a la radiació tèrmica.
ES atérmano -na
FR athermane
EN athermanous
99. **atèrmancia** *f*
Definició Propietat dels cossos atèrmans.
ES atèrmancia
FR athermanéité
EN athermancy
100. **azimut** *m*
Definició Angle horitzontal comprès entre una direcció donada i la direcció nord-sud.
ES acimut
ES azimut
FR azimut
EN azimuth
101. **balanç de la radiació** *m*
Definició Expressió numèrica, corresponent a la suma dels fluxos amb signe positiu i negatiu, de tots els intercanvis de radiació que es produeixen a la superfície d'un receptor determinat o a un nivell fix.
ES balance de radiación
FR bilan radiatif
EN radiation balance
102. **balanç de radiació d'ona curta** *m*
Definició Balanç de radiació que expressa la diferència entre la radiació solar incident sobre la superfície terrestre i la radiació reflectida.
ES balance de radiación de onda corta
FR bilan radiatif des longueurs d'onde courte
EN shortwave radiation balance
103. **balanç de radiació d'ona llarga** *f*
veg. radiació efectiva *f*
104. **balanç de radiació de la superfície terrestre** *m*
Definició Balanç de radiació que expressa la diferència entre la radiació global absorbida pel sòl i la radiació emesa per la superfície terrestre.
ES balance de radiación de la superficie terrestre
FR bilan radiatif de la surface terrestre
EN earth surface radiation balance
105. **balanç tèrmic** *m*
Definició Expressió numèrica, corresponent a la suma dels fluxos amb signe positiu i negatiu, de tots els intercanvis tèrmics que es produeixen entre un cos i el medi que l'envolta, i que permet avaluar l'energia tèrmica que cal subministrar a un cos per mantenir-lo a una temperatura determinada.
ES balance calorífico
ES balance térmico
FR bilan thermique
EN heat balance
EN thermal balance
106. **balancímetre** *m*
Definició Aparell de mesura del balanç de radiació.
ES balancímetro
EN balancemeter
107. **banda d'energia** *f*
Definició Conjunt de nivells d'energia que, en la representació energètica de l'estructura de la matèria, resulten del desdoblament dels nivells dels àtoms interaccionats quan disminueix la distància interatòmica.
ES banda de energía
FR bande de d'énergie
EN energy band
108. **banda de conducció** *f*
Definició Banda d'energia formada pel desdoblament de les capes de valència dels àtoms d'un material, on es troben els electrons que contribueixen a la circulació del

- corrent elèctric.
ES banda de conducción
FR bande de conduction
EN conduction band
109. **banda de valència** *f*
Definició Banda d'energia formada pel desdoblament de les capes de valència dels àtoms d'un material, que contribueix a la formació dels enllaços entre els àtoms.
ES banda de valencia
FR bande de valence
EN valence band
110. **banda para-sol** *f*
Definició Dispositiu en forma de banda metàl·lica que protegeix els sensors d'un piranòmetre de la radiació directa per tal de fer possible la mesura de la radiació difusa.
ES parasol
FR ruban para-soleil
EN shadow band
EN shadow ring
111. **banda permesa** *f*
Definició Banda d'energia on cada nivell d'energia pot ser ocupat per dos electrons.
ES banda permitida
FR bande permise
EN allowed band
112. **banda prohibida** *f*
Definició Banda d'energia on no pot haver-hi cap nivell d'energia accessible als electrons de valència.
ES banda prohibida
FR bande interdite
EN band gap
EN forbidden band
113. **barra de llum** *f*
Definició Conducte translúcid buit, de superfície prismàtica corrugada en forma de dents de serra amb angles molt precisos de 45°, en què la llum natural o artificial que entra per un dels seus extrems es transmet i es distribueix uniformement per tota la seva llargada, per mitjà de les reflexions successives que es produeixen al seu interior.
ES barra de luz
FR guide-lumière
FR lumiduc
EN light pipe
EN solar light well
114. **barrera antivapor** *f*
Definició Revestiment de material poc permeable al vapor, generalment de forma laminar, que es col·loca juntament amb un aïllament tèrmic a la part calenta del mur que es vol aïllar per tal d'evitar que el vapor travessi l'aïllament, es condensi a la banda freda i el mulli.
ES pantalla antivapor
FR barrière anti-vapeur
FR écran pare-vapeur
EN vapour barrier
115. **barrera de potencial** *f*
Definició Regió on existeix una diferència de potencial que actua de separació entre els portadors de càrrega creats pels fotons de la llum incident.
ES barrera de potencial
FR barrière de potentiel
EN potential barrier
116. **barrera radiant** *f*
veg. aïllament tèrmic reflector
117. **barrera Schottky** *f*
Definició Barrera de potencial que apareix a la regió de transició entre un metall i un semiconductor o entre un metall, un aïllant i un semiconductor.
ES barrera Schottky
FR barrière Schottky
EN Schottky barrier
118. **bateria d'acumuladors** *f*
sin. comp. bateria elèctrica
Definició Conjunt d'acumuladors elèctrics connectats en sèrie i/o en paral·lel, amb una combinació concreta per donar uns valors determinats de tensió i de capacitat, que serveix per emmagatzemar electricitat.
ES batería de acumuladores
FR batterie d'accumulateurs
EN storage battery
119. **bateria elèctrica** *f*
veg. bateria d'acumuladors
120. **bateria solar** *f*
veg. placa fotovoltaica
121. **bescanviador de calor** *m*
veg. intercanviador de calor
122. **besllum** *f*
Definició Claror que deixa passar un cos translúcid.
ES trasluz
FR lumière tamisée
EN diffused light
123. **bolòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la intensitat de radiació que es basa en les variacions de la resistència elèctrica, experimentades per una o les diverses resistències que comprèn l'instrument, provocades pel canvi de temperatura produït per la radiació que hi incideix.
ES bolómetro
FR bolomètre
EN bolometer
124. **bomba de calor** *f*
Definició Aparell que, en un sistema de calefacció transfereix calor d'una font de calor diluïda com ara l'aire ambient o un corrent d'aigua, al punt de consum i, en un sistema de refrigeració transfereix la calor excendent d'un espai a l'exterior, basant-se un cicle de compressió-expansió o en un cicle d'absorció.
ES bomba de calor
FR pompe à chaleur
EN heat pump

125. **bomba de circulació** *f*
Definició Bomba emprada en els sistemes d'escalfament d'aigua amb captadors solars que no funcionen per termocirculació a fi de fer circular el termòfor pel circuit primari.
ES bomba de circulación
FR accélérateur
FR pompe de circulation
EN circulating pump
EN circulation pump
126. **bomba termosolar** *f*
Definició Bomba accionada per mitjà d'una màquina tèrmica que funciona amb un cicle termodinàmic, generalment amb el cicle de Rankine, el fluid de treball de la qual és escalfat mitjançant captadors solars.
ES bomba de calor solar
FR pompe solaire
FR pompe solaire thermique
EN solar pump
EN solar-thermal pump
127. **bresca** *f*
Definició Estructura alveolar que imita la forma de bresca de les abelles i que s'utilitza per produir l'efecte de bresca.
ES estructura de panal de miel
FR nid d'abeille
FR structure de rayon de miel
FR structure en nid d'abeille
EN honeycomb
EN honeycomb structure
128. **brúixola** *f*
Definició Instrument d'orientació que consisteix en una agulla imantada que gira lliure sobre un piu o sobre un disc flotant i assenyalava la direcció nord-sud.
ES brújula
FR boussole
EN compass
129. **bugia nova** *f*
veg. candela
130. **C** *m*
veg. coulomb
ES C
FR C
EN C
131. **cabal** *m*
Definició Quantitat de fluid que circula per la secció d'un conducte en una unitat de temps determinada.
ES caudal
FR débit
EN flow
132. **cabalímetre** *m*
Definició Aparell de mesura del cabal d'un fluid que circula per un canonada.
ES caudalómetro
FR débitmètre
EN flow meter
133. **cal** *f*
veg. caloria
- ES** caloría
FR calorie
EN calorie
134. **caldera solar** *f*
Definició Dipòsit de fluid termòfor, situat normalment dalt de la torre d'una central heliostèrmica, que s'escalfa per la radiació solar captada i concentrada mitjançant sistemes diversos.
ES caldera solar
FR chaudière solaire
EN solar boiler
135. **calefacció solar** *f*
Definició Operació consistent en l'escalfament d'un espai mitjançant l'aprofitament de l'assolellament amb sistemes solars passius o actius.
ES calefacción solar
FR chauffage solaire
EN solar heating
136. **calor de fusió** *f*
Definició Calor latent corresponent al pas de la unitat de massa d'una substància de l'estat líquid al sòlid o del sòlid al líquid a una temperatura constant.
ES calor de fusión
FR chaleur de fusion
EN fusion heat
137. **calor de reacció** *f*
Definició Energia tèrmica cedida i absorbida en una reacció química.
ES calor de reacción
FR chaleur de réaction
EN reaction heat
138. **calor de vaporització** *m*
Definició Calor latent corresponent al pas de la unitat de massa d'una substància de l'estat líquid al gasós a temperatura constant.
ES calor de vaporización
FR chaleur de vaporisation
EN vaporization heat
139. **calor específica** *f*
Definició Energia tèrmica aparent que entra dins un recinte, avaluada a partir de l'augment de temperatura que hi provoca, i que depèn de la capacitat d'emmagatzematge tèrmic de la seva estructura.
ES calor instantáneo
FR chaleur instantanée
EN instantaneous heat
140. **calor instantània** *f*
Definició Energia tèrmica aparent que entra dins un recinte, avaluada a partir de l'augment de temperatura que hi provoca, i que depèn de la capacitat d'emmagatzematge tèrmic de la seva estructura.
ES calor instantáneo
FR chaleur instantanée
EN instantaneous heat
141. **calor latent** *f*
Definició Energia tèrmica cedida o absorbida

- per la unitat de massa d'una substància en un canvi de fase a temperatura constant.
ES calor latente
FR chaleur latente
EN latent heat
142. **calor real** *m*
Definició Energia tèrmica que entra dins d'un recinte en forma de radiació solar.
ES calor real
FR chaleur réelle
EN real heat
143. **calor sensible** *f*
Definició Energia tèrmica transmesa a un cos que provoca l'augment de la seva temperatura sense que es produeixi un canvi de fase.
ES calor sensible
FR chaleur sensible
EN sensible heat
144. **calor útil** *f*
Definició Energia tèrmica lliurada per una instal·lació que satisfà un ús final.
ES calor útil
FR chaleur utile
FR puissance thermique effective
EN useful heat
EN useful heating effect
145. **caloria** *f*
sbl. cal
Definició Unitat de mesura de l'energia que correspon a la quantitat de calor necessària per augmentar la temperatura d'un gram d'aigua destil·lada de 14,5 °C a 15,5 °C a pressió atmosfèrica constant, i que equival a 4,184 joules.
ES caloría
FR calorie
EN calorie
146. **cambra d'aire** *f*
Definició Espai entre dos tancaments que actua com a aïllament tèrmic o com a espai per on circula el termòfor, normalment aire, en sistemes de captació solar o d'acumulació de calor.
ES cámara de aire
FR chambre à air
EN air chamber
147. **camisa aïllant** *f*
Definició Aïllament tèrmic aplicat a un tub.
ES coquilla
FR coquille calorifugée
FR coquille isolante
EN insulating jacket
148. **camp d'heliòstats** *m*
Definició Conjunt d'heliòstats que reflecteixen la radiació solar cap a un receptor central situat a la torre on hi ha la caldera solar.
ES campo de espejos
ES campo de helióstatos
FR batterie d'héliostats
FR champ d'héliostats
- EN array of heliostats**
EN field of heliostats
149. **camp fotovoltaic** *m*
Definició Conjunt de plaques fotovoltaïques que constitueixen una instal·lació.
ES campo fotovoltaico
FR champ de modules
EN photovoltaic array
150. **camp solar** *m*
Definició Conjunt de captadors solars que constitueixen una instal·lació.
ES campo solar
FR batterie de capteurs solaires
FR champ de capteurs solaires
FR champ solaire
EN array of solar collectors
EN field of solar collectors
151. **candela** *f*
sin. comp. bugia nova
sbl. cd
Definició Unitat d'intensitat lluminosa en el SI que equival a 1/60 de la intensitat lluminosa emesa per 1 cm² de cos negre a la temperatura de solidificació del platí 1764 °C.
ES bujía nueva
ES candela
FR candela
FR cd
EN candela
EN cd
152. **canvi de fase** *m*
Definició Canvi que experimenta un cos en passar de sòlid a líquid, de líquid a gas, o viceversa.
ES cambio de fase
FR changement de phase
EN phase change
153. **capacitat** *f*
Definició Quantitat màxima d'electricitat que pot emmagatzemar un acumulador elèctric.
ES capacidad
FR capacité
EN capacity
154. **capacitat d'emmagatzematge tèrmic** *f*
Definició Quantitat de calor que emmagatzema una instal·lació solar per utilitzar-la posteriorment.
ES capacidad de almacenamiento térmico
FR capacité de stockage thermique
EN thermal storage capacity
155. **capacitat de descàrrega tèrmica** *f*
Definició Quantitat de calor que pot ser extreta d'un sistema d'emmagatzematge tèrmic en un període de temps determinat i que depèn de la temperatura inicial i final del sistema, de la temperatura del fluid que hi entra i del cabal del termòfor que hi circula.
ES capacidad de descarga térmica
FR capacité de décharge thermique
EN thermal discharge capacity

156. **capacitat residual** *f*
Definició Capacitat d'un acumulador elèctric que no s'ha d'utilitzar si se'l vol conservar en bones condicions.
ES capacidad residual
FR capacité résiduelle
EN residual capacity
157. **capacitat tèrmica** *f*
Definició Quantitat de calor necessària per augmentar en un grau la temperatura d'un cos.
ES capacidad calorífica
FR capacité calorifique
FR capacité thermique
EN calorific capacity
EN heat capacity
158. **capacitat tèrmica massica** *f*
Definició Quantitat de calor necessària per augmentar en un grau la temperatura d'una massa determinada d'un cos.
ES capacidad calorífica másica
FR capacité calorifique massique
159. **capacitat tèrmica volumètrica** *f*
Definició Quantitat de calor necessària per augmentar en un grau la temperatura d'un volum determinat d'un cos.
ES capacidad calorífica volumétrica
FR capacité calorifique volumique
160. **capacitat útil** *f*
Definició Capacitat d'un acumulador elèctric que pot ser descarregada abans d'arribar a la seva capacitat residual.
ES capacidad útil
FR capacité utile
EN service output
161. **captació solar** *f*
Definició Fenomen que consisteix en la transformació de la radiació solar en una forma d'energia útil.
ES captación solar
FR captage de l'énergie solaire
FR captage solaire
FR captation solaire
EN collection of solarenergy
EN solar collection
162. **captació solar directa** *f*
Definició Captació solar en què la radiació penetra dins l'espai que es vol calefactar, es converteix en calor sobre les superfícies absorbents i s'emmagatzema a les parets i al terra.
ES captación solar directa
FR captation solaire directe
EN direct solar collection
163. **captació solar indirecta** *f*
Definició Captació solar en què la radiació s'absorbeix i s'emmagatzema en una massa disposada entre el captador i l'espai que es vol calefactar.
ES captación solar indirecta
FR captation solaire indirecte
EN indirect solar collection
164. **captació solar separada** *f*
Definició Captació solar en què el captador solar està físicament i tèrmicament separat de l'espai que es vol calefactar i la transferència de calor es fa a través de conductes.
ES captación solar separada
FR captation solaire séparée
165. **captador solar** *m*
Definició Dispositiu habitualment compost per una coberta, un absorbidor, un aïllament tèrmic i una carcassa, que capta la radiació solar i produeix aigua o aire calents amb finalitats diverses.
ES captador solar
FR capteur solaire
EN solar collector
166. **captador solar acumulador** *m*
sin. com. captador solar integral
Definició Captador solar d'aigua en què l'absorbidor és alhora l'acumulador d'aigua.
ES captador solar almacenador
ES captador solar integral
FR capteur solaire accumulateur
EN integral solar collector
167. **captador solar concentrador** *m*
Definició Captador solar que utilitza reflectors, lents o altres elements òptics per tal de concentrar, per reflexió o refracció, la radiació solar incident sobre un absorbidor d'àrea més petita que l'àrea d'obertura.
ES captador solar concentrador
FR capteur solaire à concentration
FR capteur solaire concentrateur
EN concentrating solar collector
168. **captador solar d'aigua** *m*
Definició Captador solar que utilitza l'aigua com a termòfor.
ES captador solar de agua
FR capteur solaire à eau
EN water solar collector
169. **captador solar d'aire** *m*
Definició Captador solar que utilitza l'aire com a termòfor.
ES captador solar de aire
FR capteur solaire à air
EN air solar collector
170. **captador solar d'escolament** *m*
Definició Captador solar d'aigua amb un absorbidor obert pels canalons del qual circula, per gravetat, el termòfor, que és distribuït per un col·lector situat a la part superior i recollit per un altre col·lector situat a la part inferior.
ES captador solar abierto
ES captador solar de goteo
ES captador solar de placa de escurrimiento
FR capteur solaire à eau par ruissellement
EN trickle solar collector
EN trickle-down solar collector
171. **captador solar de baix flux** *m*
Definició Captador solar pla d'aigua amb un

- absorbidor de serpenti constituït per un tub molt estret que permet la circulació forçada d'un cabal petit de termòfor, cosa que fa possible que aquest s'escalfi més que en els altres captadors solars plans.
- ES** captador solar de bajo flujo
FR capteur solaire à faible débit
EN low flow solar collector
172. **captador solar de buit** *m*
veg. tub de buit
173. **captador solar integral** *m*
veg. captador solar acumulador
174. **captador solar integrat** *m*
Definició Captador solar que forma part de l'estructura d'una teulada transparent o d'un tancament transparent o translúcid qualsevol i que utilitza aquest element com a coberta.
ES captador solar de estructura integrada
FR capteur solaire intégré
EN structurally integrated solar collector
175. **captador solar líquid** *m*
Definició Captador solar en què l'absorbidor se substitueix per un fotoconvertidor líquid compost per una solució diluïda de tints amb un elevada absorptivitat.
ES captador solar líquido
FR capteur solaire liquide
EN liquid solar collector
176. **captador solar nu** *m*
Definició Captador solar d'aigua constituït únicament per un absorbidor, sense aïllament tèrmic, ni coberta, ni carcassa, que té un salt tèrmic relativament baix entre la temperatura d'entrada i de sortida del termòfor, per la qual cosa s'utilitza en aplicacions que no necessiten temperatures gaire altes.
FR capteur solaire nu
177. **captador solar pla** *m*
Definició Captador solar en què l'àrea de l'absorbidor és pràcticament igual a l'àrea d'obertura.
ES captador solar plano
FR capteur solaire plan
EN flat plate solar collector
178. **captador solar termofotovoltaic** *m*
Definició Captador solar constituït per una placa fotovoltaica refrigerada per una o per totes dues bandes per mitjà d'un termòfor que s'escalfa i que transporta l'energia tèrmica a l'acumulador de calor o al punt de consum.
ES captador solar termofotovoltaico
FR capteur solaire termophotovoltaïque
EN flat-plate photovoltaic thermal collector
179. **carcassa** *f*
Definició Caixa generalment de metall o de plàstic, que conté l'absorbidor, l'aïllament tèrmic i el tancament transparent d'un captador solar.
ES carcasa
FR boîtier
- FR** coffre
FR coque
EN casing
EN collector box
180. **càrrega elèctrica** *f*
Definició Quantitat d'electricitat que es manifesta en un cos quan varia el nombre d'electrons respecte del nombre constant de protons continguts en un nucli atòmic dels elements que formen el cos.
ES carga eléctrica
FR charge électrique
EN electric charge
181. **càrrega elèctrica mitjana diària** *f*
Definició Valor que s'obté de dividir el consum mitjà diari d'electricitat d'una instal·lació fotovoltaica per la tensió nominal a què es fa el consum.
ES carga eléctrica media diaria
FR charge électrique moyenne journalière
EN daily mean electric load
182. **càrrega tèrmica** *f*
Definició Transferència de calor del termòfor al sistema d'emmagatzematge tèrmic.
ES carga térmica
FR charge thermique
EN thermal head
183. **càrrega tèrmica** *f*
Definició Quantitat d'energia necessària per assolir unes condicions tèrmiques preestablertes en un recinte.
ES carga térmica
FR charge thermique
EN space heat load
184. **carta solar** *f*
Definició Representació gràfica que indica la posició del sol a cada hora del dia segons l'estació de l'any en la qual pot dibuixar-se el perfil dels obstacles que produiran ombres en algun moment del dia.
ES carta solar
FR abaque d'ensoleillement
EN sun path chart
185. **carta solar cilíndrica** *f*
Definició Carta solar que resulta de projectar el recorregut aparent del sol sobre un cilindre, l'eix del qual passa pel punt d'observació i pel seu zenit.
ES carta solar cilíndrica
FR abaque d'ensoleillement cylindrique
EN cylindrical sun path chart
186. **carta solar de Fisher-Mattioni** *f*
Definició Carta solar que representa el recorregut aparent del sol sobre el pla de l'horitzó i en la qual es representen els azimuths del sol i altures solars de cada hora.
ES carta solar de Fisher-Mattioni
FR abaque d'ensoleillement de Fisher-Mattioni
EN Fisher-Mattioni sun path chart

187. **carta solar estereogràfica** *f*
Definició Carta solar que resulta de projectar el recorregut aparent del sol sobre el pla de l'horitzó des d'un punt d'observació oposat al zenit.
ES carta solarestereogràfica
FR abaque d'ensoleillement stéréographique
EN stereographic sun path chart
188. **carta solar gnomònica** *f*
Definició Carta solar que resulta de projectar el recorregut aparent del sol sobre el pla tangent a la volta celest en el zenit de l'observador des d'un punt d'observació situat al centre de la volta celest.
ES carta solar gnomónica
FR abaque d'ensoleillement gnomonique
EN gnomonic sun path chart
189. **casa solar** *f*
Definició Edifici que utilitza l'energia solar com a font única o principal d'energia per a usos domèstics mitjançant sistemes de captació solar integrats a l'edifici.
ES casa solar
FR maison solaire
EN solar house
190. **catàlisi** *f*
Definició Procés de canvi de velocitat de les reaccions químiques per mitjà de l'acció d'un catalitzador.
ES catàlisis
FR catalyse
EN catalysis
191. **catalitzador** *m*
Definició Substància que modifica la velocitat d'una reacció química sense aparèixer en els productes finals de la reacció.
ES catalizador
FR catalyseur
EN catalyst
192. **catalitzador microheterogeni** *m*
Definició Catalitzador de 10 a 15 nanòmetres que constitueix o forma part d'un complex o agregat en solució i que s'utilitza en reaccions redox fotoquímiques o electroquímiques.
ES catalizador microheterogéneo
FR catalyseur microhétérogène
EN microheterogeneous catalyst
193. **càtode** *m*
Definició Elèctrode fornidor de càrregues negatives en tots aquells dispositius a l'interior dels quals hi ha un medi no metàl·lic.
ES cátodo
FR cathode
EN cathode
194. **càtode catalític** *m*
Definició Càtode en què les reaccions de reducció estan afavorides pel caràcter catalític de la superfície de l'elèctrode.
ES cátodo catalítico
- FR** cathode catalytique
EN catalytic cathode
195. **càtode fotoelèctric** *m*
sin. comp. fotocàtode
Definició Càtode recobert de material fotosensible, normalment superfícies de semiconductors o fotosensibilitzadors adsorbents.
ES cátodo fotoeléctrico
ES cátodo fotoelectrónico
ES fotocátodo
FR cathode photoélectronique
FR photocathode
EN photocathode
EN photoelectric cathode
196. **cd** *f*
veg. candela
ES cd
FR cd
EN cd
197. **cèl·lula bifacial** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica monocristal·lina formada per una junció pn doble, capaç de convertir la llum que rep per totes dues cares en electricitat.
ES célula solar bifacial
FR cellule solaire bifaciale
EN bifacial solar cell
EN double-faced solar cell
198. **cèl·lula de barrera Schottky** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica on la barrera de potencial que ha de separar els parells electró-forat es crea per la junció d'un metall i un semiconductor.
ES célula de barrera Schottky
FR cellule de barrière Schottky
EN Schottky barrier cell
199. **cèl·lula de capa fina** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica formada per una capa material semiconductor inferior a 20 micres, obtinguda per deposició sobre un suport.
ES célula solar de capa fina
ES célula solar de película fina
FR cellule solaire en couche mince
EN thin-film solar cell
200. **cèl·lula de cinta** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica formada a partir de fragments d'una cinta de silici monocristal·lí obtinguda per creixement de silici fos.
ES célula de cinta
FR cellule ruban
EN ribbon cell
201. **cèl·lula de silici amorf** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica en què el material semiconductor és silici amorf, el qual es diposita sobre un substrat metàl·lic o un vidre formant una capa amb un gruix de molt poques micres.
ES célula de silicio amorfo
FR cellule au silicium amorphe
EN amorphous silicon cell

202. **cèl·lula de silici monocristal·lí** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica en què el material semiconductor és una llesca de silici de 150 micres de gruix, obtinguda d'un cristall de silici perfecte.
ES célula de silicio monocristalino
FR cellule au silicium monocristallin
EN single-crystal silicon cell
203. **cèl·lula de silici policristal·lí** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica en què el material semiconductor és una llesca de silici formada per un conjunt de grans cristalls perfectes.
ES célula de silicio policristalino
FR cellule de silicium policristallin
EN polycrystalline silicon cell
204. **cèl·lula electroquímica** *f*
Definició Dispositiu en què per mitjà d'un corrent elèctric es produeix una reacció química no espontània o, inversament, en què per mitjà d'una reacció química espontània, es produeix un corrent elèctric.
ES célula electroquímica
FR cellule électrochimique
EN electrochemical cell
205. **cèl·lula fotoelèctrica** *f*
sin. fotocèl·lula .
Definició Dispositiu electrònic basat en l'efecte fotoelèctric destinat a convertir una radiació lluminosa en un corrent elèctric.
ES célula fotoeléctrica
FR cellule photoélectrique
EN photocell
EN photoelectric cell
206. **cèl·lula fotoelectrolítica** *f*
Definició Cèl·lula fotoelectroquímica on el corrent elèctric provoca canvis químics no espontanis en la solució en què es produeix la reacció redox.
ES célula fotoelectrolítica
FR cellule photoélectrolytique
EN photoelectrolysis cell
207. **cèl·lula fotoelectroquímica** *f*
Definició Cèl·lula electroquímica on la potència elèctrica es produeix a causa de l'absorció de la llum per part dels elèctrodes, un dels quals, normalment, és un semiconductor.
ES célula fotoelectroquímica
FR cellule photoélectrochimique
EN photoelectrochemical cell
208. **cèl·lula fotogalvànica** *f*
Definició Cèl·lula fotoelectroquímica on les variacions de corrent o voltatge són degudes a canvis produïts fotoquímicament en les concentracions de reactants de la solució redox.
ES célula fotogalvánica
FR cellule photogalvanique
EN photogalvanic cell
209. **cèl·lula fotovoltaica** *f*
sin. comp. cèl·lula solar .
- sin. comp.** pila solar
Definició Dispositiu que, per mitjà de l'efecte fotovoltaic, converteix una radiació lluminosa en un corrent elèctric.
- ES** célula fotovoltaica
ES célula solar
ES pila solar
FR cellule photovoltaïque
FR cellule solaire
EN photovoltaic cell
EN solar cell
210. **cèl·lula fotovoltaica ideal** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica teòrica, sense resistència interna.
ES célula solar ideal
FR cellule solaire idéale
EN ideal solar cell
211. **cèl·lula multijunció** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica on s'han realitzat diferents juncions, que poden estar disposades horitzontalment o verticalment respecte de la radiació solar per tal d'aprofitar millor l'espectre de la radiació solar i obtenir una millor resposta espectral.
ES célula multiunión
FR cellule multijonction
EN multijunction solar cell
212. **cèl·lula patró** *f*
Definició Cèl·lula fotovoltaica de referència utilitzada per establir nivells de radiació simulats per fer proves fotovoltaïques.
ES célula patrón
FR cellule patron
213. **cèl·lula solar** *f*
veg. cèl·lula fotovoltaica
214. **central fotovoltaica** *f*
Definició Central solar que produeix electricitat a partir de la conversió fotovoltaica.
ES central fotovoltaica
FR centrale photovoltaïque
EN photovoltaic power plant
215. **central heliotèrmica** *f*
sin. comp. central heliotermodinàmica .
Definició Central solar que produeix electricitat a partir de la conversió tèrmica de l'energia solar mitjançant un cicle termodinàmic.
ES central heliotèrmica
FR centrale héliothermique
FR centrale héliothermodynamique
EN heliothermal power plant
EN solar -thermal power plant
216. **central heliotèrmica de receptor central** *f*
Definició Central heliotèrmica constituïda per un camp d'heliòstats i una torre on hi ha un únic receptor, situat en el focus dels heliòstats.
ES central heliotèrmica de receptor central
FR centrale héliothermique à récepteur

- centrale** *f*
EN solar-thermal central receiver power plant
217. **central heliostèrmica de receptor distribuït** *f*
Definició Central heliostèrmica constituïda per un conjunt de concentradors cadascun dels quals té un receptor lineal.
ES central heliostèrmica de receptor distribuido
FR centrale héliothermique à récepteurs distribuées
EN solar-thermal distributed receiver power plant
218. **central heliostèrmica de torre** *f*
Definició Central heliostèrmica constituïda per una torre amb un receptor que capta i converteix en energia elèctrica la radiació solar directa reflectida pel camp d'heliòstats.
ES central solar de torre
FR centrale solaire à tour
EN solar tower power plant
219. **central heliostèrmica dinàmica** *f*
veg. central heliostèrmica
220. **central solar** *f*
Definició Central alimentada amb energia solar que genera energia elèctrica per mitjà de conversions fotovoltaïques o de conversions fototèrmiques.
ES central solar
FR centrale solaire
EN solar power plant
EN solar power station
221. **central solar de xemeneia** *f*
veg. central solar eòlica
222. **central solar eòlica** *f*
sin. comp. central solar de xemeneia
Definició Central solar que utilitza un gran receptor solar, situat entorn d'una estructura en forma de xemeneia, per escalfar aire i crear un fort corrent que fa girar una turbina eòlica situada a la base d'aquesta xemeneia.
ES central eólico-solar
ES central solar de chimenea
FR centrale solaire éolienne
EN solar chimney power plant
EN solar-wind power plant
223. **central solar orbital** *f*
Definició Central solar, situada en una òrbita fixa en relació amb la terra, que utilitza cèl·lules fotovoltaïques per convertir la radiació solar en electricitat, la qual es transmet a la terra per mitjà de feixos de microones.
Nota Actualment, aquest tipus de central està en fase de estudi.
ES central solar orbital
FR centrale solaire orbitale
FR satellite électrogène
EN orbital solar power station
EN satellite solar power station
224. **centre òptic** *m*
Definició Punt de l'eix òptic d'una lent o d'un concentrador per on qualsevol raig incident passa sense experimentar cap desviació, de manera que el raig incident i el raig emergent tenen la mateixa trajectòria.
ES centro óptico
FR centre optique
EN optical center
225. **cicle de Brayton** *m*
Definició Cicle termodinàmic que s'esdevé en un motor tèrmic en el qual la calor s'admet i es desprèn a una pressió constant.
ES ciclo de Brayton
FR cycle de Brayton
EN Brayton cycle
226. **cicle de Carnot** *m*
Definició Cicle termodinàmic que s'esdevé en un motor tèrmic teòric en el qual la calor s'admet i es desprèn a dues temperatures constants.
Nota Cap motor tèrmic que treballi entre les mateixes temperatures màximes i mínimes pot ser tan eficient com el cicle de Carnot, que, de fet, s'utilitza com a criteri de comparació.
ES ciclo de Carnot
FR cycle de Carnot
EN Carnot cycle
227. **cicle de fusió-solidificació** *m*
Definició Canvi d'estat que experimenta l'acumulador de calor d'un sistema d'emmagatzematge tèrmic per canvi de fase entre el moment de càrrega tèrmica, en què l'acumulador de calor es fon, i el de descàrrega tèrmica, en què se solidifica.
ES ciclo de fusión-solidificación
FR cycle de fusion-solidification
EN fusion-solidification cycle
228. **cicle de Rankine** *m*
Definició Cicle termodinàmic que s'esdevé en un motor tèrmic i que es caracteritza per la introducció del fluid a la caldera, a la mateixa pressió que hi ha en aquesta, on s'evapora i es produeix la seva expansió fins a arribar a la pressió del condensador, on el vapor es condensa totalment fins a assolir el punt inicial.
ES ciclo de Rankine
FR cycle de Rankine
EN Rankine cycle
229. **cicle termodinàmic** *m*
Definició Conjunt d'estats termodinàmics, que es repeteixen periòdicament, d'una quantitat fixa de fluid que permet la conversió de calor en un altre tipus d'energia.
ES ciclo termodinámico
FR cycle thermodynamique
EN thermodynamic cycle
230. **circuit** *m*
Definició Conjunt de conductors entre els quals s'intercalen aparells productors o consumidors de l'energia transportada pel fluid que recorre el conjunt.

- ES** circuito
FR circuit
EN circuit
231. **circuit primari** *m*
Definició Circuit tancat que enllaça el sistema de captació solar amb el sistema d'emmagatzematge tèrmic.
ES circuito primario
FR circuit primaire
EN primary circuit
232. **circuit secundari** *m*
Definició Circuit obert que enllaça el sistema d'emmagatzematge tèrmic amb el punt de consum o d'ús.
ES circuito secundario
FR circuit secondaire
EN secondary circuit
233. **circulació** *f*
Definició Moviment d'un fluid per un circuit.
ES circulación
FR circulation
EN circulation
234. **circulació forçada** *f*
Definició Circulació d'un fluid mitjançant un sistema d'impulsió mecànica, com ara ventiladors o bombes.
ES circulación forzada
FR circulation forcée
EN forced circulation
235. **circulació inversa** *f*
Definició Circulació d'un fluid en sentit invers del previst.
Nota En un escalfador solar d'aigua, la circulació inversa del termòfor es produeix quan la temperatura del captador solar és més baixa que la de l'acumulador de calor i la distància vertical entre l'un i l'altre no és suficient per impedir-ho.
ES circulación inversa
FR circulation inverse
EN reverse flow
236. **circulació natural** *f*
sin. comp. termocirculació
Definició Circulació d'un fluid provocada per la diferència de densitat entre les parts calenta i freda, situades a altures diferents.
ES circulación natural
ES termocirculación
FR thermocirculation
EN natural circulation
237. **claraboia** *f*
Definició Coberta de vidre o de plàstic transparent o traslúcid que cobreix un espai construït i que serveix per proporcionar llum natural a l'interior d'aquest espai.
ES claraboya
FR claire-voie
EN skylight
238. **climatització** *f*
Definició Condicionament de l'aire d'un espai que consisteix a regular-ne la temperatura i el grau d'humitat a fi d'obtenir un nivell de confort determinat.
ES climatización
FR climatisation
EN climatization
239. **climatitzador** *m*
Definició Aparell destinat a regular la temperatura i la humitat de l'aire d'un espai.
ES climatizador
FR climatiseur
EN air conditioner
240. **coberta** *f*
Definició Làmina de material transparent o traslúcid que cobreix l'absorbidor d'un captador solar per tal de protegir-lo, provocar l'efecte d'hivernacle i reduir les pèrdues tèrmiques que es produeixen per convecció i radiació quan s'escalfa.
ES cubierta
FR couverture
FR vitrage
EN collector cover
EN cover plate
241. **coberta d'aigua** *f*
Definició Massa d'aigua disposada a la coberta d'un edifici, que actua com a acumulador de calor i que s'utilitza com a sistema de captació solar per guany indirecte, a l'hivern, i com a sistema de refrigeració per radiació nocturna, a l'estiu.
ES cubierta de agua
ES techo de agua
FR toit capteur
FR toit capteur-radiateur
FR toiture-bassin
EN collector-radiator-storage
EN roof pond
EN skytherm
242. **coeficient d'absorció** *m*
veg. absorbència monocromàtica
243. **coeficient d'amortiment tèrmic** *m*
Definició Relació entre el flux de calor real que entra en un recinte i el flux de calor instantània que hi entraria si existís una massa tèrmica nul·la.
Nota Depèn de la capacitat tèrmica, de la inèrcia tèrmica i del coeficient superficial de transmissió tèrmica.
ES coeficiente de amortiguamiento térmico
FR coefficient d'amortissement thermique
244. **coeficient d'atenuació** *m*
sin. comp. coeficient d'extinció
Definició Nombre que mesura la rapidesa amb què s'extingeix una radiació en travessar un medi per efecte de l'absorció molecular.
Nota Logaritme negatiu de la transmissió.
ES coeficiente de atenuación
ES coeficiente de extinción
FR coefficient d'atténuation
FR coefficient d'extinction
EN attenuation coefficient
EN extinction coefficient

245. **coeficient d'eficiència** *m*
Definició Relació entre l'energia útil obtinguda d'un aparell i l'energia subministrada.
ES coeficiente deeficiencia
FR coefficient de performance
EN coefficient of performance
246. **coeficient d'extinció** .
veg. coeficient d'atenuació *m*
247. **coeficient de contacte** *m*
Definició Nombre que caracteritza la rapidesa amb què un material proporciona o absorbeix calor per contacte amb un medi a temperatura diferent.
ES coeficiente de contacto
FR coefficient de contact
EN contact coefficient
248. **coeficient de convecció** *m*
Definició Relació entre el flux de calor transmès per convecció i el salt tèrmic existent entre el fluid i la superfície d'intercanvi.
ES coeficiente de convección
FR coefficient de contact
EN contact coefficient
249. **coeficient de difusió** *m*
Definició Percentatge de desviació de la direcció de la radiació quan travessa un espai que no és buit.
ES coeficiente de difusión
FR coefficient de diffusion
EN diffusion coefficient
250. **coeficient de pèrdues tèrmiques** *m*
Definició Nombre que mesura les pèrdues d'energia tèrmica d'un captador solar cap al medi que l'envolta.
Nota Depèn de la temperatura mitjana de l'absorbidor, la temperatura ambient, el coeficient de convecció, la velocitat del vent, l'emissivitat del vidre, la inclinació del captador solar i el coeficient de transmissió tèrmica de la carcassa.
ES coeficiente de pérdida de calor
FR coefficient de perte thermique
EN coefficient of thermal loss
251. **coeficient de reflexió** *m*
Definició Relació entre la intensitat de la radiació incident i la intensitat de la radiació reflectida.
ES coeficiente de reflexión
FR coefficient de réflexion
EN reflection coefficient
252. **coeficient de resistència tèrmica** *m*
sin. comp. coeficient R .
Definició Suma de la resistència superficial i de la resistència tèrmica d'una estructura.
Nota Inversa del coeficient de transmissió tèrmica.
ES coeficiente deresistencia térmica
EN coefficient R
- FR** coefficient de résistance thermique
FR coefficient R
EN R coefficient
EN thermal resistencia coefficient
253. **coeficient de terbolesa** *m*
Definició Nombre que indica la quantitat d'aerosols que conté l'atmosfera en la vertical de l'observador i que permet calcular l'extinció de la radiació directa sense tenir en compte la difusió molecular ni l'absorció dels gasos atmosfèrics.
ES coeficiente de turbidez
FR coefficient de trouble
EN turbidity coefficient
254. **coeficient de transmissió tèrmica** *m*
sin. comp. coeficient K .
Definició Flux de calor que travessa un tancament per m² de superfície i per cada grau centígrad de diferència entre la temperatura interior i l'exterior.
Nota Inversa del coeficient de resistència tèrmica.
ES coeficiente de transmisión térmica
EN coefficient K
FR coefficient de transmission thermique
FR coefficient K
EN heat transfer coefficient
EN K coefficient
255. **coeficient global de transmissió tèrmica** *m*
Definició Mitjana aritmètica dels coeficients de transmissió tèrmica dels tancaments exteriors d'un edifici.
ES coeficiente global de transmisión térmica
FR coefficient global de transmission thermique
EN overall coefficient of heat transfer
256. **coeficient K** *m*
veg. coeficient de transmissió tèrmica
257. **coeficient mitjà de transmissió tèrmica** *m*
Definició Mitjana aritmètica ponderada dels coeficients de transmissió tèrmica d'un tancament.
ES coeficiente medio de transmisión térmica
FR coefficient moyen de transmission thermique
EN mean coefficient of heat transfer
258. **coeficient R** *m*
sin. veg. coeficient de resistència tèrmica
259. **coeficient relatiu de transmissió tèrmica** *m*
Definició Sumatori del producte de la superfície de cada tancament exterior d'un edifici pel seu coeficient mitjà de transmissió tèrmica i per un factor de correcció que valora el grau d'exposició d'aquest tancament, dividit per la superfície del tancament.
ES coeficiente relativo de transmisión

- tèrmica
FR coefficient relatif de transmission thermique
EN relative coefficient of heat transfer
260. **coeficient superficial de transmissió tèrmica** *m*
Definició Relació entre el flux energètic que travessa la unitat d'àrea d'un tancament en contacte amb l'aire o un altre fluid i la diferència de temperatura entre el fluid i la superfície del tancament.
ES coeficiente superficial de transmisión térmica
FR coefficient superficiel de transmission thermique
EN surface heat transfer coefficient
261. **cogeneració solar** *f*
Definició Producció conjunta d'electricitat i d'energia tèrmica útil en una central heliotèrmica.
ES cogeneración solar
FR cogénération solaire
EN solar cogeneration
262. **col·lector** *m*
Definició Conducte principal d'un absorbidor que distribueix el termòfor a les conduccions secundàries o que el recull un cop hi ha circulat.
ES colector
FR collecteur
EN header
263. **col·limador** *m*
Definició Aparell en forma de tub que produeix un raig de radiació paral·lela per eliminació de les radiacions difuses.
ES colimador
FR collimateur
EN collimator
264. **columna d'aigua** *f*
Definició Dipòsit d'aigua, opac o translúcid, en forma de columna que serveix per captar i emmagatzemar energia solar i que s'utilitza per construir alguns murs d'aigua.
ES columna de agua
FR colonne d'eau
EN water column
265. **compost eutèctic** *m*
Definició Compost binari que, per sota de la temperatura de solidificació, es manté com a compost sòlid, en comptes de separar-se en dos components.
ES compuesto eutéctico
FR composé eutectique
EN eutectic compound
266. **concentració** *f*
Definició Procés pel qual s'incrementa la intensitat de la radiació solar incident sobre el receptor d'un sistema de captació solar per mitjà de la utilització de concentradors.
ES concentración
FR concentration
EN concentration
267. **concentració d'equilibri** *f*
Definició Concentració de portadors en la qual es produeix l'equilibri dinàmic entre els corrents de deriva i els de difusió en la formació d'una junció pn.
ES concentración de equilibrio
FR concentration d'équilibre
EN equilibrium concentration
268. **concentrador** *m*
Definició Aparell òptic que, en un captador solar, rep la radiació solar i la concentra per reflexió o refracció en una àrea receptora més petita.
ES concentrador
FR concentrateur
EN concentrator
269. **concentrador d'esfera parabòlica** *m*
Definició Concentrador de focus puntual constituït per una superfície reflectora en forma de disc de secció parabòlica.
ES concentrador esférico-parabólico
FR concentrateur sphéro-parabolique
EN spherical parabolic concentrator
270. **concentrador de cilindre parabòlic** *m*
Definició Concentrador de focus lineal constituït per una superfície reflectora cilíndrica de secció parabòlica.
ES concentrador cilíndrico-parabólico
FR concentrateur cylindro-parabolique
EN cylindrical parabolic concentrator
271. **concentrador de focus lineal** *m*
Definició Concentrador que fa convergir la radiació solar incident des d'una superfície reflectora o refractora al llarg del tub receptor per on circula el termòfor.
ES concentrador de foco lineal
FR concentrateur à foyer linéaire
EN line focus concentrator
272. **concentrador de focus puntual** *m*
Definició Concentrador format per un conjunt d'heliòstats o per un sol concentrador parabòlic que fa convergir la radiació solar sobre un receptor situat en el seu punt focal.
ES concentrador de foco puntual
FR concentrateur à foyer ponctuel
EN point focus concentrator
273. **concentrador fix** *m*
Definició Concentrador que es manté fix mentre que el receptor segueix el punt o la línia focal a mesura que canvia la posició del sol.
ES concentrador fijo
FR concentrateur fixe
EN fixed mirror concentrator
274. **concentrador fotovoltaic** *m*
Definició Concentrador utilitzat en les plaques fotovoltaïques que serveix per augmentar la densitat de llum rebuda per unitat de superfície i, per tant, la producció

- elèctrica.
ES **concentrador fotovoltaico**
FR **concentrateur photovoltaïque**
EN **photovoltaic concentrator**
275. **concentrador Fresnel** *m*
Definició Concentrador que utilitza una lent de Fresnel com a sistema de concentració.
ES **concentrador Fresnel**
FR **concentrateur Fresnel**
EN **Fresnel concentrator**
276. **concentrador parabòlic** *m*
Definició Concentrador solar que fa convergir la radiació solar des d'una superfície reflectora de secció parabòlica sobre un punt o una línia focal.
ES **concentrador parabólico**
FR **concentrateur parabolique**
EN **parabolic concentrator**
277. **concentrador parabòlic compost** *m*
sin. comp. **concentrador Winston** .
Definició Concentrador format per dos reflectors en forma de cilindre parabòlic units longitudinalment, que tenen els focus respectius localitzats en els punts extrems de la superfície concentradora oposada, de manera que tota la radiació convergeix finalment en l'absorbidor, situat en la unió dels dos segments parabòlics.
ES **concentrador parabólico compuesto**
ES **concentrador Winston**
FR **concentrateur cylindrique idéal**
FR **concentrateur parabolique composé**
FR **concentrateur Winston**
EN **compound parabolic concentrator**
EN **Winston concentrator**
278. **concentrador Winston** *m*
veg. **concentrador parabòlic compost**
279. **condensació** *f*
Definició Fenomen que consisteix en el pas d'una substància de l'estat de vapor a l'estat de líquid.
ES **condensación**
FR **condensation**
EN **condensation**
280. **condensador** *m*
Definició Aparell que s'utilitza per fer la condensació d'un vapor i dissipar-ne la calor latent.
ES **condensador**
FR **condenseur**
EN **condenser**
281. **condicionament de l'aire** *m*
Definició Operació per deixar l'aire en unes condicions prefixades de temperatura, humitat, pressió, velocitat, etc.
ES **acondicionamiento del aire**
FR **conditionnement de l'air**
EN **air conditioning**
282. **condicions estàndard de prova** *f pl*
Definició Condicions de laboratori per mesurar les característiques de funcionament i el rendiment d'un captador solar o d'una cèl·lula fotovoltaica, que corresponen a una MA 1,5 a 25 °C.
ES **condiciones estándar de prueba**
FR **conditions standard d'essai**
EN **standard test conditions**
283. **conducció elèctrica** *f*
Definició Fenomen que consisteix en el pas de càrregues elèctriques a través d'un medi.
ES **conducción eléctrica**
FR **conduction électrique**
EN **electrical conduction**
284. **conducció tèrmica** *f*
Definició Fenomen que consisteix en el pas de calor a l'interior dels sòlids i els fluids en repòs que té lloc a causa de les vibracions dels àtoms i de les molècules o a causa del moviment dels electrons lliures d'aquests cossos.
ES **conducción térmica**
FR **conduction de chaleur**
FR **conduction thermique**
EN **heat conduction**
EN **thermal conduction**
285. **conductància aparent** *m*
veg. **admitància**
286. **conductància d'unió** *f*
Definició Conductància tèrmica de la unió entre dos materials conductors, especialment de la unió del col·lector i de l'absorbidor d'un captador solar.
ES **conductancia de unión**
FR **conductance de liaison**
EN **bond conductance**
287. **conductància elèctrica** *f*
Definició En un circuit de corrent altern, component real del vector admitància; en un circuit de corrent continu, inversa de la resistència.
ES **conductancia eléctrica**
FR **conductance électrique**
EN **electrical conductance**
288. **conductància tèrmica** *f*
Definició Capacitat de conducció tèrmica d'una configuració física concreta.
ES **conductancia térmica**
FR **conductance thermique**
EN **heat conductance**
EN **thermal conductance**
289. **conductivitat elèctrica** *f*
Definició Capacitat d'un cos o d'un material de permetre el pas del corrent elèctric.
Nota Inversa de la resistivitat elèctrica.
ES **conductividad eléctrica**
FR **conductivité électrique**
EN **electrical conductivity**
290. **conductivitat tèrmica** *f*
Definició Capacitat d'un cos de permetre el pas de la calor, manifestada per la velocitat de transmissió de la calor a través seu.

- Nota** Inversa de la resistivitat tèrmica.
ES conductividad térmica
FR conductibilité calorifique
FR conductivité thermique
EN thermal conductivity
291. **conductor -a** *adj*
Definició Dit dels cossos o materials que condueixen la calor o l'electricitat.
ES conductor -ra
FR conducteur -trice
EN conductor
292. **conductor elèctric** *m*
Definició Cos o material que té una resistivitat elèctrica baixa.
ES conductor eléctrico
FR conducteur électrique
EN electrical conductor
293. **conductor tèrmic** *m*
Definició Cos o material que permet que la calor el recorri per conducció tèrmica.
ES conductor térmico
FR conducteur thermique
EN heat conductor
EN thermal conductor
294. **connexió en paral·lel** *f*
Definició Disposició d'elements iguals en què es connecten els pols del mateix signe, si es tracta d'elements elèctrics, o les entrades i les sortides respectives, si es tracta de captadors solars.
ES conexión en paralelo
FR montage en parallèle
EN connection in parallel
295. **connexió en sèrie** *f*
Definició Disposició d'elements iguals en què es connecten els pols de signe oposat, si es tracta d'elements elèctrics, o la sortida d'una unitat amb l'entrada de la següent, si es tracta de captadors solars.
ES conexión en serie
FR montage en série
EN connection in series
296. **constant solar** *f*
Definició Valor mitjà de l'energia solar que arriba al límit exterior de l'atmosfera terrestre per unitat de superfície perpendicular als raigs solars i per unitat de temps, i que equival a 1353 W/m².
ES constante solar
FR constante solaire
EN solar constant
297. **convecció** *f*
Definició Fenomen que consisteix en el transport d'energia tèrmica d'uns punts a uns altres d'un fluid provocat pel moviment de les seves molècules.
ES convección
FR convection
EN convection
298. **convecció forçada** *f*
Definició Convecció que es realitza mitjançant un sistema de propulsió mecànic.
ES convección forzada
FR convection forcée
EN forced convection
299. **convecció lliure** *f*
veg. convecció natural
300. **convecció natural** *f*
sin. comp. convecció lliure .
Definició Convecció que es realitza per efecte del moviment de les molècules d'un fluid a causa de les diferències de densitat combinades amb l'acció de la gravetat.
ES convección libre
ES convección natural
FR convection naturelle
EN free convection
EN natural convection
301. **conversió d'energia** *f*
Definició Fenomen que consisteix en la transformació d'una forma d'energia en una altra.
ES conversión de energía
FR conversion d'énergie
EN energy conversion
302. **conversió directa** *f*
Definició Conversió de l'energia radiant, química, etc. en electricitat sense la utilització d'un motor tèrmic.
ES conversión directa
FR conversion directe
EN direct conversion
303. **conversió fotoelèctrica** *f*
Definició Conversió directa de l'energia radiant en electricitat per mitjà de cèl·lules fotoelèctriques.
ES conversión fotoeléctrica
FR conversión photoélectrique
EN photoelectric conversion
304. **conversió fotoquímica** *f*
Definició Conversió de l'energia radiant en energia química per mitjà de reaccions químiques, generalment no espontànies, que provoquen un emmagatzematge d'energia en forma d'enllaços químics.
ES conversión fotoquímica
FR conversion photochimique
EN photochemical conversion
305. **conversió fototèrmica** *f*
Definició Conversió de l'energia radiant en calor útil.
ES conversión heliotérmica
FR conversion heliothermique
FR conversion photothermique
EN photothermal conversion
EN solar -thermal conversion
306. **conversió fotovoltaica** *f*
Definició Conversió directa de l'energia radiant en electricitat per mitjà de cèl·lules fotovoltaiques.
ES conversión fotovoltaica

- FR conversion photovoltaïque**
EN photovoltaic conversion
307. **conversió termodinàmica** *f*
Definició Conversió de l'energia radiant en energia mecànica per mitjà d'un cicle termodinàmic.
ES conversión termodinámica
FR conversion thermodynamique
EN thermodynamic conversion
308. **conversió termoelèctrica** *f*
Definició Conversió de l'energia tèrmica en electricitat per mitjà de parells termoelèctrics.
ES conversión termoeléctrica
FR conversion thermoélectrique
EN thermal electric conversion
309. **conversió termoiònica** *f*
Definició Conversió de l'energia tèrmica en electricitat per mitjà de la producció d'un flux d'electrons provocat per la diferència de temperatura entre l'elèctrode emissor calent i l'elèctrode col·lector fred.
ES conversión termoiónica
FR conversion thermoionique
EN thermoionic conversion
310. **conversió termoquímica** *f*
Definició Conversió de l'energia tèrmica en energia química per mitjà d'una reacció endotèrmica que es produeix generalment a temperatures força elevades, i que permet obtenir uns subproductes que generen energia en forma de calor quan se sotmeten a la reacció inversa.
Nota Aquestes reaccions s'han estudiat per aplicar-les a centrals heliotèrmiques i fer possible un emmagatzematge tèrmic que permeti el seu funcionament les 24 hores del dia.
ES conversión termoquímica
FR conversion thermochimique
EN thermochemical conversion
311. **convertidor** *m*
Definició Aparell destinat a transformar una forma d'energia en una altra o un corrent elèctric continu en altern.
ES convertidor
FR convertisseur
EN converter
312. **convertidor fotovoltaic** *m*
Definició Convertidor basat en l'efecte fotoelèctric en el qual els portadors fotoexcitats són separats per un camp elèctric inherent a l'estructura de la cèl·lula fotovoltaica per tal de produir un corrent elèctric en el circuit extern.
ES convertidor fotovoltaico
FR convertisseur photovoltaïque
EN photovoltaic converter
313. **convertidor termoelèctric** *m*
Definició Convertidor que produeix electricitat com a resultat del voltatge que apareix entre dos conductors o semiconductors soldats quan un és escalfat i l'altre refrigerat.
- ES convertidor termoeléctrico**
FR convertisseur thermoélectrique
EN thermoelectric converter
314. **convertidor termoiònic** *m*
Definició Convertidor que produeix electricitat per mitjà del corrent d'electrons que genera un emissor escalfat i que capta un elèctrode col·lector refrigerat, separats per un espai d'unes centèsimes de mil·límetre on es crea el buit.
ES convertidor termoiónico
FR convertisseur thermoionique
EN thermoionic converter
315. **coordenada astronòmica** *f*
Definició Paràmetre que determina la posició d'un astre a l'esfera celest basant-se en la consideració que aquests es distribueixen sobre la superfície d'una esfera de radi arbitrari centrada en la terra.
ES coordenada astronómica
FR coordonnée astronomique
EN astronomic coordinate
316. **coordenada eclíptica** *f*
Definició Coordenada astronòmica que determina la posició d'un astre en relació amb el pla de l'eclíptica i l'eix perpendicular a aquest pla.
ES coordenada eclíptica
FR coordonnée écliptique
EN ecliptic coordinate
317. **coordenada equatorial** *f*
Definició Coordenada astronòmica que determina la posició d'un astre en relació amb el pla de l'equador i l'eix del món.
ES coordenada ecuatorial
FR coordonnée équatoriale
EN equatorial coordinate
318. **coordenada horària** *f*
Definició Coordenada astronòmica que determina la posició d'un astre en relació amb el pla que, passant per l'observador, és paral·lel a l'equador celest.
ES coordenada horaria
FR coordonnée horaire
319. **coordenada horitzontal** *f*
Definició Coordenada astronòmica que determina la posició d'un astre en relació amb el pla de l'horitzó del lloc.
ES coordenada horizontal
FR coordonnée horizontale
EN horizontal coordinate
320. **corba característica de descàrrega** *f*
Definició Representació gràfica de la variació de la capacitat d'un acumulador elèctric en relació amb el règim de descàrrega.
ES curva característica de descarga
FR courbe caractéristique de décharge
EN discharge characteristic curve

321. **corba característica intensitat-voltatge** *f*
Definició Representació gràfica, amb el voltatge per abscises i la intensitat de corrent per ordenades, dels valors d'aquestes variables en funció de la resistència de càrrega i de l'asselellament rebut per una cèl·lula fotovoltaica.
ES curva característica intensidad-voltaje
FR courbe caractéristique intensité-voltage
EN intensity-voltage characteristic curve
322. **corba de transmissió espectral** *f*
Definició Representació gràfica de la transmitància d'un vidre o d'un altre material transparent o translúcid en funció de la longitud d'ona de la radiació incident.
ES curva de transmisión espectral
FR courbe de transmission spectrale
EN spectral transmission curve
323. **corrent de càrrega** *m*
Definició Intensitat de corrent elèctric que rep un acumulador elèctric i que defineix el seu règim de càrrega.
ES corriente de carga
FR courant de charge
EN load current
324. **corrent de curt circuit** *m*
Definició Intensitat de corrent generada quan una cèl·lula fotovoltaica s'il·lumina amb una intensitat de llum determinada i es connecten en curt circuit els seus terminals.
Nota En la corba característica intensitat-voltatge, correspon al valor situat en la intersecció de la corba amb l'eix d'ordenades.
ES corriente de cortocircuito
FR courant de court-circuit
EN flash current
EN short circuit current
325. **corrent de deriva** *m*
Definició Corrent elèctric que apareix a la zona de transició d'una junció pn com a conseqüència de l'aparició d'un camp electrostàtic entre els ions donadors i els acceptors saturats a una banda i l'altra de la junció.
ES corriente de deriva
FR courant de dérive
EN drift current
326. **corrent de descàrrega** *m*
Definició Intensitat de corrent elèctric que subministra un acumulador elèctric i que defineix el seu règim de descàrrega.
ES corriente de descarga
FR courant de décharge
EN discharge current
327. **corrent de descàrrega màxima** *m*
Definició Intensitat de corrent màxima que es recomana que subministri un acumulador elèctric i que, en general, per a un període de més de 30 segons, ha de ser inferior a 1/10 part de la seva capacitat.
ES corriente de descarga máxima
- FR** courant de décharge maximale
EN maximum discharge current
328. **corrent de difusió** *m*
Definició Corrent de portadors entre dues zones d'un mateix semiconductor provocat per l'existència d'una diferència en la concentració de portadors entre una zona i l'altra.
ES corriente de difusión
FR courant de diffusion
EN diffusion current
329. **corrent elèctric** *m*
Definició Moviment de càrregues elèctriques en un medi o al llarg d'un circuit.
ES corriente eléctrica
FR courant électrique
EN electric current
330. **cortina tèrmica** *f*
Definició Cortina amb un aïllament tèrmic o amb una pel·lícula reflectora que s'utilitza per aïllar tancaments exteriors transparents durant la nit, a l'hivern, o durant el dia, a l'estiu.
ES cortina térmica
FR rideau isolant
EN thermal shutter
331. **cos negre** *m*
sin. comp. radiador integral
Definició Cos hipotètic capaç d'absorbir completament tota l'energia radiant incident, independentment de la longitud d'ona i de la direcció de la radiació, i capaç d'emetre la màxima radiació possible.
ES cuerpo negro
FR corps noir
EN black body
EN blackbody
332. **coulomb** *m*
sbl. C
Definició Unitat de quantitat d'electricitat o de càrrega elèctrica en el SI que correspon a la quantitat d'electricitat transportada per un corrent d'1 ampere en 1 segon.
ES coulomb
ES C
FR coulomb
FR C
EN coulomb
EN C
333. **crystal·lí -ina** *adj*
Definició Dit dels cossos sòlids que tenen els àtoms disposats ordenadament, segons el model repetit periòdicament en les 3 dimensions de l'espai.
ES cristalino -na
FR cristallin -ine
EN crystalline
334. **cuina solar** *f*
Definició Aparell que serveix per captar la radiació solar i permetre l'escalfament i la cocció d'aliments.
ES cocina solar
FR cuiseur solaire

- FR** cuisinière solaire
EN solar cooker
EN solar oven
335. **cuina solar d'esfera parabòlica** *f*
Definició Cuina solar que consisteix en un concentrador d'esfera parabòlica que reflecteix la radiació solar sobre un recipient que conté el menjar que s'ha de coure situat en el punt focal del concentrador.
ES cocina solaresférico-parabòlica
FR cuisinière solaire sphéro-parabolique
EN spherical parabolic cooker
336. **cuina solar d'hivernacle** *f*
Definició Cuina solar sense concentradors que consisteix en una caixa aïllada tèrmicament, amb una cara transparent, dins de la qual hi ha un recipient negre amb el menjar que s'ha de coure.
ES cocina solar de invernadero
FR cuisinière solaire de serre
EN hot box cooker
337. **cuina solar de captador pla** *f*
Definició Cuina solar que consisteix en un captador pla capaç de produir vapor, el qual es condueix fins a un recipient aïllat tèrmicament, situat a la part superior del captador, on hi ha el menjar que s'ha de coure.
ES cocina solar de captador plano
FR cuisinière solaire de capteur plan
EN flat plate cooker
338. **cuina solar de cilindre parabòlic** *f*
Definició Cuina solar que consisteix en un concentrador solar de cilindre parabòlic que reflecteix la radiació solar sobre un receptor lineal que conté un termòfor, que escalfa, directament o indirectament, un recipient que conté el menjar que s'ha de coure.
ES cocina solar cilíndrico-parabòlica
FR cuisinière solaire cylindro-parabolique
EN cylindrical parabolic cooker
339. **declinació solar** *f*
Definició Angle que forma al migdia la radiació directa del sol incident en un punt i el pla de l'equador.
Nota Varia al llarg de l'any entre +23° 27', al solstici d'estiu i -23° 27', al solstici d'hivern.
ES declinación solar
FR déclinaison solaire
EN solar declination
340. **deflexió**
Definició Fenomen que consisteix en la desviació de la trajectòria normal de la llum mitjançant un dispositiu o un sistema determinat.
ES deflexión
FR déflexion
EN deflection
341. **degradació solar**
Definició Fenomen que consisteix en el deteriorament de les propietats dels materials produït per l'exposició a la radiació solar.
ES degradación solar
- FR** dégradation solaire
EN solar degradation
342. **densitat de flux energètic** *f*
Definició Flux energètic per unitat de superfície.
ES densidad de flujo energético
FR densité de flux énergétique
EN energy flux density
343. **densitat de recobriment** *f*
Definició Relació entre la suma de la superfície de totes les cèl·lules fotovoltaïques i la superfície de la placa fotovoltaïca on estan situades.
ES densidad de cubrimiento
FR coefficient de foisonnement
FR coefficient de remplissage
FR densité d'occupation
EN packing density
EN packing efficiency
344. **densitat òptica** *f*
Definició Logaritme decimal de la inversa del factor de transmissió d'una substància transmissora de la llum.
ES densidad óptica
FR densité optique
EN optical density
345. **descàrrega elèctrica** *f*
Definició Transferència de la càrrega elèctrica d'un acumulador elèctric al circuit de consum com a conseqüència de la conversió de l'energia química acumulada en energia elèctrica.
ES descarga eléctrica
FR décharge électrique
EN electric discharge
346. **descàrrega tèrmica** *f*
Definició Transferència de la calor acumulada en un sistema d'emmagatzematge tèrmic al punt d'ús.
ES descarga térmica
FR décharge thermique
EN thermal discharge
347. **desestratificador** *m*
Definició Aparell utilitzat per trencar l'estratificació tèrmica d'un fluid en un volum.
ES desestratificador
FR destratifieur
348. **desorció** *f*
Definició Fenomen invers al de l'adsorció.
ES desorción
FR désorption
EN desorption
349. **dessalatge solar** *m*
Definició Operació que permet la potabilització de l'aigua del mar o de qualsevol altre tipus d'aigua salada mitjançant mètodes que utilitzen l'energia tèrmica d'origen solar.
ES desalación solar
ES desalado solar

- FR** dessalement solaire
EN solar desalination
350. **dessalatge solar per evaporació en etapes** *m*
Definició Dessalatge solar que consisteix a fer evaporar l'aigua escalfada directament o indirectament amb captadors solars fent-la passar per cambres consecutives sotmeses a una pressió progressivament menor.
ES desalado solar porevaporación en etapas
FR dessalement solaire par évaporation en étapes
EN solar multistage flash desalination
351. **dessecació** *f*
Definició Operació que permet l'extracció de la humitat de l'aire.
ES desecación
FR dessiccation
EN dehumidification
EN desiccation
352. **dessecant** *m*
Definició Material capaç d'absorbir la humitat de l'aire, emprat en sistemes de refrigeració per dessecació.
ES desecante
FR desséchant
EN desiccant
353. **dessecant** *adj*
sin. Comp. dessecatiu -iva .
Definició Dit de les substàncies, els materials, els cossos, etc. que tenen la propietat d'absorbir la humitat de l'aire.
ES desecador -ra
ES desecante
ES desecativo -va
FR desséchant -ante
FR dessiccatif -ive
EN desiccating
EN dessicative
354. **dessecatiu -iva** *adj*
veg. dessecant
355. **destil·lació solar** *f*
Definició Operació, generalment utilitzada en el dessalatge solar, mitjançant la qual se separen els components volàtils dels no volàtils o dels menys volàtils d'una solució per mitjà d'un procés d'evaporació i condensació produït a partir de l'energia tèrmica subministrada per la radiació solar.
ES destilación solar
FR distillation solaire
EN solar distillation
356. **destil·lador solar** *m*
Definició Aparell de destil·lació que utilitza l'energia solar per evaporar un líquid, habitualment aigua salada, el vapor del qual es condensa i dona un líquid sense impureses.
ES destilador solar
FR alambic solaire
- FR** distillateur solaire
EN solar still
357. **dia sideral** *m*
Definició Durada del dia mesurada pel pas consecutiu d'un estel llunyà pel meridià d'un lloc.
ES día sideral
FR jour sidéral
EN sidereal day
358. **dia solar aparent** *m*
veg. dia solar veritable
359. **dia solar mitjà** *m*
Definició Durada del dia mesurada pel pas consecutiu del sol mitjà per un meridià determinat.
ES día solar medio
FR jour solaire moyen
360. **dia solar veritable** *m*
sin. comp. dia solar aparent .
Definició Durada del dia mesurada pel pas consecutiu del sol per un meridià determinat.
ES día solar aparente
FR jour solaire apparent
FR jour solaire vrai
EN apparent solar day
361. **diatèrman -a** *adj*
sin. comp. diatèrmic -a
Definició Dit dels cossos, els materials, etc. que deixen pas sar la radiació tèrmica a través seu.
ES diatérmano -na
FR diathermane
FR diatherme
FR diathermique
EN diathermanous
EN diathermic
362. **diatermància** *f*
Definició Propietat dels cossos, els materials, etc. diatèrmans.
ES diatermancia
ES diatermanidad
FR diatermansie
FR diathermanéite
EN diathermancy
363. **diatèrmic -a** *adj*
veg. diatèrman -a
364. **dielèctric** *m*
Definició Cos no conductor de l'electricitat.
ES dieléctrico
FR diélectrique
EN dielectric
365. **dielèctric -a** *adj*
Definició Dit dels cossos, els materials, etc. que no són conductors de l'electricitat.
ES dieléctrico
FR diélectrique
EN dielectric

366. **diferència de potencial** *f*
veg. tensió f
367. **difús -usa** *adj*
Definició Dit dels raigs o de les radiacions sotmesos a difusió.
ES difuso
FR diffus
EN diffuse
368. **difusió d'impureses** *f*
Definició Mètode de dopatge d'un semiconductor en què les impureses s'introdueixen posant en contacte el semiconductor amb el vapor de la impuresa.
ES difusión de impurezas
FR diffusion d'impuretés
EN impurity diffusion
369. **difusió de la radiació** *f*
Definició Fenomen d'alteració de la distribució espacial d'una radiació, la qual es propagada en múltiples direccions després de ser reflectida per una superfície o de travessar un medi determinat.
ES difusión de la radiación
FR diffusion d'un rayonnement
EN diffusion of radiation
370. **difusió molecular** *f*
Definició Transport de matèria produït pel moviment molecular a l'atzar.
ES difusión molecular
FR diffusion moléculaire
EN molecular diffusion
371. **difusió salina** *f*
Definició Difusió molecular de la sal dissolta en un líquid per tot el seu volum.
Nota En un estany solar, la difusió salina es produeix des de la capa inferior, més salada, cap a la resta de l'estany.
ES difusión salina
FR diffusion salinière
EN salt diffusion
372. **difusivitat tèrmica** *f*
Definició Capacitat d'un cos de transferir calor des de la superfície al seu interior, mesurada per la localitat d'aquesta transferència.
Nota S'utilitza en comptes de la conductivitat tèrmica quan la temperatura exterior oscil·la.
ES difusividad térmica
FR diffusivité thermique
EN thermal diffusivity
373. **difusor** *m*
Definició Aparell que serveix per modificar la distribució del flux lluminós d'una font basant-se en el fenomen de la difusió.
ES difusor
FR diffuseur
EN diffuser
374. **difusor -a** *adj*
Definició Dit dels objectes, els aparells, etc. capaços de produir una difusió.
- ES** difusor -ra
EN diffusing
375. **díode** *m*
Definició Dispositiu electrònic proveït de dos elèctrodes que té la propietat de ser conductor en el sentit càtode-ànode, però no en l'invers.
ES diodo
FR diode
EN diode
376. **díode Schottky** *m*
Definició Díode que es basa en el principi de la barrera Schottky.
ES diodo Schottky
FR diode Schottky
EN Schottky diode
377. **díode tèrmic** *m*
Definició Dispositiu destinat a permetre la circulació del termòfor en una sola direcció del circuit.
ES diodo térmico
FR diode thermique
EN thermic diode
378. **díode Zener** *m*
Definició Díode que es basa en l'efecte Zener i que té la propietat de permetre el pas del corrent elèctric en el sentit càtode-ànode.
ES diodo Zener
FR diode Zener
EN Zener diode
379. **dissolució** *f*
Definició Fenomen que consisteix en la dispersió d'una substància en una altra i que dóna com a resultat un sistema homogeni.
ES disolución
FR dissolution
EN dissolution
380. **dissolvent** *adj*
Definició Dit dels elements capaços de contenir-ne un altre en dissolució.
ES disolvente
FR dissolvant -ante
EN dissolvent
381. **dissolvent** *m*
sin. comp. solvent .
Definició Component d'una solució que conté el solut en dispersió.
ES disolvente
ES solvente
FR dissolvant
FR solvant
EN dissolvent
EN solvent
382. **distància focal** *f*
Definició Distància entre el centre d'un concentrador i el focus on convergeixen els raigs que concentra.
ES distancia focal
FR distance focale
FR longueur focale

- EN focal distance**
EN focal length
383. **distància zenital** *f*
sin. comp. angle zenital
Definició Angle comprès entre la recta que uneix el sol amb el punt considerat i la distància vertical al pla horitzontal d'aquest punt.
Nota Angle complementari de l'altura solar.
ES ángulo cenital
ES distancia cenital
FR angle zénithale
FR distance zénithale
EN zenith angle
EN zenith distance
384. **distribució de Fermi** *f*
Definició Distribució dels electrons en les bandes d'energia d'un cristall, determinada pel nombre d'electrons que hi ha en cada interval d'energia.
ES distribución de Fermi
FR distribution de Fermi
EN Fermi distribution
385. **donador** *m*
Definició Àtom amb cinc o més electrons a la banda de valència que, quan s'insereix com a impuresa dins l'estructura cristal·lina d'un semiconductor, és capaç de cedir electrons, que passen de la banda de valència d'aquest donador a la banda de conducció del semiconductor.
ES donador
FR donneur
EN donor
386. **dopatge** *m*
Definició Operació que consisteix en l'addició de petites quantitat d'impureses mitjançant diversos procediments a un semiconductor intrínsec a fi de modificar-ne les propietats i convertir-lo en extrínsec.
ES adulteración
ES dopado
ES impurificación
FR dopage
EN doping
387. **drets solars** *m pl*
Definició Drets de l'usuari d'un terreny o d'un habitatge a tenir accés a l'asolellament.
ES derechos solares
FR droits solaires
EN solar rights
388. **E** *f*
veg. força electromotriu
ES E
FR E
EN E
389. **eclíptica** *f*
Definició Cercle màxim de l'esfera celest definit pel moviment aparent del sol o pel moviment real de la terra entorn del sol.
ES eclíptica
FR éclipse
EN ecliptic
390. **efecte d'hivernacle** *m*
Definició Fenomen que consisteix en l'escalfament que es produeix quan la radiació solar penetra dins d'un espai tancat a través d'un tancament transparent o translúcid a aquesta radiació però opac a la radiació tèrmica generada a l'interior, de longitud d'ona més llarga.
ES efecto de invernadero
FR effet de serre
EN greenhouse effect
391. **efecte de bresca** *m*
Definició Fenomen que consisteix en la reducció o l'eliminació del moviment de convecció dins d'una cambra d'aire o entre la coberta i l'absorbidor d'un captador solar i en la reducció o l'eliminació de la reemissió de radiació infraroja quan s'hi disposa una bresca.
ES efecto de panal de miel
FR effet de nid d'abeille
EN honeycomb effect
392. **efecte fotoelèctric** *m*
Definició Fenomen que consisteix en l'alliberament d'electrons d'una substància quan s'exposa a la llum o, en general, a una radiació electromagnètica de la qual absorbeix fotons.
ES efecto fotoeléctrico
FR effet photoélectrique
EN photoelectric effect
393. **efecte fotoelectroquímico** *m*
Definició Fenomen que, en un sistema elèctrode-electròlit, consisteix en un canvi en el potencial de l'elèctrode si el circuit és obert, o en un canvi en el flux del corrent si el circuit és tancat, quan s'exposen a la llum l'elèctrode, la solució electrofòtica o una membrana fotosensible que hi ha dins de la solució.
ES efecto fotoelectroquímico
FR effet photoélectrochimique
EN photoelectrochemical effect
394. **efecte fotovoltaic** *m*
Definició Efecte fotoelèctric que consisteix en la producció d'una força electromotriu entre dues peces de material diferent en contacte quan s'exposen a la llum o, en general, a una radiació electromagnètica.
ES efecto fotovoltaico
FR effet photovoltaïque
EN photovoltaic effect
395. **efecte Fresnel** *m*
Definició Efecte que consisteix en la concentració de la llum, per reflexió o refracció, quan aquesta incideix sobre una font de Fresnel, que actua de concentrador.
ES efecto Fresnel
FR effet Fresnel
EN Fresneffect
396. **efecte Peltier** *m*
Definició Fenomen que consisteix en el refredament i l'escalfament respectiu de dos conductors elèctrics connectats, quan un

- corrent elèctric circula entre tots dos.
ES efecto Peltier
FR effet Peltier
EN Peltier effect
397. **efecte Seebeck** *m*
veg. efecte termoelèctric
398. **efecte termoelèctric** *m*
sin. comp. efecte Seebeck
Definició Fenomen que consisteix en la generació d'una força electromotriu entre dos metalls o dos semiconductors diferents units o soldats, quan hi ha una diferència de temperatura entre tots dos.
ES efecto Seebeck
ES efecto termoeléctrico
FR effet Seebeck
FR effet thermoélectrique
EN Seebeck effect
EN thermoelectric effect
399. **efecte termoiónic** *m*
Definició Fenomen que consisteix en l'emissió d'ions per un elèctrode metàl·lic quan és sotmès a temperatures superiors als 1500 °C, els quals són captats per un altre elèctrode refrigerat situat a una distància de poques centèsimes de mil·límetre del primer i separat d'aquest pel buit.
ES efecto termoiónico
FR effet thermoionique
EN thermoionic effect
400. **efecte Thomson** *m*
Definició Fenomen que consisteix en la generació addicional de calor en un material recorregut per un corrent elèctric quan s'exposa a un gradient tèrmic.
ES efecto Thomson
FR effet Thomson
EN Thomson effect
401. **efecte Zener** *m*
Definició Fenomen que consisteix en l'augment sobtat del corrent invers d'un díode de junció pn quan la tensió inversa sobrepassa un valor fix característic del díode.
ES efecto Zener
FR effet Zener
EN Zener effect
402. **eficiència** *f*
sin. comp. rendiment
Definició Relació entre l'energia tèrmica o elèctrica subministrada per un captador solar, una cèl·lula fotovoltaica o una instal·lació solar i l'energia radiant que hi incideix.
ES eficiencia
ES rendimiento
FR efficacité
FR performance
FR rendement
EN efficiency
EN performance
403. **eficiència òptica** *f*
Definició Relació entre l'energia radiant que incideix sobre la part fotosensible d'una cèl·lula fotovoltaica o sobre el receptor d'un concentrador i l'energia que incideix sobre tot l'aparell.
ES rendimiento óptico
FR rendement optique
EN optical efficiency
404. **eficiència tèrmica** *f*
Definició Relació percentual que indica el flux de radiació solar incident que es converteix en energia útil mitjançant una conversió tèrmica.
ES rendimiento térmico
FR puissance thermique
FR rendement thermique
EN thermal efficiency
405. **eix azimutal** *m*
Definició Eix d'un sistema de seguiment solar que permet la rotació del seguidor entre llevant i ponent.
ES eje acimutal
FR axe azimutal
EN azimuthal axis
406. **eix d'altura** *m*
Definició Eix d'un sistema de seguiment solar que permet el moviment del seguidor entre l'horitzó i el zenit.
ES eje de altura
FR axe de hauteur
EN elevation axis
407. **eix de l'eclíptica** *m*
Definició Diàmetre de l'esfera celest perpendicular al pla de l'eclíptica.
ES eje de la eclíptica
FR axe de l'écliptique
EN ecliptic axis
408. **eix del món** *m*
Definició Línia entorn de la qual es produeix el moviment de rotació de la terra.
ES eje del mundo
FR axe du monde
EN world axis
409. **eix òptic** *m*
Definició Recta que passa pels centres de curvatura d'una lent o pels centres de curvatura i el focus d'un concentrador.
ES eje óptico
FR axe optique
EN optical axis
410. **elèctrode** *m*
Definició Conductor elèctric a través del qual un corrent elèctric pot entrar en un medi o sortir-ne.
ES electrodo
FR électrode
EN electrode
411. **electrodeposició** *f*
Definició Mètode d'obtenció d'una capa fina de metall, que habitualment fa de superfície selectiva, sobre un absorbidor solar metàl·lic per mitjà de l'electròlisi.
ES electrodeposición

- FR** éle ctrodéposition
EN electrodeposition
412. **emissivitat** *f*
Definició Capacitat d'emissió d'energia radiant que té un cos expressada per la relació entre l'energia radiant que emet i l'energia radiant que emetria un cos negre a la mateixa temperatura.
ES emisividad
FR émissivité
FR pouvoir émissif
EN emissivity
413. **emissivitat direccional** *f*
Definició Emissivitat on l'energia radiant emesa segueix una direcció determinada.
ES emisividad direccional
FR émissivité directionnelle
EN directional emissivity
414. **emissivitat hemisfèrica** *f*
Definició Emissivitat on l'energia radiant emesa segueix totes les direccions compreses en un angle sòlid de 2 PI estereoradiants.
ES emisividad hemisférica
FR émissivité hémisphérique
EN hemispherical emissivity
415. **emissivitat monocromàtica** *f*
Definició Emissivitat on l'energia radiant emesa és d'una longitud d'ona determinada.
ES emisividad monocromática
FR émissivité monochromatique
EN monochromatic emissivity
416. **emitància** *f*
veg. excitància
417. **emmagatzematge d'energia fotoquímica molecular**
Definició Emmagatzematge d'energia que es produeix per mitjà de la conversió fotoquímica d'una molècula, generalment orgànica, des d'un estat estable a un estat excitat i a un nou estat estable més energètic que l'inicial.
ES almacenamiento de energía fotoquímica molecular
FR emmagasinage d'énergie photochimique moléculaire
FR stockage d'énergie photochimique moléculaire
EN molecular photochemical energy storage
418. **emmagatzematge de calor de reacció** *m*
sin. comp. emmagatzematge químic d'energia
Definició Emmagatzematge tèrmic que es produeix per mitjà d'una reacció química endotèrmica.
ES almacenamiento de calor de reacción
ES almacenamiento químico de energía
FR stockage chimique d'énergie
FR stockage de chaleur de réaction chimique
- EN** chemical storage of energy
EN storage of chemical reaction heat
419. **emmagatzematge de calor latent** *m*
Definició Emmagatzematge tèrmic que utilitza com a acumulador de calor materials que fonen a la temperatura de treball del sistema.
ES almacenamiento de calor latente
FR stockage de chaleur latente
EN latent heat storage
420. **emmagatzematge de calor sensible** *m*
Definició Emmagatzematge tèrmic que utilitza com a acumulador de calor un material de calor específica elevada i que es caracteritza pel fet que l'addició o l'eliminació de calor provoca únicament un canvi de temperatura en aquests materials.
ES almacenamiento de calor sensible
FR stockage de chaleur sensible
EN sensible heat storage
421. **emmagatzematge químic d'energia** . .
veg. emmagatzematge de calor de reacció
422. **emmagatzematge tèrmic** *m*
Definició Acumulació de la calor captada per una instal·lació solar per tal de poder-la usar posteriorment.
ES almacenamiento térmico
FR emmagasinage thermique
FR stockage thermique
EN heat storage
EN thermal storage
423. **emmagatzematge tèrmic amb sals foses** *m*
Definició Emmagatzematge tèrmic que utilitza sals foses com a acumulador de calor i que s'utilitza en centrals heliotèrmiques per tal de no aturar-ne el funcionament durant la nit o durant els dies poc assolellats.
ES almacenamiento térmico con sales fundidas
FR stockage thermique à sels fondus
EN molten salt thermal storage
424. **emmagatzematge tèrmic directe** *m*
Definició Emmagatzematge tèrmic on la calor s'acumula en materials o cossos sobre els quals incideix la radiació solar directament.
ES almacenamiento térmico directo
FR stockage thermique direct
EN direct thermal storage
425. **emmagatzematge tèrmic indirecte** *m*
Definició Emmagatzematge tèrmic on la calor s'acumula en materials o cossos a través dels quals circula un termòfor.
ES almacenamiento térmico indirecto
FR stockage thermique indirect
EN indirect thermal storage

426. **emmagatzematge tèrmic interestacional** *m*
Definició Emmagatzematge tèrmic destinat a acumular calor en les estacions caloroses per tal de poder-la utilitzar durant les estacions fredes.
ES almacenamiento térmico interestacional
FR stockage thermique intersaisonnier
EN interseasonal thermal storage
427. **energia auxiliar** *f*
Definició Energia complementària o substitutiva de l'energia solar utilitzada per cobrir necessitats energètiques en períodes d'asseolellament insuficient.
ES energía auxiliar
ES energía de apoyo
FR énergie auxiliaire
FR énergie complémentaire
FR énergie d'appoint
EN auxiliary energy
EN backup energy
428. **energia fotònica** *f*
Definició Energia mecànica produïda per la pressió fotònica de la radiació lluminosa.
ES energía fotónica
FR énergie photonique
EN photonic energy
429. **energia fotoquímica** *f*
Definició Energia emmagatzemada químicament en un procés de conversió fotoquímica o energia consumida o generada en una reacció fotoquímica espontània o no espontània.
ES energía fotoquímica
FR énergie photochimique
EN photochemical energy
430. **energia radiant** *f*
Definició Energia que es propaga en forma de fotons o d'ones electromagnètiques.
ES energía radiante
FR énergie de radiation
FR énergie de rayonnement
FR énergie radiative
EN radiant energy
431. **energia renovable** *f*
Definició Energia el subministrament de la qual és continuat i indefinit a escala humana.
Nota Són energies renovables l'energia solar, l'eòlica, la hidràulica, la de les mareas i la geotèrmica.
ES energía renovable
FR énergie renouvelable
EN renewable energy
432. **energia solar** *f*
Definició Energia radiant emesa pel sol en forma d'ones electromagnètiques.
ES energía solar
FR énergie solaire
EN solar energy
433. **envidrat -ada** *adj*
Definició Dit de les superfícies de vidre.
- ES** acristalado -da
FR vitré -ée
EN glazed
434. **envoltant** *m*
sin. comp. pell
Definició Superfície exterior d'una construcció.
ES envolvente
ES piel
FR enveloppe
FR peau
EN envelope
435. **equació del temps** *f*
Definició Diferència entre el temps solar veritable i el temps solar mitjà, que serveix com a factor de correcció de l'hora solar per a cada dia de l'any per tal de contrarestar les perturbacions de l'òrbita terrestre.
ES ecuación del tiempo
FR équation du temps
EN equation of time
436. **equador celest** *m*
Definició Cercle perpendicular a l'eix del món i definit pel pla de l'equador terrestre sobre l'esfera celest.
ES ecuador celeste
FR équateur céleste
EN celestial equator
437. **equinocci** *m*
Definició Cadascun dels dos cops de l'any en què el dia solar i la nit tenen la mateixa durada a qualsevol punt de la terra.
Nota L'equinocci de primavera és el dia 21 de març i el de tardor, el 22 de setembre.
ES equinoccio
FR équinoxe
EN equinox
438. **escalfador solar d'aigua** *m*
Definició Aparell emprat per produir aigua calenta corrent, constituït per un captador solar pla i un acumulador d'aigua calenta aïllat tèrmicament, entre els quals l'aigua circula pel principi de termosifó o per mitjà de l'impuls d'aparells mecànics.
ES calentador solar de agua
FR chauffe-eau solaire
EN solar water heater
439. **escalfador solar d'aigua de dues fases** *m*
Definició Escalfador solar d'aigua que emprava com a termòfor un compost que s'evapora en el captador solar a una temperatura inferior a 100 °C i que es condensa en l'intercanviador de calor situat a l'interior de l'acumulador d'aigua calenta.
ES calentador solar de agua de dos fases
FR chauffe-eau solaire à deux phases
EN two-phase water heater
440. **escorça atòmica** *f*
Definició Darrera capa d'electrons d'un àtom, que pot estar ocupada totalment o parcialment.

- ES** corteza atòmica
FR écorce atomique
EN atomic shell
441. **esfera celest** *f*
Definició Esfera imaginària concèntrica amb el globus terraquí, a la superfície de la qual es representen els astres i els seus moviments, i també els diferents cercles astronòmics.
ES esfera celeste
FR sphère céleste
EN celestial sphere
442. **espai tampó** *m*
Definició Espai no calefactat d'un edifici que actua com a amortidor de la diferència de temperatura entre l'exterior i l'espai calefactat i que, per tant, redueix les pèrdues tèrmiques d'aquest.
ES espacio tampón
FR espace tampon
EN buffer space
443. **espectre** *m*
Definició Conjunt de totes les longituds d'ona que resulten de la descomposició d'una ona composta en ones simples.
ES espectro
FR spectre
EN spectrum
444. **espectre electromagnètic** *m*
Definició Espectre de la radiació electromagnètica emesa per un cos amb una temperatura superior 0 °K.
ES espectro electromagnético
FR spectre électromagnétique
EN electromagnetic spectrum
445. **espectre solar** *m*
Definició Espectre de la radiació electromagnètica emesa pel sol, les longituds estan compreses entre les 0,15 i les 4 micres.
Nota El 9% de l'energia està continguda dins les longituds d'ona inferiors a les 0,38 micres; el 45% entre les 0,38 i les 0,72 micres i el 46% restant, per sobre de les 0,72 micres.
ES espectro solar
FR spectre solaire
EN solar spectrum
446. **espectre visible** *m*
Definició Regió de l'espectre electromagnètic compresa entre les 0,38 i les 0,72 micres, que correspon a les longituds d'ona que exciten la retina.
ES espectro visible
FR spectre visible
EN visible spectrum
447. **est** *m*
sin. comp. llevant .
Definició Punt cardinal que assenyala una direcció que forma un angle de 90° amb la direcció nord i que indica el punt de l'horitzó per on surt el sol als equinoccis.
sin. comp. orient *m*
ES este
ES levante
ES orient
- FR** orient
FR est
FR levant
EN east
EN orient
448. **estadística de Fermi-Dirac** *f*
Definició Model estadístic que regeix la distribució d'un conjunt de partícules en funció dels possibles valors de l'energia i de les posicions.
ES estadística de Fermi-Dirac
FR statistique Fermi-Dirac
EN Fermi-Dirac statistics
449. **estanc -a** *adj*
Definició Dit del recipient o del recinte hermètic, que no deixa entrar ni sortir un fluid.
ES estanco -ca
FR étanche
EN impermeable
EN impervious
450. **estanqueïtat** *f*
Definició Qualitat d'estanc.
ES estanqueidad
ES estanquidad
FR étanchéité
EN sealing
EN tightness
451. **estany solar** *m*
Definició Estany d'aigua salada que actua com a captador solar i com a acumulador de calor i que es caracteritza per l'estratificació de l'aigua en capes estables d'un grau de densitat creixent en direcció al fons, la qual cosa anul·la o redueix la convecció entre l'aigua del fons i la superficial i fa que les capes inferiors s'escalfin en rebre la radiació solar i que les superiors actuïn com a aïllament tèrmic.
ES embalse solar
ES estanque solar
FR bassin solaire
FR étang solaire
EN solar pond
EN solar pool
452. **estereoradiant** *m*
sbl. sr
Definició Unitat de mesura de l'angle sòlid, que correspon a l'angle sòlid que, amb un vèrtex en el centre d'una esfera, hi delimita una àrea igual a la d'un quadrant que té com a costat el radi de l'esfera.
ES estereorradián
FR stéradian
FR sr
EN steradian
EN sr
453. **estratificació** *f*
Definició Fenomen que consisteix en la distribució vertical del volum d'un cos en diferents capes superposades en funció d'un gradient determinat.
ES estratificación
FR stratification
EN stratification

454. **eutèxia** *f*
Definició Fenomen que apareix en els canvis de fase d'alguns sistemes binaris i que consisteix en el fet que, per una o més proporcions determinades dels components, el sistema es comporta com un element pur en solidificació i produeix un sol component sòlid, en comptes de separar-se'n tots dos components.
ES eutexia
FR utexie
EN eutexy
455. **evaporació** *f*
Definició Vaporització d'un líquid en la superfície que el separa de la fase gasosa amb la qual és en contacte.
ES evaporación
FR évaporation
EN evaporation
456. **excentricitat** *f*
Definició Distància del centre de sol a l'eix entorn del qual gira.
ES excentricidad
FR excentricité
EN eccentricity
457. **excitància** *f*
sin. comp. emitància .
Definició Flux energètic emès per un cos per unitat de superfície.
ES emitancia
ES exitancia
FR émittance
FR exitance
FR facteur d'émission
EN emittance
EN exitance
458. **extinció** *f*
veg. atenuació
459. **factor d'absorció** *m*
veg. absorbància
460. **factor d'atenuació** *m*
Definició Relació entre la intensitat d'una radiació incident sobre una capa d'un material determinat i la intensitat de la radiació transmesa a través d'aquesta capa.
ES factor de atenuación
FR facteur d'atténuation
EN attenuation factor
461. **factor de correcció captador-intercanviador** *m*
Definició Nombre, amb un valor entre 0 i 1, que indica les pèrdues en l'aprofitament de l'energia captada quan s'utilitza un intercanviador de calor per transferir l'energia des del captador solar a l'acumulador de calor.
ES factor de corrección captador-intercambiador
FR facteur de correction capteur-échangeur
EN collector-heat exchanger correction factor
462. **factor de forma** *m*
Definició Relació entre la superfície exterior d'un edifici i el volum que tanca aquesta superfície.
ES factor de forma
FR facteur de forme
EN form factor
463. **factor de forma** *m*
Definició Relació entre la potència màxima subministrada per una cèl·lula fotovoltaica i el producte del voltatge en circuit obert pel corrent en curt circuit.
ES factor de carga
ES factor de forma
FR facteur de forme
FR facteur de remplissage
EN fill factor
464. **factor de recobriment** *m*
Definició Relació entre la superfície coberta de metall i la superfície total d'una cèl·lula fotovoltaica.
ES factor de recubrimiento
FR facteur de recouvrement
EN covering factor
465. **factor de reflexió** *m*
veg. reflectància
466. **factor de terbolesa de Linke** *m*
sin. comp. factor T de Linke .
Definició Nombre, amb un valor entre 0 i 1, corresponent a les atmosferes netes i seques que produirien la mateixa atenuació de la radiació estratosfèrica al nivell del terra que produeix l'atmosfera real, i que serveix per mesurar els aerosols, l'anhidric carbònic i el vapor d'aigua.
ES factor de turbidez de Linke
ES factor de turbiedad de Linke
ES factor T de Linke
FR facteur de trouble de Linke
FR facteur T de Linke
EN Linke turbidity factor
467. **factor de transmissió** *m*
veg. transmitància
468. **factor de visibilitat** *m*
Definició Mitjana de la altura dels obstacles que tapen el cel vist des d'un punt determinat, que serveix per corregir el càlcul de la radiació incident en el punt de referència.
ES factor de visibilidad
FR facteur de visibilité
EN visibility factor
469. **factor solar** *m*
Definició Relació entre l'energia transmesa per un vidre i l'energia que hi incideix per unitat de superfície i de temps.
ES factor solar
FR facteur solaire
EN solar factor
470. **factor solar** *m*
Definició Relació, expressada en percentatge, entre el valor de la radiació solar

- que penetra a través d'una obertura, considerant els corresponents elements protectors i les ombres rebudes per elements no vegetals, i el de la radiació solar que rebria sense aquests elements protectors i sense aquestes ombres.
ES factor solar
FR facteur solaire
EN solar factor
471. **factor T de Linke** *m*
veg. factor de terbolesa de Linke
472. **FEM** *f*
veg. força electromotriu

ES FEM
FR FEM
EN EMF
473. **filtre solar** *m*
Definició Element d'ombreig utilitzat en tancaments transparents, fet d'un material parcialment opac que només permet el pas d'un petit percentatge de la radiació solar a través seu.
ES filtro solar
FR filtre solaire
EN solar filter
474. **finestra ventilada** *f*
Definició Finestra formada per un doble tancament de vidre amb cambra d'aire, dins de la qual hi ha una persiana veneciana amb una cara negra i l'altra blanca, quan la cara negra s'exposa a l'exterior la finestra actua com a captador solar i serveix per escalfar l'edifici, quan s'hi exposa la cara blanca actua de protecció contra la radiació solar.
ES ventana ventilada
FR fenêtre ventilée
ES air flow window
475. **fluid intercanviador** *m*
sin. comp. fluid secundari .
Definició Fluid per mitjà del qual es descarrega el sistema d'emmagatzemament tèrmic.
ES fluido intercambiador
ES fluido secundario
FR fluide de transfert du circuit secondaire
EN secondary heat-transfer fluid
476. **fluid primari** *m*
veg. fluid termòfor
477. **fluid secundari** *m*
veg. fluid intercanviador
478. **fluid termòfor** *m*
sin. termòfor
sin. comp. fluid primari
Definició Fluid, generalment aigua o aire, que circula per un captador solar i que transfereix calor des de l'absorbidor al sistema d'emmagatzematge tèrmic.
ES fluido caloportador *m*
ES fluido caloportador de calor *m*
- ES fluido primario** *m*
FR fluide caloporteur du circuit primaire *m*
FR caloporteur *m*
FR fluide caloporteur *m*
EN heat-transfer fluid *n*
EN primary heat-transfer fluid *n*
479. **flux energètic** *m*
sin. comp. flux radiant .
Definició Potència emesa, transportada o rebuda en forma de radiació.
ES flujo energético
ES flujo radiante
FR flux énergétique
FR flux radiant
EN energy flow
EN energy flux
480. **flux radiant** *m*
veg. flux energètic *m*
481. **focus** *m*
Definició Punt o línia on convergeixen els raigs solars després de ser reflectits o refractats per un concentrador.
ES foco
FR foyer
EN focus
482. **forat** *m*
Definició Lloc buit produït per l'absència d'un electró en un enllaç d'un àtom de l'estructura d'un semiconductor.
ES hueco
FR phototrou
FR trou
EN defect electron
EN hole
483. **força electromotriu** *f*
sig. FEM
sbl. E
Definició Causa capaç de mantenir una diferència de potencial elèctric entre dos punts d'un circuit obert o de mantenir un corrent elèctric en un circuit tancat.
ES fuerza electromotriz
FR force électromotrice
EN electromotive force
484. **forn solar** *m*
Definició Forn que utilitza l'energia solar concentrada amb heliòstrats per produir energia tèrmica a altes temperatures.
ES horno solar
FR four solaire
EN solar furnace
485. **fotó** *m*
Definició Quàntum d'energia que pot ser emès per qualsevol font en forma de radiació electromagnètica.
ES fotón
FR photon
EN photon
486. **fotoànode** *m*
veg. ànode fotoelèctric

487. **fotocatàlisi** *f*
Definició Catàlisi on les reaccions químiques es produeixen per l'absorció de llum per part d'un fotosensibilitzador o un semiconductor, que de vegades actua juntament amb un catalitzador no fotosensible.
ES fotocatalísis
FR photocatalyse
EN photocatalysis
488. **fotocàtode** *m*
veg. càtode fotoelèctric
489. **fotocèl·lula** *f*
veg. cèl·lula fotoelèctrica
490. **fotocorrent** *m*
Definició Corrent elèctric produït en un material fotosensible per acció de la llum.
ES fotocorriente
FR photocourant
EN photocurrent
491. **fotodiode** *m*
Definició Díode sensible a la llum que produeix un corrent elèctric proporcional a la intensitat de la llum que rep i que s'utilitza per mesurar la radiació solar en una regió de longitud d'ona àmplia.
ES fotodiode
FR photodiode
EN photodiode
492. **fotodissociació** *f*
veg. fotòlisi
493. **fotoelectròlisi** *f*
Definició Reacció que consisteix en la descomposició d'un compost químic en dues o més substàncies més simples, elementals o no, quan és recorregut per un corrent elèctric generat per un elèctrode semiconductor capaç d'absorbir fotons.
ES fotoelectròlisis
FR photoélectrolyse
EN photoelectrolysis
494. **fotoelectroquímica** *f*
Definició Branca de la química que estudia les reaccions redox de molècules o ions en estat normal o excitat per mitjà de tècniques que combinen mètodes fotoquímics i electroquímics.
ES fotoelectroquímica
FR photoélectrochimie
EN photoelectrochemistry
495. **fotòlisi** *f*
sin. comp. fotodissociació
Definició Reacció fotoquímica que consisteix en la separació d'un enllaç quan hi incideix la llum i que dona com a resultat dos radicals lliures, l'evolució dels quals determina els productes finals de la reacció.
ES fotodissociación
ES fotòlisis
FR photodissociation
FR photolyse
EN photodissociation
EN photolysis
- EN** photodissociation
EN photolysis
496. **fotòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la radiació de l'espectre visible.
ES fotómetro
FR photomètre
EN photometer
497. **fotoquímica** *f*
Definició Branca de la química que estudia els efectes químics de la radiació.
ES fotoquímica
FR photochimie
EN photochemistry
498. **fotoresistència** *f*
Definició Resistència elèctrica que té un valor variable segons la llum incident.
ES fotoresistencia
FR photorésistance
EN photoresistance
499. **fotoresistor** *m*
Definició Aparell de mesura de la radiació solar per mitjà del fenomen de la fotoresistència.
ES fotoresistor
FR photorésisteur
EN photoresistor
500. **fotosensibilitat** *f*
Definició Capacitat de reaccionar a un estímul lluminós.
ES fotosensibilidad
FR photosensibilité
EN photosensitivity
501. **fotosensibilització** *f*
Definició Procés que consisteix en l'alteració fotoquímica o fotoquímica d'una molècula com a resultat de l'absorció inicial de radiació per part d'un fotosensibilitzador.
ES fotosensibilización
FR photosensibilisation
EN photosensitization
502. **fotosensibilitzador** *m*
Definició Molècula capaç d'absorbir la radiació lluminosa i provocar canvis energètics en una altra molècula.
ES fotosensibilizador
FR photosensibilisateur
EN photosensitizer
503. **fotosíntesi** *f*
Definició Reacció que realitzen alguns organismes vius, com ara les plantes verdes i els bacteris fotosintètics, per mitjà de l'acció de la llum, que consisteix en la producció de compostos orgànics a partir d'un compost ric en hidrogen, aigua o àcid sulfhídric que actua com a donador d'electrons, i de diòxid de carboni.
ES fotosíntesis
FR photosynthèse
EN photosynthesis

504. **fotosíntesi artificial** *f*
Definició Procés fotosintètic no natural que imita els mecanismes bàsics de la fotosíntesi natural.
ES fotosíntesis artificial
FR photosynthèse artificielle
EN artificial photosynthesis
505. **fracció buida** *f*
Definició Percentatge del volum d'un jaç de còdols ocupat per aire.
ES fracción vacía
FR fraction vide
EN void fraction
506. **fracció d'insolació** *f*
veg. insolació relativa
507. **fracció solar** *f*
Definició Percentatge de l'energia consumida en un període de temps determinat provinent de l'energia solar.
ES fracción solar
FR fraction solaire
EN solar fraction
508. **freó** *m*
Definició Derivat halogenat de metà i età emprat com a termòfor en alguns sistemes de captació solar o en màquines tèrmiques que funcionen a temperatures relativament baixes.
ES freón
FR fréon
EN freon
509. **freqüència** *f*
Definició Nombre de períodes o cicles de qualsevol moviment periòdic per unitat de temps.
ES frecuencia
FR fréquence
EN frequency
510. **funció de distribució de Fermi-Dirac** *f*
Definició Expressió que, en mecànica estadística, representa la probabilitat que té un nivell d'energia determinat d'estar ocupat per electrons.
ES función de distribución de Fermi-Dirac
FR fonction de distribution de Fermi-Dirac
EN Fermi-Dirac distribution function
511. **gasificació** *f*
Definició Fenomen que consisteix en el pas d'una substància de l'estat sòlid o de líquid a l'estat de gas.
ES gasificación
FR gazéification
EN gasification
512. **gasificació heliotèrmica** *f*
Definició Gasificació d'un compost orgànic provocada en reaccionar amb un gas escalfat a temperatures elevades per mitjà de l'energia solar concentrada en una central heliotèrmica.
ES gasificación heliotérmica
- FR** gazéification héliothermique
EN solar -thermal gasification
513. **generació de portadors** *f*
Definició Creació de parells electro-forat en un semiconductor per agitació tèrmica a temperatura ambient.
ES generación de portadores
FR génération de porteurs
EN carrier generation
514. **globus solar** *m*
Definició Globus aerostàtic la força ascensional del qual és produïda per la massa d'aire calent que conté, la qual s'escalfa amb la radiació solar incident sobre una part d'aquest globus, de color negre, que actua d'absorbidor.
ES globo solar
FR ballon solaire
EN solar balloon
515. **gnòmon** *m*
Definició Element com ara una barra, cordill, etc. que té com a funció produir una ombra sobre el quadrant horari d'un rellotge de sol.
ES gnomon
FR gnomon
EN gnomon
516. **gradient de salinitat** *m*
Definició Variació progressiva de la concentració de sal en l'aigua en funció de la profunditat.
ES gradiente de salinidad
FR gradient de salinité
EN salinity gradient
517. **gradient tèrmic** *m*
Definició Variació progressiva de la temperatura d'un cos al llarg d'una direcció donada.
ES gradiente térmico
FR gradient thermique
EN thermal gradient
518. **grau d'estanqueïtat** *m*
Definició Mesura de les infiltracions d'un fluid a través d'esclètxes, junts, etc.
ES grado de estanquidad
FR degré d'étanchéité
EN sealing degree
519. **grau dia de calefacció** *m*
Definició Cada grau en què la temperatura mitjana diària d'un edifici és inferior a una temperatura presa com a base.
Nota Aquest paràmetre es calcula sumant les diferències entre la temperatura presa com a base i les temperatures mitjanes diàries d'un període de temps determinats, i serveix per determinar l'energia necessària per calefacter un espai.
ES grado día de calefacción
FR degré jour de chauffage
EN heating degree-day
520. **grau dia de refrigeració** *m*
Definició Cada grau en què la temperatura

- mitjana diària d'un edifici sobrepassa un temperatura presa com a base.
Nota Aquest paràmetre es calcula sumant les diferències entre la temperatura presa com a base i les temperatures mitjanes diàries d'un període de temps determinat, i serveix per determinar l'energia necessària per refrigerar un espai.
ES grado día de refrigeración
FR degré jour de refroidissement
EN cooling degree-day
521. **guany solar** *m*
Definició Calor guanyada per un sistema de captació solar o en un recinte com a conseqüència de l'entrada de radiació solar.
ES ganancia solar
FR apport solaire
FR gain solaire
EN solar gain
522. **guany solar directe** *m*
Definició Guany solar que es produeix quan la radiació solar que penetra dins l'espai que s'ha de calefactar es converteix en calor en les superfícies absorbents i s'emmagatzema en els murs, el terra, etc.
ES ganancia solar directa
FR apport solaire direct
EN direct solar gain
523. **guany solar indirecte** *m*
Definició Guany solar que es produeix quan la radiació solar que penetra dins l'espai que s'ha de calefactar s'absorbeix i s'emmagatzema en una massa disposada entre el captador solar i aquest espai.
ES ganancia solar indirecta
FR apport solaire indirect
EN indirect solar gain
524. **guany solar separat** *m*
Definició Guany solar que es produeix quan la radiació solar es capta en un espai separat físicament i tèrmicament de l'espai que s'ha de calefactar.
ES ganancia solar separada
FR apport solaire séparé
EN isolated solar gain
525. **guany tèrmic** *m*
Definició Calor guanyada en un recinte tant per guanys solars com per guanys tèrmics interns.
ES ganancia tèrmica
FR apport thermique
FR gain thermique
EN heat gain
526. **guany tèrmic intern** *m*
Definició Calor generada en un recinte per l'activitat dels seus habitants, els electrodomèstics, l'enllumenat, la cuina, etc.
ES ganancia tèrmica interna
FR apport thermique interne
EN internal heat gain
527. **heliògraf** *m*
Definició Aparell que mesura el temps d'insolació per mitjà d'un sistema en què la radiació concentrada per unes lents esfèriques crema la superfície d'un paper enregistrador, la longitud de la part cremada del qual és calibrada en hores.
ES heliógrafo
FR héliographe
EN heliograph
EN sunshine recorder
528. **heliòstat** *m*
Definició Aparell constituït per un dispositiu reflectant, generalment un mirall, que compta amb un sistema de seguiment solar, i que serveix per enfocar la radiació solar que hi incideix cap al receptor.
ES helióstato
FR héliostat
EN heliostat
529. **heliotècnia** *f*
Definició Tècnica que té com a objecte l'estudi i l'explotació de totes les possibilitats que ofereix l'energia solar.
ES heliotecnia
FR héliotechnique
FR technologie solaire
EN heliotechnology
EN solar technology
530. **heliotèrmia** *f*
Definició Obtenció i aprofitament de l'energia tèrmica solar.
ES heliotermia
FR héliothermie
FR héliothermique
EN heliothermics
EN heliotherapy
531. **hertz** *m*
sbl. Hz
Definició Unitat de freqüència que equival a un cicle per segon.
ES hertz
FR hertz
EN hertz
532. **heterojunció** *f*
Definició Junció de dos semiconductors diferents o d'un semiconductor i un metall.
ES heterounión
FR hétérojonction
EN heterojunction
533. **hivernacle** *m*
Definició Construcció de tancaments transparents o translúcids a la radiació solar i opacs a la radiació tèrmica generada a l'interior, dins de la qual es creen unes condicions climàtiques favorables que permeten usar-lo amb finalitats agrícoles o com a espai calefactor incorporat a un habitatge.
ES invernadero
FR serre
EN greenhouse
534. **hivernacle adossat** *m*
Definició Hivernacle amb una paret comuna a un edifici, que forma un espai habitable i que té com a funció calefactar altres parts de

- l'edifici.
ES invernadero adosado
FR serre accolée
EN attached conservatory
535. **hivernacle integrat** *m*
Definició Hivernacle adossat que només disposa de façana sud, ja que les parets laterals estan integrades a l'edifici.
ES invernadero integrado
FR serre intégrée
EN integrated conservatory
536. **hivernacle solar** *m*
Definició Hivernacle que té un sistema d'emmagatzematge tèrmic que permet acumular la calor excedent generada durant les hores de sol per utilitzar-la a la nit, de manera que amb poca energia auxiliar o sense pot mantenir-se per sobre de la temperatura mínima admissible.
ES invernadero solar
FR serre solaire
EN solar greenhouse
537. **hivernacle solar selectiu** *m*
Definició Hivernacle solar amb tancament transparent doble capaç de filtrar la radiació solar que hi incideix mitjançant una solució que circula entre ambdós tancaments, la qual té una transmissivitat alta per a la radiació visible que entra a l'hivernacle i baixa per a la radiació tèrmica generada a l'interior, que és absorbida i escalfa la solució.
ES invernadero solar selectivo
FR serre solaire sélective
538. **homojunció** *f*
Definició Junció entre semiconductors de la mateixa naturalesa química, que es diferencien pel seu grau de dopatge.
ES homounión
FR homojonction
EN homojunction
539. **hora solar de pic** *f*
Definició Temps necessari perquè una superfície rebí una irradiació solar equivalent a 1000 Wh/m².
ES hora solar de pico
FR heure solaire crête
EN peak solar hour
540. **humitat relativa** *f*
Definició Relació percentual entre la quantitat de vapor d'aigua contingut en un volum d'aire i la que aquest contindria si estigués saturat d'aigua.
ES humedad relativa
FR humidité relative
EN relative humidity
541. **Hz** *m*
veg. hertz
ES Hz *m*
FR Hz *m*
EN Hz *n*
542. **il·luminació** *f*
Definició Quantitat de flux lluminós incident per unitat de superfície.
ES iluminación
FR éclairement lumineux
EN illuminance
EN illumination
543. **impedància** *f*
Definició Relació entre la tensió i el corrent en un circuit de corrent altern.
Nota Inversa de l'admitància.
ES impedancia
FR impédance
EN impedance
544. **impuresa** *f*
Definició Element present en un semiconductor, amb una concentració molt més baixa que l'element de base, que té un nombre d'electrons de valència diferent al del semiconductor.
ES impureza
FR impureté
EN impurity
545. **índex de concentració geomètrica** *m*
Definició Nombre que resulta de dividir l'àrea d'obertura d'un captador solar i l'àrea de recepció de la radiació solar.
Nota En un captador solar pla és igual a 1, en un captador solar concentrador és més gran d'1.
ES relación geométrica de concentración
FR rapport de concentration géométrique
EN geometric concentration ratio
546. **índex de concentració real** *m*
Definició Nombre que resulta de multiplicar l'índex de concentració geomètrica per l'eficiència òptica d'un concentrador.
ES relación de concentración real
FR rapport de concentration réel
EN actual concentration ratio
547. **índex de refracció** *m*
Definició Nombre que resulta de dividir la velocitat de les ones electromagnètiques en el buit i la velocitat d'aquestes en un medi material determinat.
ES índice de refracción
FR indice de réfraction
EN refraction index
548. **inèrcia tèrmica** *f*
Definició Resistència que oposa un material als canvis de temperatura en funció de la seva massa i de la seva calor específica.
ES inercia térmica
FR inertie thermique
EN thermal inertia
549. **infiltració d'aire** *f*
Definició Entrada no controlada d'aire exterior o de sortida d'aire interior en un espai tancat.
ES infiltración de aire

- FR** infiltration d'air
EN air infiltration
550. **insolació** *f*
sin. comp. insolació absoluta .
Definició Nombre d'hores en què el sol és per sobre de l'horitzó en un període de temps determinat.
ES insolación
FR insolation
EN insolation
551. **insolació absoluta** *f*
veg. insolació
552. **insolació relativa** *f*
sin. comp. fracció d'insolació
Definició Relació entre el nombre d'hores que brilla el sol en un període de temps determinat i el nombre d'hores que el sol és per sobre de l'horitzó en el mateix període.
ES coeficiente de insolación
ES fracción de insolación
FR fraction d'ensoleillement
FR fraction d'insolation
EN irradiance ratio
553. **intensitat de corrent** *f*
Definició Quantitat d'electricitat que travessa la secció d'un conductor per unitat de temps.
ES intensidad de corriente
FR intensité du courant
EN intensity of current
554. **intensitat energètica** *f*
sin. comp. intensitat radiant
Definició Quocient entre el flux energètic emès en un angle sòlid sobre una direcció determinada i aquest angle sòlid.
ES intensidad de radiación
ES intensidadenergética
FR intensité de rayonnement
EN radiant intensity
555. **intensitat lluminosa** *f*
Definició Quocient entre el flux lluminós emès per una font lluminosa en un angle sòlid sobre una direcció determinada i aquest angle sòlid.
ES intensidad luminosa
FR intensité lumineuse
EN luminous intensity
556. **intensitat radiant** .
veg. intensitat energètica
557. **intercanviador de calor** *m*
sin. comp. bescanviador de calor
558. **intercanviador de calor de camisa** *m*
Definició Intercanviador de calor que transfereix calor des d'un termòfor al fluid que es vol escalfar i que consisteix en un embolcall que cobreix totalment o parcialment el dipòsit que conté el fluid i crea una cambra per on circula el termòfor.
ES intercambiador de calor de camisa
- FR** échangeur de chaleur de chemise
EN double-sleeved heat exchange
559. **intercanviador de calor de plaques** *m*
Definició Intercanviador de calor que transfereix calor entre dos fluids a diferent temperatura que circulen en sentits contraris i separats per unes plaques que consisteixen la superfície d'intercanvi de calor.
ES intercambiador de calor de placas
FR échangeur de chaleur à plaques
EN plate heat exchanger
560. **intercanviador de calor de serpenti** *m*
Definició Intercanviador de calor que transfereix calor des d'un termòfor al fluid que es vol escalfar i que consisteix en un tub enrotllat en forma de serpenti situat a l'interior del dipòsit que conté el fluid.
ES intercambiador de calor de serpentin
FR échangeur de chaleur à serpentin
EN coil heat exchanger
561. **intercanviador de calor rotatiu** *m*
Definició Intercanviador de calor que transfereix calor entre dos fluxos d'aire a diferent temperatura que circulen en sentits contraris a través d'un rotor, fet d'un material d'elevada capacitat tèrmica, el moviment del qual fa que es trobi alternativament amb el flux calent, del qual absorbeix calor, i amb fred, al qual cedeix calor.
ES intercambiador de calor rotatorio
FR échangeur de chaleur rotatif
EN rotary heat exchanger
562. **inversió tèrmica** *f*
Definició Fenomen tèrmic que es dona en hivernacles transparents a la radiació infraroja i amb una baixa inèrcia tèrmica i que consisteix en el fet que a la nit s'hi assoleixin temperatures inferiors a les de l'exterior.
ES inversión térmica
FR inversion thermique
EN temperature inversion
563. **irradiació** *f*
Definició Flux energètic rebut per unitat de superfície en un període de temps determinat.
ES irradiación
FR irradiation
EN irradiation
564. **irradiància** *f*
Definició Flux energètic rebut per unitat de superfície i per unitat de temps.
ES irradiancia
FR éclairement énergétique
FR irradiance
EN irradiance
EN radiant flux density
565. **isohèlia** *f*
Definició Línia que, en una representació gràfica, uneix els punts de la superfície de la terra que registren la mateixa insolació en un

- període de temps determinat.
ES isohelia
FR isohèle
EN isohel
566. **isolador -a** *adj*
veg. aïllador -a
567. **isoterm -a** *adj*
sin. comp. isotèrmic -a
Definició Dit del procés termodinàmic o del recipient condicionat tèrmicament en què la temperatura és constant.
ES isotérmico -ca
ES isotermo -ma
FR isotherme
EN isotherm
EN isothermal
568. **isoterma** *f*
Definició Línia que, en una representació gràfica, uneix els punts de la superfície de la terra que registren la mateixa temperatura en un període de temps determinat.
ES isoterma
FR isotherme
EN isotherm
569. **isotèrmic -a** *adj*
veg. isoterm -a
570. **ixent** *m*
veg. ortus
571. **J** *m*
veg. joule
ES J símbol
FR J símbol
EN J símbol
572. **jaç de còdols** *m*
Definició Dipòsit de còdols entre els quals circula aire calent, que serveix per emmagatzemar calor en els sistemes de calefacció per aire.
ES lecho de grava
FR lit de galets
FR lit de roches
EN pebble bed
EN rock bed
573. **joule** *m*
sbl. J
Definició Unitat de mesura del treball o de l'energia en el SI, que representa el treball d'una força d'1 newton en recórrer una distància d'1 metre.
ES joule
FR joule
EN joule
574. **junció** *f*
sin. comp. unió
Definició Zona de transició entre un semiconductor i un metall o un altre semiconductor de propietats diferents.
ES unión
FR jonction
EN junction
575. **junció de barrera Schottky** *f*
Definició Junció d'un metall i un semiconductor o d'un metall, un aïllant i un semiconductor, que es basa en l'efecte de la barrera Schottky.
ES unión de barrera Schottky
FR jonction de barrière Schottky
EN Schottky barrier junction
576. **junció pn** *f*
Definició Junció d'un semiconductor p i un semiconductor n.
ES unión p-n
FR jonction p-n
EN p-n junction
577. **langley** *m*
sbl. ly
Definició Unitat de mesura de la radiació solar que equival a 1 cal/cm².
Nota Actualment s'utilitza el W/m², preferentment.
ES langley
FR langley
EN langley
578. **latitud** *f*
Definició Angle comprès entre el pla equatorial i el radi de la terra que travessa un lloc determinat.
Nota Es compta positivament de 0° a 90° en direcció nord i negativament de 0° a 90° en direcció sud.
ES latitud
FR latitude
EN latitude
579. **lent** *f*
Definició Sistema òptic format per dues superfícies refractives amb un eix comú, una de les quals, com a mínim, és corba i que s'utilitza en els concentradors per tal d'enfocar la radiació solar incident cap al receptor.
ES lente
FR lentille
EN lens
580. **lent de Fresnel** *f*
Definició Lent amb una de les superfícies estriada amb solcs d'una angle precís que varia lleugerament entre l'extrem de la lent i el seu eix òptic, cosa que permet que els raigs que hi incideixen es refractin amb desviacions progressivament més petites com més a prop de l'eix òptic incideixen.
ES lente de Fresnel
FR lentille de Fresnel
EN Fresnel lens
581. **línia d'ombra** *f*
Definició Línia marcada per la trajectòria del raig solar incident més extern que entra dins de l'àrea d'obertura d'un concentrador parabòlic compost.
ES línea de sombra
FR ligne d'ombre
EN shadow line

582. **Illaç convectiu** *m*
Definició Circuit que descriu l'aire d'un espai en circular per convecció.
Nota El Illaç convectiu pot ser tancat, si l'aire retorna un cop refredat al punt calent, o obert, si s'evacua a l'exterior.
ES bucle convectivo
FR boucle convective
EN convective loop
583. **Ilei de Stefan-Boltzmann** *f*
Definició Llei que determina que l'energia total de la radiació del cos negre és proporcional a la quarta potència de la seva temperatura absoluta.
ES ley de Stefan-Boltzmann
FR loi de Stefan-Boltzmann
EN Stefan-Boltzmann law
584. **Ilesca de silici** *f*
Definició Superfície, d'un gruix inferior a 500 micres, que resulta de tallar una barra de silici perpendicularment al seu eix longitudinal.
ES oblea de silicio
FR plaque de silicium
EN silicon slice
585. **Ilevant** *m*
veg. est
586. **Iluerna** *f*
Definició Superfície envidrada que cobreix l'obertura practicada a la coberta d'un edifici.
ES lucernario
FR lucarne
EN skylight
587. **Iluerna de dent de serra** *f*
Definició Lluerna que forma un cos sortint de dos vessants, l'un opac i l'altre transparent, que s'orienta a sud si actua com a captador solar o bé a nord si serveix perquè entri llum indirecta.
ES lucernario en diente de sierra
EN saw-toothed skylight
588. **Iluerna reflectora** *f*
Definició Lluerna vertical orientada a sud que condueix la llum solar directa cap a l'interior d'un espai mitjançant un o més reflectors.
ES lucernario reflector
FR lucarne réfléchissante
EN reflective skylight
589. **Illum** *f*
Definició Radiació electromagnètica, que correspon a l'espectre visible, capaç d'excitar l'òrgan de la visió.
ES luz
FR lumière
EN light
590. **Illum solar estàndard** *f*
Definició Intensitat de llum normalitzada per a experimentació amb fonts lluminoses, que equival a 100 W/m².
ES luz solar estándar
- FR** lumière solaire standard
EN standard solar light
591. **Im** *m*
veg. lumen
ES lm
FR lm
EN lm
592. **longitud** *f*
Definició Distància, mesurada en graus sobre l'equador, que hi ha d'un punt respecte al meridià d'origen.
Nota Es compta positivament de 0° a 180° en direcció est i negativament de 0° a 180° en direcció oest.
ES longitud
FR longitude
EN longitude
593. **longitud d'ona** *f*
Definició Distància entre dos punts successius situats en la direcció de propagació d'una radiació en què l'oscil·lació té la mateixa fase.
ES longitud de onda
FR longueur d'onde
EN wave length
594. **longitud de difusió** *f*
Definició Distància mitjana que recorre un portador minoritari abans de recombinar-se.
ES longitud de difusión
FR longueur de diffusion
EN diffusion length
595. **lumen** *m*
sbl. lm
Definició Unitat de flux lluminós en el SI, que correspon al flux lluminós emès en forma isotropa per una font puntual d'1 candela en un angle sòlid d'1 estereoradiant.
ES lumen
FR lumen
EN lumen
596. **luminància** *f*
Definició Quocient entre la intensitat lluminosa emesa en una direcció per un element infinitament petit de la superfície al voltant d'un punt i l'àrea d'aquest element projectada ortogonalment sobre un pla perpendicular a la direcció donada.
ES luminancia
FR luminance
EN luminance
597. **luminància energètica** *f*
veg. radiància
598. **lux** *m*
sbl. lx
Definició Unitat d'il·luminació en el SI, que correspon a la il·luminació uniforme d'una superfície que rep el flux d'un lumen per cada m².
ES lux
FR lux
EN lux

599. **luxímetre** *m*
Definició Aparell de mesura dels nivells d'il·luminació en un punt o en una superfície determinats.
ES luxómetro
FR luxmètre
EN luxmeter
600. **lx** *m*
veg. lux
ES lx
FR lx
EN lx
601. **ly** *m*
veg. langley
ES ly
FR ly
EN ly
602. **MA** *f*
veg. massa d'aire
ES AM
FR AM
EN AM
603. **MA 0** *f*
veg. massa d'aire 0
ES AM 0
FR AM 0
EN AM 0
604. **MA 1** *f*
veg. massa d'aire 1
ES AM 1
FR AM 1
EN AM 1
605. **MA 1,5** *f*
veg. massa d'aire 1,5
ES AM 1,5
FR AM 1,5
EN AM 1,5
606. **manta tèrmica** *f*
Definició Peça de material aïllant emprada per cobrir piscines i evitar el refredament de l'aigua durant la nit i que, de vegades, és transparent o translúcida per deixar passar la radiació solar durant el dia i permetre l'escalfament de l'aigua.
ES manta térmica
FR couverture thermique
EN thermal blanket
607. **mapa de radiació solar** *m*
Definició Mapa d'un territori en què es representen, per a un període determinat, les àrees d'un mateix interval de radiació solar separades amb isohèlies.
ES mapa de radiación solar
FR carte de radiation solaire
EN solar radiation map
608. **massa d'aire** *f*
sig. MA
Definició Volum d'aire travessat per la radiació solar expressat com a múltiple de la massa d'aire, que representa la trajectòria de la radiació solar més curta possible.
Nota Per convecció, s'assignen valors d'irradiació solar per cada valor de la massa d'aire.
ES massa d'aire
FR masse d'air
EN air mass
609. **massa d'aire 0** *f*
sig. MA 0 *sigla*
Definició Massa d'aire nul·la que equival a la constant solar.
ES masa de aire 0
FR masse d'air 0
EN air mass 0
610. **massa d'aire 1** *f*
sig. MA 1
Definició Massa d'aire mínima travessada per la radiació solar, que correspon al moment en què el sol es troba al zenit en un lloc al nivell del mar, amb cel clar i amb una pressió de 1013 milibars, i que equival a 1120 W/m².
ES masa de aire 1
FR masse d'air 1
EN air mass 1
611. **massa d'aire 1,5** *f*
sig. MA 1,5
Definició Massa d'aire presa com a estàndard en les mesures de prova d'aparells de captació solar, que equival a 1000 W/m².
ES masa de aire 1,5
FR masse d'air 1,5
EN air mass 1,5
612. **massa tèrmica** *f*
Definició Suma de la capacitat d'emmagatzematge tèrmic dels diferents elements que emmagatzemen calor en un edifici.
ES masa térmica
FR masse thermique
EN thermal mass
613. **membrana fotosensible** *f*
Definició Membrana amb fotosensibilitzadors que formen part estructural d'aquesta membrana o que han estat adsorbits químicament en la seva superfície.
ES membrana fotosensible
FR membrane photosensible
EN photosensitive membrane
614. **mescla eutèctica** *f*
Definició Mescla binària determinada per la proporció que conté de cadascun dels elements, en la qual es produeix el fenomen de l'eutèxia.
ES mezcla eutéctica
FR mélange eutectique
EN eutectic mixture
615. **metal·lització** *f*
Definició Operació d'incorporació dels contactes metàl·lics sobre les dues cares d'una cèl·lula fotovoltaica.

- ES metalización**
FR métallisation
EN metalization
EN metallization
616. **mètode de Czocharlski** *m*
Definició Mètode d'obtenció de silici monocristal·lí que consisteix a reduir el diòxid de silici i refinar-lo fins que gairebé totes les impureses han desaparegut i a fondre'l en una colada de la qual lentament s'extrau un cristall per addició ordenada dels àtoms de silici a un mostra de base.
ES método de Czocharlski
FR méthode de Czocharlski
EN Czocharlski method
617. **migdia** *m*
Definició Moment del dia en què el sol travessa el meridià de l'observador i assoleix la seva altura de culminació, i per tant, hi ha un assolellament potencial màxim.
ES mediodía
FR midi
EN noon
618. **mirall** *m*
Definició Làmina de vidre revestida per darrera d'una capa metàl·lica, o làmina de metall polit, que produeix la reflexió especular de la radiació incident.
ES espejo
FR miroir
EN mirror
619. **mirall fosc** *m*
Definició Forma de tàndem absorbidor-reflector en el qual l'absorbidor selectiu està situat damunt del reflector blanc.
ES espejo negro
FR miroir noir
EN dark mirror
620. **mirall tèrmic** *m*
Definició Tipus de tàndem absorbidor-reflector en el qual l'absorbidor negre està situat sota el reflector selectiu.
ES espejo térmico
FR miroir thermique
EN heat mirror
621. **monocromàtic -a** *adj*
Definició Dit de les radiacions que representen un espectre caracteritzat per una sola freqüència i de les magnituds que avaluen el flux energètic precisant la contribució de cada component espectral.
ES monocromático -ca
FR monochromatique
EN monochromatic
622. **motor tèrmic** *m*
Definició Màquina que, mitjançant un cicle termodinàmic, converteix l'energia tèrmica en energia mecànica.
ES motor térmico
FR machine thermique
FR moteur thermique
EN heat engine
EN thermal machine
623. **moviment aparent del sol** *m*
Definició Desplaçament del sol sobre l'horitzó des del punt de sortida al de posta percebut per un observador des de la terra com a conseqüència del moviment de rotació terrestre.
ES movimiento aparente del sol
FR mouvement apparent du soleil
EN apparent movement of the sun
624. **moviment azimutal** *m*
Definició Desplaçament d'un dispositiu, habitualment un sistema de seguiment solar, per tal de seguir el moviment aparent del sol de llevant a ponent.
ES movimiento acimutal
FR mouvement azimutal
EN azimuthal drive
625. **moviment d'altura** *m*
Definició Desplaçament d'un dispositiu o d'un conjunt de dispositius, habitualment un sistema de seguiment solar, per tal de seguir el moviment aparent del sol de l'horitzó al zenit.
ES movimiento de altura
FR mouvement de hauteur
EN altitude drive
626. **mur activat** *m*
Definició Element vertical constituït per un doble tancament amb una cambra d'aire per on circula aire calent procedent d'un sistema de captació solar separat, que té com a funció emmagatzemar i distribuir calor.
ES muro activado
FR mur activé
FR mur radiant
EN radiant wall
627. **mur d'aigua** *m*
Definició Mur solar format per contenidors d'aigua, com ara les columnes d'aigua, que actuen com a captadors de la radiació solar i com a sistema d'emmagatzematge tèrmic.
ES pared de agua
FR mur d'eau
EN water wall
628. **mur d'emmagatzematge tèrmic** *m*
veg. mur solar
629. **mur hivernacle** *m*
Definició Mur solar d'obra massissa, sense obertures de termocirculació, que transmet calor a l'interior de l'edifici únicament per conducció.
ES muro invernadero
FR mur serre
EN greenhouse wall
630. **mur solar** *m*
sin. Comp. mur d'emmagatzematge tèrmic
Definició Element vertical, fet d'obra o construït amb dipòsits d'aigua o amb altres materials, generalment pintat de fosc, amb un tancament exterior transparent o translúcid que crea una cambra d'aire, produeix l'efecte hivernacle i redueix les pèrdues de radiació

- tèrmica, que té com a funció captar l'assolellament, emmagatzemar calor i transmetre-la a l'interior de l'edifici.
ES muro acumulador
FR mur accumulateur de chaleur
FR mur solaire passif
EN heat storage wall
EN passive solarwall
631. **mur Trombe** *m*
Definició Mur solar d'obra, d'un gruix entre 15 i 30 centímetres, amb obertures a la part superior i inferior, que transmet calor a l'interior de l'edifici tant per convecció, a través de les obertures, com per conducció.
ES muro Trombe
FR mur Trombe
FR mur Trombe-Michel
EN Trombe wall
EN Trombe-Michel wall
632. **nadir** *m*
Definició Punt de l'esfera celest oposat diametralment al zenit.
ES nadir
FR nadir
EN nadir
633. **nebulositat** *f*
Definició Extensió de cel cobert de núvols, avaluada a partir del nombre de vuitens de cel cobert o a partir de la transmitància global.
ES nebulosidad
FR nébulosité
EN cloud cover level
EN cloudiness
634. **nit** *m*
sbl. nt
Definició Unitat de luminància en el SI, que correspon a la intensitat lluminosa d'1 cd/m² de superfície aparent.
ES nit
FR nit
EN nit
635. **nivell d'energia** *m*
Definició Estat energètic que caracteritza el comportament d'un àtom o d'una molècula quan hi ha intercanvis d'energia amb l'exterior del sistema.
ES nivel de energía
FR niveau d'énergie
EN energy level
636. **nivell de Fermi** *m*
Definició Mitjana ponderada de les energies dels electrons de conducció i dels buits.
Nota En els semiconductors, equidista de les bandes de valència i de conducció; en els conductors, coincideix amb la seva separació i representa l'energia màxima dels electrons a la temperatura del zero absolut.
ES nivel de Fermi
FR niveau de Fermi
EN Fermi level
637. **nomograma bioclimàtic** *m*
Definició Gràfica realitzada amb coordenades de temperatura i d'humitat, dins de les quals es poden incorporar d'altres paràmetres com ara l'assolellament, el vent, l'activitat humana, que permet determinar la zona de confort.
ES diagrama del bienestar
FR nomogramme bioclimatique
EN bioclimatic nomogram
EN comfort chart
638. **nord** *m*
Definició Punt cardinal corresponent a la direcció del pol que està situat en el mateix hemisferi que Europa i la major part d'Àsia.
ES norte
FR nord
EN north
639. **nord geogràfic** *m*
Definició Punt, dels dos en què l'eix de rotació de la terra talla la seva superfície, entorn del qual la superfície de la terra gira en sentit contrari al de les agulles del rellotge.
ES norte geográfico
FR nord géographique
EN true north
640. **nord magnètic** *m*
Definició Punt de la terra cap al qual s'orienta el pol sud d'una agulla magnètica.
ES norte magnético
FR nord magnétique
EN magnetic north
641. **nt** *m*
veg. nit
ES nt
FR nt
EN nt
642. **obliqüitat de l'eclíptica** *f*
Definició Angle comprès entre el pla de l'eclíptica i el de l'equador.
ES oblicuidad de la eclíptica
FR obliquité de l'écliptique
EN obliquity of the ecliptic
643. **obstrucció solar** *f*
Definició Obstaculització en l'arribada de la radiació solar directa produïda per l'existència de cossos que interfereixen la seva trajectòria.
ES obstrucción solar
FR obstruction solaire
EN solar obstruction
644. **ocàs** *m*
Definició Posta d'un astre, especialment del sol.
ES ocaso
FR coucher
FR déclin
EN setting
EN sunset
645. **occident** *m*
veg. oest
646. **oest** *m*
sin. comp. occident

- Definició** Punt cardinal que assenyalava una direcció en forma d'angle de 90° amb la direcció nord i que indica el punt de l'horitzó per on es pon el sol als equinoccis.
sin. comp. ponent
ES *occidente*
ES *oeste*
ES *poniente*
FR *ponant*
FR *occident*
FR *ouest*
EN *occident*
EN *west*
647. **ohm** *m*
sbl. ?
Definició Unitat de resistència elèctrica i d'impedància en el SI que equival a la resistència que, travessada per un corrent d'1 amper, genera una diferència de potencial entre els seus extrems d'1 volt.
ES *ohm*
FR *ohm*
EN *ohm*
648. **? m**
veg. ohm
ES ?
FR ?
EN ?
649. **ona** *f*
Definició Forma de propagació rectilínia d'una pertorbació, especialment energètica, caracteritzada per una doble periodicitat, en l'espai i en el temps, definida per la longitud d'ona i el període, respectivament.
ES *onda*
FR *onde*
EN *wave*
650. **ona electromagnètica** *f*
Definició Forma de propagació de la radiació electromagnètica, segons la teoria ondulatòria.
ES *onda electromagnética*
FR *onde électromagnétique*
EN *electromagnetic wave*
651. **ona tèrmica** *f*
Definició Forma de propagació de l'energia tèrmica a través d'un material conductor tèrmic des de la part calenta a la part freda quan hi ha una diferència de temperatura entre les dues cares del material.
ES *onda tèrmica*
FR *onde thermique*
EN *thermal pulse*
652. **ondulador** *m*
Definició Convertidor estàtic de corrent continu en corrent altern que genera una ona sinusoidal.
ES *ondulador*
FR *onduleur*
EN *inverter*
653. **opac -a** *adj*
Definició Dit dels materials que no deixen passar la llum o algun tipus de radiació.
- ES** *opaco -ca*
FR *opaque*
EN *opaque*
654. **opacitat** *f*
Definició Propietat dels cossos d'oposar-se al pas de la llum o d'algun tipus de radiació mesurada pel quocient entre la intensitat de llum incident i la transmesa.
Nota Inversa de la transmitància.
ES *opacidad*
FR *opacité*
EN *opacity*
655. **orient** *m*
veg. est
656. **orientació** *f*
Definició Posició d'una superfície mesurada pels seus angles azimutals.
ES *orientación*
FR *orientation*
EN *orientation*
657. **ortus** *m*
sin. comp. ixent
Definició Sortida d'un astre, especialment del sol.
ES *orto*
FR *lever*
EN *sunrise*
658. **oxidació** *f*
Definició Reacció en la qual una substància perd un o més electrons.
ES *oxidación*
FR *oxydation*
EN *oxidation*
659. **oxidació-reducció** *f*
Definició Reacció en la qual una substància perd un o més electrons i una altra en guanya.
ES *reacción de oxidación-reducción*
FR *réaction d'oxydoréduction*
EN *redox reaction*
660. **pantalla tèrmica** *f*
Definició Làmina que s'utilitza com a element d'ombreig en hivernacle per reduir l'entrada de radiació o per reduir les pèrdues tèrmiques per convecció, radiació i renovació d'aire.
ES *pantalla térmica*
FR *écran thermique*
EN *thermal screen*
661. **parell electró-forat** *m*
Definició Conjunt d'electró lliure i forat que es crea en un àtom quan, independentment de la causa, un electró lligat abandona aquest àtom.
ES *parell electrón-hueco*
FR *pair électron-trou*
EN *electron-hola pair*
662. **parell termoelèctric** *m*
sin. comp. termoparell
Definició Dispositiu per mesurar

- temperatures, energia radiant o electromagnètica i corrents elèctrics, format per un parell de conductors diferents units per un extrem, i basat en l'efecte termoelèctric.
ES par termoeléctrico
ES termopar
FR couple thermoélectrique
FR thermocouple
EN thermocouple
EN thermoelectric pair
663. **passiu -iva** *adj*
Definició Dit dels sistemes solars tèrmics en què el moviment del termòfor es produeix sense utilitzar cap font energètica auxiliar.
ES pasivo
FR passif
EN passive
664. **pell** *f*
veg. envoltant
665. **pèrdua de càrrega** *f*
Definició Disminució de la pressió d'un fluid al llarg d'un conducte a causa del fregament entre el líquid en moviment i les parets de les canonades.
ES pérdida de carga
FR perte de charge
EN pressure drop
666. **pèrdua tèrmica** *f*
Definició Disminució de calor en un recinte o en un cos com a conseqüència de la seva dissipació.
ES pérdida térmica
FR perte thermique
EN heat loss
EN thermal loss
667. **periheli** *m*
Definició Punt de l'òrbita d'un planeta més pròxim al sol.
ES perihelio
FR périhélie
EN perihelion
668. **persiana** *f*
Definició Element d'ombreig que, en un edifici, protegeix una obertura de la radiació solar i permet regular la il·luminació natural a l'interior.
ES persiana
FR persienne
EN louver
669. **persiana autoregidable** *f*
Definició Persiana laminada que s'obre i es tanca automàticament per mitjà d'un joc de balanceig controlat per la mateixa radiació solar gràcies a un circuit de vaporització i de condensació de freó.
ES persiana autoregidable
EN skylid
670. **pila solar** *f*
veg. cèl·lula fotovoltaica
671. **pila termoelèctrica** *f*
sin. comp. termopila
Definició Generador de corrent continu format per un o més parells termoelèctrics que converteix l'energia tèrmica en electricitat.
ES pila termoeléctrica
ES termopila
FR pile thermoélectrique
FR thermopile
EN thermopile
672. **pintura selectiva** *f*
Definició Pintura amb la qual s'obté una capa que actua com a superfície selectiva.
ES pintura selectiva
FR peinture sélective
EN selective paint
673. **piranòmetre** *m*
sin. comp. solarímetre
Definició Aparell de mesura de la radiació solar global.
ES piranómetro
ES solarímetro
FR pyranomètre
FR solarimètre
EN pyranometer
EN solarimeter
674. **piranòmetre esfèric** *m*
Definició Piranòmetre que mesura la radiació solar incident des d'un angle sòlid de 4 pi estereoradiants sobre una superfície esfèrica.
ES piranómetro esférico
FR pyranomètre sphérique
EN spherical pyranometer
675. **piranòmetre net** *m*
Definició Piranòmetre que mesura la diferència entre la radiació incident a la cara superior i inferior d'una superfície horitzontal des de cadascun dels seus angles sòlids de 2 pi estereoradiants.
ES piranómetro de radiación neta
FR pyranomètre net
EN net pyranometer
676. **pirogeòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la radiació efectiva.
ES pirgeómetro
FR pyrgéomètre
EN pyrgeometer
677. **piroheliòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la radiació solar directa amb un angle d'incidència normal.
ES pirheliómetro
FR pyrhéliomètre
EN pyrhelimeter
678. **piroradiòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la radiació solar i la terrestre.
ES pirradiómetro

- FR** pyrradiomètre
EN pyrradiometer
679. **placa fotovoltaica** *f*
sin. comp. bateria solar
Definició Conjunt de cèl·lules fotovoltaïques connectades en sèrie o en paral·lel i disposades entre una coberta transparent i un suport, que serveix per convertir l'energia radiant en electricitat.
ES batería solar
ES panel fotovoltaico
FR batterie de cellules solaires
FR module photovoltaïque
FR panneau de cellules solaires
EN photovoltaic module
EN solar battery
680. **placa fotovoltaica concentradora** *f*
Definició Placa fotovoltaica que utilitza lents o reflectors per tal de concentrar la radiació solar incident sobre les cèl·lules fotovoltaïques.
ES panel fotovoltaico concentrador
FR module photovoltaïque concentrateur
EN concentrator photovoltaic module
681. **plafó radiant** *m*
Definició Aparell de calefacció que consisteix en un circuit d'aigua calenta o de resistències elèctriques, situat sota d'un paviment o amagat en un sostre, que funciona a una temperatura superficial inferior a la necessària per als radiadors.
ES panel radiante
FR panneau radiant
EN radiant panel
682. **plènum** *m*
Definició Espai buit situat a l'entrada i a la sortida d'un captador solar d'aire o d'un jaç de còdols, que té com a funció distribuir uniformement l'aire que hi entra i de recollir el que en surt.
ES pleno
FR plenum
EN plenum
683. **pol celest** *m*
Definició Cadascun dels dos punts en els quals l'eix de rotació de la terra talla l'esfera celest.
ES polo celeste
FR pôle céleste
EN celestial pole
684. **ponent** *m*
veg. oest
685. **pont tèrmic** *m*
Definició Zona o punt on queda interromput l'aïllament tèrmic d'un embolcall, que actua com a transmissor de calor.
ES puente térmico
FR pont thermique
EN heat bridge
EN heat channel
686. **portador** *m*
Definició Electrò o forat capaç d'establir un corrent elèctric en aplicar una diferència de potencial entre dos punts d'un semiconductor.
ES portador
FR porteur
EN carrier
687. **portador majoritari** *m*
Definició Portador que té la concentració més elevada en el si d'un semiconductor extrínsec.
Nota Els portadors majoritaris són electrons en un semiconductor n i forats en un semiconductor p.
ES portador mayoritario
FR porteur majoritaire
EN majority carrier
688. **portador minoritari** *m*
Definició Portador que té la concentració menys elevada en el si d'un semiconductor extrínsec.
Nota Els portadors minoritaris són electrons en un semiconductor p i forats en un semiconductor n.
ES portador minoritario
FR porteur minoritaire
EN minority carrier
689. **potència** *f*
Definició Treball realitzat per unitat de temps.
ES potencia
FR puissance
EN power
690. **potència calorífica** *f*
Definició Quantitat de calor, expressada en calories, fornida per un sistema de calefacció durant una hora de funcionament normal.
ES potencia calorífica
FR pouvoir calorifique
EN calorific power
EN calorific value
691. **potència de pic** *f*
Definició Potència generada per una cèl·lula fotovoltaica o per una instal·lació solar en les condicions estàndard MA 1,5, a 25 °C i amb un angle d'incidència normal.
ES potencia de cresta
ES potencia de pico
FR puissance de crête
FR puissance -crête
EN peak power
692. **potència elèctrica** *f*
Definició Potència produïda o absorbida per una instal·lació, una màquina o un aparell elèctric, que equival al producte de la intensitat de corrent pel voltatge.
ES potencia eléctrica
FR puissance électrique
EN electric power
693. **preescalfament solar** *m*
Definició Escalfament d'una substància amb energia solar abans d'escalfar-la a una

- temperatura superior amb un sistema convencional.
ES precalefacción solar
ES precalentamientosolar
FR préchauffage solaire
EN solar preheating
694. **pressió fotònica** *f*
Definició Pressió exercida sobre un cos sotmès a la radiació lluminosa, que fora de l'atmosfera terrestre equival a la força d'un pes d'uns pocs grams per hectàrea de superfície exposada.
ES presión fotónica
FR pression photonique
EN photonic pressure
695. **profunditat de descàrrega** *f*
Definició Percentatge de la capacitat d'una bateria elèctrica que s'extrau en un cicle.
ES profundidad de descarga
FR profondeur de décharge
EN depth of discharge
696. **propulsió fotònica** *f*
Definició Propulsió de vehicles espacials per mitjà de la pressió fotònica que es produeix quan la radiació solar xoca contra la superfície captadora que el vehicle duu incorporada.
ES propulsión fotónica
FR propulsion photonique
EN photonic propulsion
697. **punt eutèctic** *m*
Definició Punt del diagrama de canvi de fases determinat per la proporció de la mescla eutèctica, en abscesses, i la temperatura de solidificació d'aquesta, en ordenades (quan la pressió es considera constant), en el qual es produeix el canvi de fase.
ES punto eutéctico
FR point eutectique
EN eutectic point
698. **rad** *m*.
veg. radiant
ES rad
FR rad
EN rad
699. **radiació** *f*
Definició Energia emesa i propagada en forma d'ones electromagnètiques o de partícules que desprenen els cossos a una temperatura superior a 0 K.
ES radiación
FR radiation
FR rayonnement
EN radiation
700. **radiació atmosfèrica** *f*
Definició Radiació electromagnètica emesa per l'atmosfera com a conseqüència del seu escalfament.
ES radiación atmosférica
FR rayonnement atmosphérique
EN atmospheric radiation
EN sky radiation
701. **radiació contrària** *f*
Definició Radiació atmosfèrica que arriba a la terra.
ES radiación contraria
FR rayonnement contraire
EN atmospheric downward radiation
702. **radiació d'ona curta** *f*
Definició Radiació electromagnètica de longituds d'ona compreses entre 0,2 i 5 micres.
ES radiación de onda corta
FR rayonnement d'onde courte
EN shortwave radiation
703. **radiació d'ona llarga** *f*
Definició Radiació electromagnètica de longituds d'ona compreses entre 5 i 1000 micres.
ES radiación de onda larga
FR rayonnement d'onde longue
EN long-wave radiation
704. **radiació del cos negre** *f*
Definició Radiació electromagnètica emesa per un cos negre a una temperatura concreta i que compleix la llei de Stephan-Boltzmann.
ES radiación del cuerpo negro
FR rayonnement du corps noir
EN blackbody radiation
705. **radiació difusa** *f*
Definició Radiació electromagnètica els raigs de la qual no són paral·lels i procedeixen de direccions diferents perquè ha estat dispersada per partícules o cossos que interfereixen en la seva trajectòria.
ES radiación difusa
FR rayonnement diffus
EN diffuse radiation
706. **radiació difusa en cel blau** *f*
Definició Radiació difusa que ha estat dispersada per les partícules i les molècules de l'atmosfera en un dia serè.
ES radiación difusa en cielo azul
FR rayonnement diffus par ciel bleu
EN blue sky diffuse radiation
707. **radiació directa** *f*
Definició Radiació electromagnètica els raigs de la qual són paral·lels i procedeixen d'una sola direcció.
ES radiación directa
FR rayonnement direct
EN direct radiation
708. **radiació efectiva** *f*
sin. balanç de radiació d'ona llarga
Definició Balanç de radiació que expressa la diferència entre la radiació terrestre i la radiació contrària.
ES radiación efectiva
FR rayonnement effectif
EN effective radiation
709. **radiació electromagnètica** *f*
Definició Energia emesa i propagada sense necessitat d'un suport material, en forma

- d'ones electromagnètiques.
ES radiación electromagnética
FR rayonnement électromagnétique
EN electromagnetic radiation
710. **radiació extraterrestre** *f*
Definició Radiació solar que arriba a la capa exterior de l'atmosfera terrestre.
ES radiación extraterrestre
FR rayonnement extraterrestre
EN extra-terrestrial radiation
711. **radiació incident** *f*
Definició Radiació electromagnètica que arriba a una superfície per unitat de temps i per unitat d'àrea.
ES radiación incidente
FR rayonnement incident
EN incident radiation
712. **radiació infraroja** *f*
Definició Radiació electromagnètica que pertany a l'espectre que comprèn l'interval que va des del límit de la llum visible, de 0.72 micres de longitud d'ona, fins a les microones, de 1000 micres.
ES radiación infrarroja
FR rayonnement infrarouge
EN infrared radiation
713. **radiació infraroja llunyana** *f*
Definició Radiació infraroja de longituds d'ona compreses entre 5.6 i 1000 micres.
ES radiación infrarroja lejana
FR rayonnement infrarouge lointain
EN distant infrared radiation
714. **radiació infraroja mitjana** *f*
Definició Radiació infraroja de longituds d'ona compreses entre 1,5 i 5,6 micres.
ES radiación infrarroja media
FR rayonnement infrarouge moyen
EN middle infrared radiation
715. **radiació infraroja pròxima** *f*
Definició Radiació infraroja de longituds d'ona compreses entre 0,72 i 1,5 micres.
ES radiación infrarroja próxima
FR rayonnement infrarouge proche
EN near infrared radiation
716. **radiació llindar** *f*
Definició Valor energètic de la radiació solar que arriba a una instal·lació solar per sobre del qual el rendiment net de sistema és positiu.
ES radiación umbral
FR rayonnement seuil
EN threshold radiation
717. **radiació nocturna** *f*
Definició Radiació terrestre mesurada únicament durant la nit.
ES radiación nocturna
FR rayonnement nocturne
EN nocturnal radiation
718. **radiació normal** *f*
Definició Radiació incident perpendicular a la superfície d'absorció.
ES radiación normal
FR rayonnement normal
EN normal radiation
719. **radiació reflectida** *f*
Definició Radiació que, després d'incidir sobre una superfície reflectora, canvia de trajectòria i es dirigeix cap a una altra direcció.
ES radiación reflejada
FR rayonnement réfléchi
EN reflected radiation
720. **radiació refractada** *f*
Definició Radiació que, quan travessa una superfície que limita dos medis diferents, canvia de trajectòria i emergeix amb un angle diferent del d'incidència.
ES radiación refractada
FR rayonnement réfracté
EN refracted radiation
721. **radiació solar** *f*
Definició Radiació electromagnètica emesa pel sol, el 90% de la qual té un espectre comprès entre 0,25 i 5 micres, aproximadament.
ES radiación solar
FR rayonnement solaire
EN solar radiation
722. **radiació solar global** *f*
Definició Radiació solar que arriba a la superfície terrestre, mesurada sobre una superfície horitzontal, que equival a la suma de la radiació directa i de la radiació difusa.
ES radiación solar global
FR rayonnement solaire global
EN global solar radiation
EN total solar radiation
723. **radiació solar instantània** *f*
Definició Valor energètic de la radiació solar global en un moment determinat.
ES radiación solar instantánea
FR rayonnement solaire instantané
EN instantaneous solar radiation
724. **radiació solar mal dirigida** *f*
Definició Radiació solar concentrada per un camp d'heliòstats que no està ben dirigida cap al receptor.
ES radiación solar mal orientada
FR rayonnement solaire mal dirigé
EN misdirected solar radiation
725. **radiació solar mitjana** *f*
Definició Integral de la radiació solar global incident sobre una superfície en un període de temps determinat dividida per aquest període.
ES radiación solar media
FR rayonnement solaire moyen
EN mean solarradiation
726. **radiació tèrmica** *f*
Definició Radiació electromagnètica emesa per un cos en funció de la seva temperatura.

- ES radiación térmica**
FR rayonnement thermique
EN thermal radiation
727. **radiació terrestre** *f*
Definició Radiació electromagnètica emesa per la superfície terrestre en funció de la seva temperatura.
ES radiación terrestre
FR rayonnement terrestre
EN terrestrial radiation
728. **radiació ultraviolada** *f*
Definició Radiació electromagnètica de longitud d'ona inferior a 0,38 micres.
ES radiación ultravioleta
FR rayonnement ultraviolet
EN ultraviolet radiation
729. **radiació ultraviolada llunyana** *f*
Definició Radiació ultraviolada de longituds d'ona compreses entre 0,2 i 0,001 micres.
ES radiación ultravioleta lejana
FR rayonnement ultraviolet lointain
EN distant ultraviolet radiation
730. **radiació ultraviolada mitjana** *f*
Definició Radiació ultraviolada de longituds d'ona compreses entre 0,315 i 0,2 micres.
ES radiación ultravioleta media
FR rayonnement ultraviolet moyen
731. **radiació ultraviolada pròxima** *f*
Definició Radiació ultraviolada de longituds d'ona compreses entre 0,38 i 0,315 micres.
ES radiación ultravioleta próxima
FR rayonnement ultraviolet proche
EN near ultraviolet radiation
732. **radiació visible** *f*
Definició Radiació electromagnètica de longituds d'ona compreses entre 0,38 i 0,78 micres, que pot ser percebuda per la retina humana.
ES radiación visible
FR rayonnement visible
EN visible radiation
733. **radiador** *m*
Definició Aparell amb una gran superfície d'intercanvi que facilita la difusió de calor, que serveix per intercanviar calor entre un termòfor i l'ambient.
ES radiador
FR radiateur
EN radiator
734. **radiador integral** *m*
veg. cos negre
735. **radiància** *f*
sin. comp. luminància energètica
Definició Donats un punt d'una superfície i una certa direcció, quocient entre la intensitat de radiació en aquesta direcció d'un element infinitament petit de la superfície que envolta el punt considerat per l'àrea de la projecció ortogonal d'aquest element sobre un pla perpendicular a la direcció considerada.
- ES luminancia energética**
ES radiancia
FR luminance énergétique
FR radiance
EN radiance
736. **radiant** *adj*
Definició Dit dels cossos, els materials, etc. capaços d'emetre i de propagar energia per radiació.
ES radiante *adj*
FR radiant -ante *adj*
EN radiant *adj*
737. **radiant** *m*
sbl. rad
Definició Unitat de mesura de l'angle pla, que equival a l'angle els costats del qual intercepten, en una circumferència amb centre en el seu vèrtex, un arc de longitud igual al seu radi.
ES radián
FR radian
EN radian
738. **radiòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la radiació global.
ES radiómetro
FR radiomètre
EN radiometer
739. **raig** *m*
Definició Emissió d'energia radiant que es propaga en línia recta.
ES rayo
FR rayon
EN ray
740. **raig convergent** *m*
Definició Raig reflectit per una superfície parabòlica que coincideix en un punt determinat de l'espai amb la resta de raigs reflectits per aquesta superfície.
ES rayo convergente
FR rayon convergent
EN converging ray
741. **raig emergent** *m*
Definició Raig que surt d'un medi després d'haver-lo travessat.
ES rayo emergente
FR rayon émergent
EN emergent ray
742. **raig incident** *m*
Definició Raig que arriba a una superfície.
ES rayo incidente
FR rayon incident
EN incident ray
743. **raig reflectit** *m*
Definició Raig emergent d'una superfície en la qual la radiació ha sofert una reflexió.
ES rayo reflejado
FR rayon réfléchi
EN reflected ray

744. **raig refractat** *m*
Definició Raig emergent d'una superfície en la qual la radiació ha sofert una refracció.
ES rayo refractado
FR rayon réfracté
EN refracted ray
745. **raig solar primari** *m*
Definició Raig que procedeix directament del sol sense haver estat reflectit.
ES rayo solar primario
FR rayon solaire primaire
EN primary solar ray
746. **reacció endotèrmica** *f*
Definició Reacció química entre dos o més compostos químics que absorbeix calor de l'ambient on aquesta es realitza.
ES reacción endotérmica
FR réaction endothermique
EN endothermic reaction
747. **reacció exotèrmica** *f*
Definició Reacció química entre dos o més compostos químics en què es desprèn calor.
ES reacción exotérmica
FR réaction exothermique
EN exothermic reaction
748. **reacció fotoquímica** *f*
Definició Reacció química causada per l'absorció de radiació ultraviolada, visible o infraroja.
ES reacción fotoquímica
FR réaction photochimique
EN photochemical reaction
749. **reacció fotoquímica redox** *f*
Definició Reacció en què es produeix una conversió fotoquímica mitjançant la transferència d'un electró d'un donador a un acceptor i en la qual una part important de l'energia d'excitació pot ser emmagatzemada temporalment en el donador o l'acceptor.
ES reacción fotoquímica redox
FR réaction photoredox
EN photochemical redox reaction
750. **reactivitat** *f*
Definició Capacitat d'un cos de reaccionar o combinar-se químicament amb un altre.
ES reactividad
FR réactivité
EN reactivity
751. **reactor solar fotoquímic** *m*
Definició Aparell on es produeix una reacció fotoquímica per mitjà de l'exposició a la llum d'una gran superfície de capes fines de reactius.
ES reactor solarfotoquímico
FR réacteur solaire photochimique
EN solar photochemical reactor
752. **receptor** *m*
Definició Aparell situat en el focus d'un concentrador, que rep i absorbeix la radiació solar un cop concentrada.
ES receptor
FR récepteur
EN receiver
753. **receptor central** *m*
Definició Receptor d'una central heliostèrmica sobre la qual es projecta la radiació solar concentrada per un camp d'heliostats o captadors solars concentradors.
ES receptor central
FR récepteur centrale
FR récepteur centralisé
EN central receiver
754. **receptor distribuït** *m*
Definició Conjunt de receptors d'una central heliostèrmica sobre els quals es projecta la radiació solar concentrada per cada captador solar concentrador.
ES receptor distribuido
FR récepteur distribué
EN distributed receiver
755. **receptor lineal** *m*
Definició Receptor constituït per un tub situat en el focus lineal del concentrador.
ES receptor lineal
FR récepteur linéal
EN line focus receiver
756. **receptor puntual** *m*
Definició Receptor constituït per una superfície situada en el focus puntual del concentrador.
ES receptor puntual
FR récepteur ponctuel
EN point focus receiver
757. **recombinació** *f*
Definició Desaparició d'un electró i d'un forat com a portadors independents en passar l'electró a ocupar un forat.
ES recombinación
FR recombinaison
EN recombination
758. **redox** *adj*
Definició Dit de la reacció d'oxidació-reducció.
ES redox
FR redox
EN redox
759. **reducció** *f*
Definició Reacció en la qual una substància guanya un o més electrons.
ES reducción
FR réduction
EN reduction
760. **reflectància** *f*
sin. comp. factor de reflexió
Definició Relació entre la radiació reflectida per una superfície, un cos, etc. i la radiació que hi incideix.
ES factor de reflexión
ES reflectancia
FR facteur de réflexion
FR réflectance

- EN reflectance**
EN reflection factor
761. **reflectància monocromàtica** *f*
Definició Reflectància de la radiació d'una longitud d'ona determinada.
ES reflectancia monocromática
FR réflectance monochromatique
EN monochromatic reflectance
762. **reflectivitat** *f*
Definició Propietat dels cossos de reflectir una radiació.
ES reflectividad
FR réflectivité
EN reflectivity
763. **reflectòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la reflectància.
ES reflectómetro
FR réflectomètre
EN reflectometer
764. **reflector** *m*
Definició Aparell destinat a modificar la distribució espacial del flux lluminós d'una font basant-se en el fenomen de la reflexió, i que és emprat en algunes instal·lacions solars per augmentar el flux de radiació per unitat de superfície de l'àrea captadora.
ES reflector
FR réflecteur
EN reflector
765. **reflector -a** *adj*
Definició Dit dels objectes, dels aparells, etc. que produeixen una reflexió.
ES reflector -ra
FR réfléchissant -ante
EN reflecting
EN reflector
766. **reflector blanc** *m*
Definició Superfície que reflecteix tota l'energia radiant, de qualsevol longitud d'ona, que hi incideix.
ES reflector blanco
FR réflecteur blanc
EN white reflector
767. **reflector de Fresnel** *m*
Definició Reflector que utilitza una superfície reflectora de forma escalonada per concentrar la radiació solar.
ES reflector de Fresnel
FR réflecteur de Fresnel
EN Fresnel reflector
768. **reflector selectiu** *m*
Definició Reflector que només reflecteix la radiació infraroja i que és transparent a la resta de l'espectre de la radiació solar.
ES reflector selectivo
FR réflecteur sélectif
EN selective reflector
769. **reflexió** *f*
Definició Canvi en la direcció de propagació d'una radiació, especialment lluminosa, quan en incidir sobre una superfície no la travessa ni és absorbida.
ES reflexión
FR réflexion
EN reflection
770. **reflexió difusa** *f*
Definició Reflexió d'una radiació en totes direccions.
ES reflexión difusa
FR réflexion diffuse
EN diffuse reflection
771. **reflexió especular** *f*
Definició Reflexió d'una radiació amb un angle igual al d'incidència.
ES reflexión especular
FR réflexion spéculaire
EN specular reflection
772. **reflexió mixta** *f*
Definició Reflexió parcialment especular i parcialment difusa.
ES reflexión mixta
FR réflexion mixte
EN mixed reflection
773. **refracció** *f*
Definició Canvi de la direcció de propagació d'una radiació quan travessa una superfície que limita dos medis diferents.
ES refracción
FR réfraction
EN refraction
774. **refractiu -iva** *adj*
sin. comp. refringent
Definició Dit dels objectes, dels aparells, etc. que produeixen una refracció.
ES refractante
ES refractivo -va
ES refringente
FR réfracteur -trice
FR réfringent -entre
EN refractive
EN refringent
775. **refractivitat** *f*
Definició Capacitat d'un cos de produir una refracció.
ES refractividad
FR réfractivité
EN refractivity
776. **refractòmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de l'índex de refracció d'un sòlid o d'un líquid.
ES refractómetro
FR réfractomètre
EN refractometer
777. **refractor** *m*
Definició Aparell que modifica la distribució espacial de la radiació lluminosa emesa per una font per mitjà de la utilització del fenomen de la refracció.
ES refractor

FR réfracteur
EN refractor

778. refrigeració directa *f*

Definició Refrigeració passiva en què s'utilitzen elements d'ombreig o procediments que provoquen la humectació de l'aire.

ES refrigeración directa
FR refroidissement direct
EN direct cooling

779. refrigeració indirecta *f*

Definició Refrigeració passiva en què s'utilitza algun element que absorbeix la calor interna de l'edifici i la radia a l'exterior, com ara superfícies radiants o elements d'emmagatzematge tèrmic.

ES refrigeración indirecta
FR refroidissement indirect
EN indirect cooling

780. refrigeració natural *f*

veg. refrigeració passiva

781. refrigeració passiva *f*

sin. comp. refrigeració natural

Definició Refrigeració d'un edifici en què no s'utilitza cap font d'energia exterior, sinó que aprofita la ventilació natural, les diferències tèrmiques entre el dia i la nit, la humectació de l'aire, les fonts fredes naturals com ara el terra o l'aigua.

ES refrigeración natural
ES refrigeración pasiva
FR refroidissement naturel
FR refroidissement passif
EN natural cooling
EN passive cooling

782. refrigeració per absorció *f*

Definició Refrigeració de cicle tancat que utilitza, generalment, amoníac-aigua o aigua-bromur com a fluids de treball i que es basa en el refredament generat per l'evaporació del component més volàtil de la parella de líquids provocada per l'acció absorbent de l'altre component.

Nota L'absorbent saturat es regenera mitjançant una font de calor, que pot ser l'energia solar, que el separa de l'absorbat per evaporació i posterior condensació en un condensador que desprèn la calor excendent a l'exterior.

ES refrigeración por absorción
FR refroidissement par absorption
EN absorption cooling

783. refrigeració per adsorció *f*

Definició Refrigeració de cicle tancat que utilitza aigua com a fluid de treball i un material sòlid dessecant com a adsorbent i que es basa en el refredament generat per l'evaporació de l'aigua provocada per aquest adsorbent.

Nota L'adsorbent saturat es regenera mitjançant una font de calor, que pot ser d'origen solar, que el separa de l'absorbat per evaporació i posterior condensació en un condensador que desprèn la calor excendent a l'exterior.

ES refrigeración por adsorción
FR refroidissement par adsorption
EN adsorption cooling

784. refrigeració per compressió de vapor *f*

Definició Refrigeració que funciona amb un cicle de compressió de vapor on el compressor pot ser alimentat amb energia elèctrica d'origen fotovoltaic o bé amb una màquina tèrmica amb un cicle de Rankine alimentada amb un termòfor escalfat amb captadors solars.

ES refrigeración por compresión de vapor
FR refroidissement par compression de vapeur

EN vapour compression cooling

785. refrigeració per dessecació *f*

Definició Refrigeració que s'utilitza en els climes humits que consisteix en la utilització de dessecants per llevar la humitat de l'aire, que un cop dessecat pot evaporar aigua i refrigerar l'ambient.

Nota Els dessecants es poden regenerar per l'evaporació de l'aigua absorbida o adsorbida mitjançant una font de calor d'origen solar.

ES refrigeración por desecación
FR refroidissement par dessiccation
EN desiccant cooling

786. refrigeració per evaporació *f*

Definició Refrigeració directa basada en l'absorció de calor de l'aire que es produeix amb l'evaporació de l'aigua, per a la qual cosa s'humecten els terres, les parets i les teulades per mitjà de brolladors, aspersors, etc.

ES refrigeración porevaporación
FR refroidissement par évaporation
EN evaporative cooling

787. refrigeració per radiació nocturna

f

sin. comp. refrigeració radiant

Definició Refrigeració indirecta, utilitzada en climes secs i amb cels nocturns molt clars, que consisteix a exposar al cel durant la nit un element d'elevada capacitat d'emmagatzematge tèrmic que s'ha escalfat durant el dia amb la calor que absorbeix de l'interior de l'edifici.

ES refrigeración radiante
FR refroidissement par radiation
FR refroidissement par rayonnement nocturne
EN night radiation cooling
EN night-sky cooling

788. refrigeració radiant *f*

veg. refrigeració per radiació nocturna

789. refrigeració separada *f*

Definició Refrigeració en què s'obté aire fresc en una zona separada de l'edifici que es vol refrigerar fent circular aire exterior per canonades a través d'un cos fred de gran inèrcia tèrmica, com ara el terra o l'aigua.

ES refrigeración separada
FR refroidissement séparé
EN detached cooling

790. **refrigeració solar** *f*
Definició Operació consistent a fer baixar la temperatura d'un espai per mitjà de la utilització d'energia solar mitjançant un cicle d'absorció, d'adsorció o de compressió de vapor.
ES refrigeración solar
FR réfrigération solaire
FR refroidissement solaire
EN solar cooling
791. **refrigerador solar** *m*
Definició Aparell que serveix per a la refrigeració d'espais i que utilitza un cicle d'absorció, d'adsorció o de compressió de vapor activat per energia solar.
ES refrigerador solar
FR réfrigérateur solaire
EN solar refrigerator
792. **refrigerant** *adj*
Definició Dit dels cossos, els materials, etc, que tenen el poder de refredar.
ES refrigerante
FR réfrigérant -ante
EN refrigerant
793. **refrigerant** *m*
sin. agentrefrigerant *m*
794. **refringent** *adj*
veg. refractiu -iva
795. **regulador solar** *m*
Definició Aparell elèctric o electrònic utilitzat en instal·lacions solars, que determina el funcionament o no d'aparells de circulació del termòfor o de mecanismes per regular l'entrada de sol a l'edifici a partir de les temperatures mesurades, o bé, en instal·lacions fotovoltaïques, determina el règim de càrrega elèctrica i de descàrrega elèctrica de les bateries d'acumuladors.
ES regulador solar
FR régulateur solaire
EN solar regulator
796. **reixa** *f*
Definició Xarxa metàl·lica col·locada a la superfície externa d'una cèl·lula fotovoltaïca, que actua com a electrode que recull els portadors generats per la radiació incident.
ES rejilla
FR grille
EN grid
797. **rellotge de sol** *m*
Definició Aparell que mesura l'hora durant el dia a partir del moviment aparent del sol i que habitualment utilitza un element que projecta ombra sobre un quadrant horari.
ES reloj de sol
FR cadran solaire
EN sundial
798. **rendiment** *f*
veg. eficiència
799. **reradiació** *f*
Definició Radiació que desprèn un cos en escalfar-se quan absorbeix la radiació solar.
ES rerradiación
FR reradiation
EN reradiation
800. **reserva tèrmica** *f*
Definició Energia tèrmica emmagatzemada en diferents elements constructius o aparells que actuen com a magatzems tèrmics.
ES reserva tèrmica
FR réservoir thermique
EN thermal reserve
801. **resistència de càrrega** *f*
Definició Valor de la resistència elèctrica del circuit de consum connectat a una cèl·lula fotovoltaïca.
ES resistencia de carga
FR résistance de charge
EN load resistance
802. **resistència efectiva** *f*
Definició Resistència elèctrica en un corrent altern, que equival al quocient entre el component de la tensió en fase amb el corrent i aquest corrent.
ES resistencia efectiva
FR résistance effective
EN effective resistance
803. **resistència elèctrica** *f*
Definició Oposició que presenta un cos al pas del corrent elèctric, a causa de la qual l'energia elèctrica es converteix en calor, i que equival, en un circuit de corrent continu, al quocient entre la diferència de potencial entre els extrems del conductor i la intensitat del corrent que hi circula.
ES resistencia eléctrica
FR résistance électrique
EN electric resistance
804. **resistència en paral·lel** *f*
Definició Valor de la resistència connectada en paral·lel amb la cèl·lula fotovoltaïca ideal, que equival a les pèrdues que té una cèl·lula fotovoltaïca real.
ES resistencia en paralelo
FR résistance shunt
EN shunt resistance
805. **resistència en sèrie** *f*
Definició Valor de la resistència connectada en sèrie amb una cèl·lula fotovoltaïca ideal, que correspon a la caiguda òhmica de la tensió de la cèl·lula real.
ES resistencia en serie
FR résistance en série
EN series resistance
806. **resistència específica** *f*
veg. resistivitat elèctrica
807. **resistència tèrmica** *f*
Definició Inversa de la conductància tèrmica.
ES resistencia térmica

- FR** résistance thermique
EN thermal resistance
808. **resistiu -iva** *adj*
Definició Dit dels cossos, els materials, etc. que presenten resistència elèctrica o tèrmica.
ES resistivo -va
FR résistif -ive
EN resistive
809. **resistivitat elèctrica** *f*
sin. comp. resistència específica .
Definició Propietat característica d'una substància, que equival al producte de la resistència d'un fil conductor d'aquesta substància pel quocient de la seva secció i la seva longitud.
Nota Inversa de la conductivitat elèctrica.
ES resistencia específica
ES resistividad eléctrica
FR résistivité électrique
EN electric resistivity
EN specific resistanceç
810. **resistivitat tèrmica** *f*
Definició Inversa de la conductivitat tèrmica.
ES resistividad térmica
FR résistivité thermique
EN thermal resistivity
811. **resposta espectral** *f*
Definició Relació entre el corrent subministrat per una cèl·l·la fotovoltaica amb els terminals de sortida en curt circuit i la radiació que incideix en una banda de longitud d'ona generalment inferior o igual a 10 nanòmetres, expressada en funció de la longitud d'ona, a 300 K.
ES respuesta espectral
FR réponse spectrale
EN spectral response
812. **ressol** *m*
Definició Reflexió de la llum del sol que produeix enlluernament.
ES resol
813. **retard tèrmic** *m*
Definició Període de temps necessari perquè la temperatura interior d'un edifici iguali l'exterior, inicialment diferent.
ES demora tèrmica
FR déphasage thermique
EN thermal lag
814. **retroinstal·lació** *f*
Definició Incorporació de sistemes de captació solar en un edifici ja construït.
ES modificació retroactiva
ES retroinstalación
FR installation après coup
FR rattrapage
EN retrofit
EN retrofitting
815. **ruptura** *f*
Definició Fenomen que té lloc en una junció pn inversament polaritzada quan se sobrepassa un valor determinat de la tensió aplicada.
ES ruptura
FR claquage
FR rupture
EN breakdown
816. **S** *m.*
veg. siemens *m*
ES S
FR S
EN S
817. **sal fosa** *f*
sin. comp. sal termòfora
Definició Fluid que actua com a termòfor o com a acumulador de calor, format generalment per més d'una sal i habitualment utilitzat en centrals helioplasmàtiques.
ES sal fundida
FR sel fondu
EN fused salt
EN heat transfer salt
818. **sal hidratada** *f*
Definició Sal amb aigua d'hidratació que, pel seu baix punt de fusió, s'utilitza en sistemes d'emmagatzematge tèrmic per canvi de fase.
ES sal hidratada
FR sel hydraté
EN salt hydrates
819. **sal termòfora** *f*
veg. sal fosa
820. **salt tèrmic** *m*
Definició Diferència de temperatura que hi ha entre l'entrada i la sortida d'un sistema de captació solar, entre una cara i l'altra d'un tancament, etc.
ES salto térmico
FR saut thermique
EN thermal difference
821. **saturació** *f*
Definició Estat de conducció d'un dispositiu electrònic que es caracteritza pel fet que la caiguda de tensió és petita i quasi constant, independentment del corrent, el qual ha de ser limitat pel circuit exterior.
ES saturación
FR saturation
EN saturation
822. **seguidor solar** *m*
Definició Mecanisme automàtic destinat a mantenir orientat en direcció al sol un aparell de mesura de la radiació solar, un captador solar o un reflector.
ES seguidor solar
FR orienteur solaire
EN sun tracker
823. **seguidor solar d'un eix** *m*
Definició Seguidor del moviment aparent del sol en un sol eix, el de l'azimut o el de l'altura solar.
ES seguidor solar de un eje
FR orienteur solaire d'un axe
EN one-axis tracker

824. **seguidor solar de dos eixos** *m*
Definició Seguidor del moviment aparent del sol en l'eix de l'azimut i el de l'altura solar.
ES seguidor solar de dosejes
FR orienteur solaire de deux axes
EN two-axis tracker
825. **semiconductor** *m*
Definició Material amb valors de conductivitat elèctrica entre els dels aïlladors i els dels conductors.
ES semiconductor
FR semiconducteur
EN semiconductor
826. **semiconductor extrínsec** *m*
Definició Semiconductor que resulta d'alterar les propietats elèctriques d'un semiconductor intrínsec mitjançant la introducció d'impureses en la seva estructura.
ES semiconductor extrínseco
FR semiconductor extrinsèque
EN extrinsic semiconductor
827. **semiconductor intrínsec** *m*
Definició Semiconductor pur que presenta propietats elèctriques corresponents a un cristall pur, de manera que a una temperatura diferent del zero absolut hi ha el mateix nombre d'electrons lliures que de forats.
ES semiconductor intrínseco
FR semiconductor intrinsèque
EN intrinsic semiconductor
828. **semiconductor n** *m*
Definició Semiconductor extrínsec obtingut per la introducció d'impureses amb més electrons de valència que el semiconductor intrínsec de base i on els portadors majoritaris són els electrons.
ES semiconductor tipo n
FR semiconductor de type n
EN n-type semiconductor
829. **semiconductor p** *m*
Definició Semiconductor extrínsec obtingut per la introducció d'impureses amb un nombre menor d'electrons de valència que el semiconductor intrínsec de base i on els portadors majoritaris són els forats.
ES semiconductor tipo p
FR semiconductor de type p
EN p-type semiconductor
830. **sensor** *m*
Definició Dispositiu que genera un senyal identificable la magnitud del qual està en funció de l'estímul.
ES sensor
FR capteur
EN sensor
831. **servitud solar** *f*
Definició Limitació del dret de propietat que obliga a respectar el pas il·limitat de llum solar sobre les propietats veïnes.
ES servidumbre solar
FR servitude d'ensoleillement
832. **siemens** *m*
sbl. S
Definició Unitat de conductància i d'admitància en el SI.
ES siemens
FR siemens
EN siemens
833. **silici** *m*
Definició Element químic de nombre atòmic 14, amb 4 electrons de valència, que cristal·litza en el sistema ròmbic i que s'utilitza com a material semiconductor en cèl·lules fotovoltaiques.
ES silicio
FR silicium
EN silicon
834. **silici amorf** *m*
Definició Silici, generalment hidrogenat o fluorat, amb els àtoms distribuïts irregularment, formant enllaços sense constituir una xarxa ordenada.
ES silicio amorfo
FR silicium amorphe
EN amorphous silicon
835. **silici monocristal·lí** *m*
Definició Silici pur en forma de monocristalls, obtingut mitjançant el creixement controlat d'un sol cristall de silici a partir del silici fos.
ES silicio monocristalino
FR silicium monocristallin
EN single-crystal silicon
836. **silici policristal·lí** *m*
Definició Silici pur format per diversos cristalls perfectes obtinguts per refredament de silici fos.
ES silicio policristalino
FR silicium polycristallin
EN polycrystalline silicon
837. **simulador solar** *m*
Definició Aparell que actua com a font d'energia radiant, que gairebé iguala la radiació solar en la seva distribució espectral i en la seva densitat de flux i que s'usa per fer proves d'equipaments solars en recintes tancats.
ES simulador solar
FR simulateur solaire
FR soleil artificiel
EN artificial sun
EN solar simulator
838. **sistema d'acumulació de calor** *m*
veg. sistema d'emmagatzematge tèrmic
839. **sistema d'emmagatzematge tèrmic** *m*
sin. comp. sistema d'acumulació de calor
Definició Conjunt d'elements que permeten emmagatzemar la calor provinent d'un sistema de captació solar.
ES sistema de almacenamiento térmico
FR système de stockage thermique
EN heat storage system

840. **sistema d'ombreig** *m*
Definició Conjunt d'elements que permeten produir ombra sobre un sistema de captació solar durant les èpoques caloroses.
ES sistema desombreado
FR système d'ombrage
EN shadowing system
841. **sistema de boletes aïllants** *m*
Definició Sistema d'aïllament tèrmic que utilitza un volum de boletes de poliestirè que, durant la nit o en períodes poc assolellats, omple la cambra d'aire d'un tancament transparent per evitar pèrdues tèrmiques cap a l'exterior i, durant el dia, es buida pneumàticament en un dipòsit.
ES muro de granos
FR système à billes isolantes
EN beadwall-system
842. **sistema de captació solar** *m*
Definició Conjunt d'elements necessaris per captar l'energia solar i transformar-la en una forma útil d'energia.
ES sistema de captación solar
FR système de captation solaire
EN solar collection system
843. **sistema de control** *m*
Definició Conjunt d'elements, com ara ventiladors, bombes, comportes, etc., que juntament amb els elements lògics, controlen una instal·lació solar segons les informacions provinents dels sensors per tal de fer-la funcionar segons les condicions establertes.
ES sistema de control
FR système de commande
EN control system
844. **sistema de distribució de calor** *m*
Definició Conjunt d'elements necessaris per distribuir calor a l'interior de l'edifici, com ara radiadors, terra tèrmic, solera tèrmica.
ES sistema de distribución de calor
FR système de distribution de chaleur
EN heat distribution system
845. **sistema de seguiment solar** *m*
Definició Conjunt d'elements que permeten orientar els aparells de captació solar seguint el moviment aparent del sol.
ES sistema de seguimiento solar
FR système de pointage
FR système de poursuite solaire
FR système de suivi du soleil
EN orienting system
EN pointing system
846. **sistema solar actiu** *m*
Definició Instal·lació solar en què l'energia tèrmica captada o acumulada es transporta amb l'ajut d'aparells mecànics accionats per una font d'energia exterior al sistema.
ES sistema solar activo
FR système solaire actif
FR système solaire mécanisé
EN active solar system
847. **sistema solar passiu** *m*
Definició Instal·lació solar en què l'energia tèrmica captada o acumulada es transporta per mitjans naturals, com ara la conducció, la convecció i la radiació, sense la intervenció de fonts energètiques exteriors al sistema.
ES sistema solar pasivo
FR système solaire naturel
FR système solaire passif
EN passive solar system
848. **sistema solar semipassiu** *m*
Definició Instal·lació solar essencialment passiva, però que disposa de l'ajut d'un aparell mecànic per afavorir la circulació del termòfor en algunes de les fases del cicle tèrmic.
ES sistema solar semipasivo
FR système solaire semi-passif
EN active-passive hybrid solar system
849. **sobreescaïfament** *m*
Definició Excés de temperatura en un edifici provocat per la calor o per la radiació solar que hi penetra a través de sistemes de captació solar per guany directe o a través dels tancaments per conducció.
ES recalentamiento
ES sobrecalentamiento
FR surchauffage
EN overheating
850. **sol** *m*
Definició Estel entorn del qual gira la terra i els altres planetes del sistema solar.
ES sol
FR soleil
EN sun
851. **sol fictici** *m*
Definició Punt imaginari de l'esfera celest que es mou en sentit directe sobre l'eclíptica amb una velocitat constant, igual a la velocitat mitjana del sol veritable.
Nota Aquest punt coincideix amb el sol veritable cap el 3 de gener i el 4 de juliol.
ES sol ficticio
852. **sol mitjà** *m*
Definició Punt imaginari de l'esfera celest que es mou en sentit directe sobre l'equador celest amb una velocitat constant, igual a la velocitat mitjana del sol veritable sobre l'eclíptica.
Nota Aquest punt coincideix amb el sol veritable al punt d'Aries.
ES sol medio
FR soleil moyen
EN mean sun
853. **sol nominal** *m*
Definició Valor de referència de l'assolellament, que equival a 1kW/m².
ES sol nominal
FR soleil nominal
EN nominal sun
854. **sòl radiant** *m*
veg. terra tèrmic

855. **sol veritable** *m*
Definició Sol, amb els seus moviments aparents sobre l'esfera celest, per comparació amb el sol mitjà.
ES sol verdadero
FR soleil vrai
EN true sun
856. **solà** *m*
veg. solana
857. **solà -ana** *adj*
Definició Dit del costat d'una casa, d'una muntanya, etc. orientat cap a migdia.
ES soleado *adj*
FR ensoleillé *adj*
EN sunny *adj*
858. **solana** *f*
sin. comp. solà
Definició Vessant orientat a migdia.
ES solana
FR adret
EN suntrap
859. **solarímetre** *m*
veg. piranòmetre
860. **solariscopi** *m*
Definició Aparell utilitzat en el disseny d'edificis que simula el moviment del sol al llarg del dia i en èpoques de l'any diferents per mitjà de la projecció de llum sobre maquetes o altres cossos situats en un pla que té moviment de rotació i d'inclinació per poder canviar l'altura i l'azimut a què arriba aquesta radiació lluminosa.
ES solariscopio
EN heliodon
861. **solera tèrmica** *f*
Definició Terra d'un edifici sota el qual hi ha un sistema d'emmagatzematge tèrmic i a través del qual aquest cedeix calor a l'ambient.
ES soleratèrmica
FR dalle thermique
EN thermal slab floor
862. **solstici** *m*
Definició Moment en què el sol passa per un dels punts de l'eclíptica per als quals el valor de la declinació del sol pren el seu valor màxim o mínim.
Nota El solstici d'estiu és el 21 de juny i el d'hivern el 22 de desembre.
ES solsticio
FR solstice
EN solstice
863. **solució** *f*
Definició Mescla en la qual els components són distribuïts homogèniament en tota l'extensió del sistema.
ES solución
FR solution
EN solution
864. **solut** *m*
Definició Component d'una solució que es considera dissolt en el dissolvent.
ES soluto
FR soluté
EN solute
865. **solvent** *m*
veg. dissolvent
866. **sr** *m*
veg. estereoradiant
ES sr
FR sr
EN sr
867. **sud** *m*
Definició Punt cardinal que assenyala una direcció oposada a la del nord.
ES sur
FR sud
EN south
868. **superfície d'ona** *f*
Definició Superfície formada pels punts en els quals l'ona té la mateixa fase en el mateix instant.
ES superficie de onda
FR surface d'onde
EN wave surface
869. **superfície selectiva** *f*
Definició Superfície amb una elevada absorptivitat per a la radiació solar i una baixa emittència per a les radiacions infraroges, que s'empra en absorbidors solars per reduir les pèrdues per radiació i augmentar l'eficiència tèrmica.
ES superficie selectiva
FR couche sélective
FR revêtement sélectif
FR surface sélective
EN selective coating
EN selective surface
870. **tàndem absorbidor-reflector** *m*
Definició Combinació de dues capes de material superposades, l'una amb una elevada absorptivitat per a les longituds d'ona curta i l'altra amb una elevada reflectivitat per a les longituds d'ona llarga, que actua com a superfície selectiva.
ES tandem absorbedor-reflector
FR tandem absorbeur-rélecteur
EN absorber-reflector tandem
871. **taula solar** *f*
Definició Llista que recull els valors de l'azimut i l'altura solar per a les 24 hores de cada dia de l'any en una latitud determinada.
ES tabla solar
FR table solar
EN solar table
872. **taxa de renovació d'aire** *f*
Definició Nombre de vegades que es renova el total del volum d'aire d'un edifici en una hora.
ES cambio de aire

FR taux de renouvellement de l'air
EN air change

873. temperatura d'imposició *f*

Definició Temperatura a què es gradua un termòstat per tal que enguegi o apagui un aparell quan la temperatura mesurada sigui inferior o superior a aquesta.

ES temperatura de imposición
FR température de consigne
EN set point temperature

874. temperatura de confort *f*

Definició Rang de temperatures obtingut a partir de dades climàtiques, com ara la temperatura, l'assolellament, la humitat relativa o el vent, i de dades sobre l'activitat humana o les condicions de treball d'un lloc determinat, que es defineix com a satisfactori per a les persones.

ES temperatura de confort
FR température de confort
EN comfort temperature

875. temperatura de disseny *f*

Definició Temperatura sobre la qual es fan les hipòtesis de càlcul i de disseny dels sistemes de condicionament tèrmic, com ara la calefacció, la refrigeració o l'aïllament tèrmic.

ES temperatura de diseño
FR température de calcul
EN design temperature

876. temperatura del cel *f*

Definició Temperatura que equival a la que tindria un cos negre que emetés el mateix flux de radiació que l'emès pel cel en un moment determinat.

ES temperatura de radiación del cielo
FR température de la voûte céleste
EN sky temperature

877. temperatura efectiva *f*

Definició Temperatura que resulta de combinar la temperatura, la humitat i el moviment de l'aire per tal d'avaluar la sensació de calor o de fred que experimenta el cos humà.

ES temperatura efectiva
FR température effective
EN effective temperature

878. temperatura radiant *f*

Definició Temperatura uniforme d'un envoltant negre imaginari amb el qual una persona, també considerada com un cos negre, intercanvia la mateixa calor per radiació que el medi on es troba.

ES temperatura radiante
FR température radiante
EN radiant temperature

879. temperatura sol-aire *f*

Definició Temperatura de l'aire amb què, en absència de radiació, es produeix un flux de calor sobre una superfície equivalent al que es produiria en presència de radiació.

ES temperatura sol-aire

FR température sol-aire
EN sol-air temperature

880. temps de desfasament de l'ona tèrmica *m*

Definició Retard que experimenta la transmissió de l'ona tèrmica en passar per un element de construcció des d'una cara a l'altra, i que depèn de la capacitat d'emmagatzematge tèrmic, la inèrcia tèrmica i els coeficients superficials de calor interior i exterior.

ES tiempo de desfase de la onda térmica
FR déphasage de l'onde thermique

881. temps sideral *m*

Definició Temps mesurat independentment del desplaçament de la terra entorn del sol, que es defineix a partir del moviment de rotació de la terra en relació amb el fons d'estrelles fixes, normalment en relació amb el punt Àries.

ES tiempo sidéreo
FR temps sidéral
EN star time

882. temps solar aparent *m*
veg. temps solar veritable

883. temps solar mitjà *m*

Definició Temps mesurat a partir del sol mitjà.

ES tiempo solar medio
FR temps solaire moyen
EN mean solar time

884. temps solar veritable *m*
sin. comp. temps solar aparent

Definició Temps mesurat a partir del moviment aparent del sol, el valor del qual s'obté restant a l'hora oficial l'avançament respecte a l'hora solar i sumant-hi o restant-hi, segons el seu signe, la longitud del lloc i l'equació de temps.

ES tiempo solar aparente
ES tiempo solar verdadero
FR temps solaire vrai
EN apparent solar time

885. tensió *f*

sin. comp. diferència de potencial

Definició Treball efectuat per una càrrega unitària en traslladar-se d'un punt a un altre d'un camp elèctric.

ES diferencia de potencial
ES tensión
FR différence de potentiel
FR tension
EN potential difference
EN tension

886. tensió de circuit obert *f*

Definició Tensió característica d'una cèl·lula fotovoltaica quan la càrrega aplicada té una resistència infinita.

ES tensión de circuito abierto
FR tension à circuit ouvert
EN open-circuit voltage

887. **tensió de circuit obert** *f*
Definició Tensió entre els terminals d'una font elèctrica que es produeix quan no subministra un corrent apreciable o quan no té cap càrrega connectada.
ES tensión de circuito abierto
FR tension à circuit ouvert
EN no-load voltage
EN open-circuit voltage
888. **tensió de ruptura** *f*
veg. tensió de Zener
889. **tensió de Seebeck** *f*
Definició Tensió de circuit obert establerta entre dos conductors a temperatures diferents mitjançant l'efecte termoelèctric.
ES tensión de Seebeck
FR tension de Seebeck
EN Seebeck voltage
890. **tensió de Zener** *f*
sin. comp. tensió de ruptura
Definició Valor de la tensió anòdica que provoca la ruptura d'una junció pn.
ES tensión de ruptura
ES tensión de Zener
FR tension de rupture
FR tension de Zener
EN breakdown voltage
EN Zener voltage
891. **terbolesa** *f*
Definició Condició de l'atmosfera caracteritzada per l'existència d'aerosols en suspensió que li resten transparència i que provoquen la difusió dels raigs solars directes, i per tant l'atenuació de la radiació solar que arriba a la superfície de la terra.
ES turbidez
ES turbiedad
FR trouble
EN turbidity
892. **termistor** *m*
Definició Sensor utilitzat per mesurar la temperatura, constituït per un resistor la resistència del qual disminueix en augmentar la temperatura.
ES termistor
FR thermisteur
FR thermistor
EN thermistor
893. **termocirculació** *f*
veg. circulació natural
894. **termòfor** *m*
sin. fluid termòfor
895. **termòfor -a** *adj*
Definició Dit del cossos, els materials, les substàncies, etc. que porten o forneixen calor per convecció.
ES caloportador -ra
FR caloporteur -euse
896. **termografia** *f*
Definició Sistema de mesura, per mitjans gràfics o òptics, de la temperatura superficial dels cossos a partir de la radiació infraroja que emeten.
ES termografía
FR termographie
EN termograph
897. **termograma** *m*
Definició Gràfic en el qual són representades les variacions de temperatura en una escala de temps determinat.
ES termograma
FR thermogramme
EN thermogram
898. **termohigròmetre** *m*
Definició Aparell de mesura de la temperatura i de la humitat relativa de l'aire.
ES termohigrómetro
FR thermohigromètre
EN thermohygrometer
899. **termòlisi** *f*
Definició Descomposició d'una substància per mitjà de la calor.
ES termólisis
FR thermolyse
EN thermolysis
900. **termoparell** *m*
veg. parell termoelèctric
901. **termopila** *f*
veg. pila termoelèctrica
902. **termosifó** *m*
Definició Conjunt de canalitzacions que uneixen dos punts situats a nivells diferents per on circula un termòfor per efecte del gradient de densitat que experimenta en ser escalfat en el punt inferior del circuit i refredar-se en el punt superior.
ES termosifón
FR thermosiphon
EN thermosyphon
903. **termòstat** *m*
Definició Dispositiu que obre i tanca el pas de corrent per un circuit elèctric segons els canvis de temperatura respecte de la temperatura d'imposició, cosa que permet de mantenir constant la temperatura d'un recinte o d'un aparell.
ES termostato
FR thermostat
EN thermostat
904. **termòstat diferencial** *m*
Definició Termòstat que compara la diferència de temperatura entre dos punts i la temperatura d'imposició.
ES termostato diferencial
FR thermostat différentiel
EN differential thermostat

905. **terra activat** *m*
Definició Terra d'un local amb un conjunt de conductes incorporats a la seva estructura, per on circula aire calent escalfat per un sistema de captació solar, que actua com a sistema d'acumulació i de distribució de calor.
ES suelo activado
906. **terra tèrmic** *m*
sin. comp. sòl radiant
Definició Terra d'un local amb una xarxa de tubs calefactors per on circula aigua calenta o amb un circuit de resistències elèctriques incorporats a la seva estructura, que actua com a sistema de distribució de calor.
ES suelo radiante
ES suelo térmico
FR sol radiant
EN radiant floor
907. **torre de vent** *f*
Definició Estructura d'obra, tradicionalment utilitzada en països càlids i secs, que té la funció d'afavorir la circulació natural de l'aire entre l'interior d'un edifici i l'exterior i que actua com a sistema de refrigeració, ja que durant la nit l'estructura massissa de la torre es refreda pel pas de l'aire exterior i fa que durant el dia l'aire calent exterior es refredi abans d'entrar a l'edifici.
ES torre de viento
FR tour à vent
EN wind tower
908. **translúcid -a** *adj*
Definició Dit del materials que transmeten la radiació lluminosa incident de forma difusa.
ES translúcido -da
FR translucide
EN translucent
909. **transmissió** *f*
Definició Pas d'una radiació, en particular lluminosa, a través d'un medi sense canvi de freqüència de les components monocromàtiques que la constitueixen.
ES transmisión
FR transmission
EN transmission
910. **transmissió selectiva** *f*
Definició Transmissió que només es produeix en una part determinada de l'espectre de la radiació.
ES transmisión selectiva
FR transmission sélective
EN selective transmission
EN thermal transfer
EN thermal transmission
911. **transmissió tèrmica** *f*
Definició Transport d'energia tèrmica per radiació, per conducció o per convecció.
ES transferencia de calor
ES transmisión térmica
FR transfert de chaleur
FR transmission thermique
EN heat transfer
EN thermal transfer
EN thermal transmission
912. **transmissivitat** *f*
Definició Capacitat d'un cos de transmetre la radiació a través seu.
ES transmisividad
FR transmissivité
EN transmissivity
913. **transmitància** *f*
sin. comp. factor de transmissió
Definició Relació entre la radiació transmesa per un cos i la radiació incident sobre la superfície.
Nota Inversa de l'opacitat. Depèn de la longitud d'ona, de l'angle d'incidència de la radiació, de l'índex de refracció i del coeficient d'extinció del material.
ES factor de transmisión
ES transmitancia
FR facteur de transmission
FR transmittance
EN transmission factor
EN transmittance
914. **transmitància global** *f*
Definició Relació entre la radiació global i la radiació extraterrestre que incideix sobre un pla horitzontal.
ES transmitancia global
FR transmittance globale
EN global transmissivity
915. **transmitància interna** *f*
Definició Relació entre el flux de radiació emergent després d'efectuar un trajecte en una substància i el flux de radiació incident sobre la seva superfície, sense tenir en compte les pèrdues per reflexió.
ES transmitancia interna
FR transmittance interne
EN internal transmittance
916. **transparència** *f*
Definició Propietat d'un material que permet el pas de la radiació incident sense alterar-ne la trajectòria.
ES transparencia
FR transparence
EN clearness
EN transparency
917. **transparent** *adj*
Definició Dit del cossos, els materials, etc. que permeten el pas de la radiació incident, de manera que es poden veure els objectes a través seu amb nitidesa.
ES transparente
FR transparent -ente
EN transparent
918. **tub de buit** *m*
sin. comp. captador solar debuit
Definició Tub de vidre on s'ha fet el buit, que conté al seu interior el tub d'anada i de tornada per on circula el termòfor i que actua com a absorbidor.
ES captador solar de vacío
ES tubo de vacío
FR capteur solaire à tube sous vide
FR capteur solaire sous vide
FR tube à vide

- EN evacuated solar collector**
EN vacuum solar collector
919. **tub de calor** *m*
Definició Dispositiu de forma tubular utilitzat en alguns tipus de captador solar de buit o en intercanviadors de calor, que serveix per transferir calor entre dos punts aprofitant el canvi de fase d'un líquid volàtil, que és conduït en forma de vapor cap a l'extrem en contacte amb el fluid que es vol escalfar, on es condensa.
ES tubo de calor
ES tubo térmico
FR caloduc
EN heat pipe
920. **umbracle** *m*
Definició Construcció que cobreix part d'un jardí, d'una terrassa o d'un cultiu, per protegir-lo dels raigs directes del sol, però que permet l'entrada d'aire i de llum difusa.
ES umbráculo
FR ombrage
EN shaded place for plants
921. **unió** *f*
veg. junció
922. **V** *m*
veg. volt
ES V
FR V
EN V
923. **vàlvula antiretorn** *f*
sin. antiretorn
924. **vàlvula de retenció** *f*
Definició Vàlvula que, interposada en un conducte per on circula un fluid, s'obre i es tanca automàticament en funció de la pressió del fluid i del sentit en què aquesta és exercida.
ES válvula de retención
FR clapet de retenue
EN check valve
925. **vaporització** *f*
Definició Fenomen que consisteix en el pas d'un substància de l'estat de líquid a l'estat de gas.
ES vaporización
FR vaporisation
EN vaporization
926. **vas d'expansió** *m*
Definició Dispositiu connectat amb el circuit primari d'un escalfador solar d'aigua, que permet l'expansió volumètrica del termòfor quan aquest s'escalfa.
ES vaso de expansión
FR vase d'expansion
EN expansion chamber
927. **vela solar** *f*
Definició Dispositiu de propulsió espacial constituït per una gran superfície que aprofita l'energia fotònica de la radiació solar que hi
- incideix per produir la propulsió d'un vehicle en l'espai.
ES vela solar
FR voile solaire
EN solar sail
928. **vent solar** *m*
Definició Flux de partícules atòmiques carregades elèctricament, principalment protons i electrons, emès pel sol.
ES viento solar
FR vent solaire
EN solar wind
929. **ventilació** *f*
Definició Renovació de l'aire d'un espai tancat.
ES ventilación
FR aération
FR ventilation
EN ventilation
930. **ventilació artificial** *f*
veg. ventilació forçada
931. **ventilació forçada** *f*
sin. comp. ventilació artificial
Definició Ventilació d'un espai tancat per mitjans mecànics.
ES ventilación artificial
FR ventilation forcée
EN artificial ventilation
932. **ventilació horitzontal** *f*
Definició Ventilació natural que genera un corrent d'aire en forma de flux horitzontal entre les obertures d'entrada i sortida situades a la mateixa alçada, provocat per la diferència de pressió.
ES ventilación horizontal
FR ventilation horizontale
EN horizontal ventilation
933. **ventilació natural** *f*
Definició Ventilació d'un espai tancat per mitjà de l'entrada i la sortida d'aire a través d'obertures, com ara finestres, portes amb reixetes o canals d'evacuació, provocades per diferències de temperatura o de pressió.
ES ventilación natural
FR ventilation naturelle
EN natural ventilation
934. **ventilació vertical** *f*
Definició Ventilació natural que genera un corrent d'aire en forma de flux vertical entre les obertures d'entrada i sortida situades a diferent alçada, provocat per la diferència de temperatura que existeix entre aquests nivells.
ES ventilación vertical
FR ventilation verticale
EN vertical ventilation
935. **visera** *f*
Definició Superfície en voladís col·locada sobre un balcó, una porta o una finestra, que serveix per protegir-los de l'entrada de radiació solar directa.

- ES sombradillo**
ES visera
EN visor
936. **volada** *f*
veg. voladís
937. **voladís** *m*
sin. comp. volada
Definició Element constructiu que sobresurt del pla de la façana i que, en arquitectura solar, serveix per produir ombra sobre finestres o sistemes de captació solar.
ES vuelo
FR auvent
FR superplomb
EN overhang
938. **voladís de lamel·les** *m*
Definició Voladís horitzontal que disposa de lamel·les fixades a una inclinació determinada segons la latitud i el clima, que serveix per produir ombra durant l'estiu, però que no impedeix el pas de la radiació solar durant l'hivern.
FR auvent à lamelles
939. **voladís -issa** *adj*
Definició Dit dels elements constructius que fan volada, que surten enfora del pla de la façana.
ES voladizo -za
FR en surplomb
FR saillant -ante
EN overhanging
940. **volt** *m*
sbl. V
Definició Unitat de tensió i de força electromotriu en el SI, que equival a la tensió que hi ha entre dos punts d'un fil conductor que transporta un corrent constant d'1 ampere, quan la potència dissipada entre aquests dos punts és igual a 1 watt.
ES V
FR V
EN V
941. **volta celest** *f*
Definició Firmament, cel visible.
ES bóveda celeste
FR voûte céleste
EN sky dome
942. **voltatge** *m*
Definició Tensió elèctrica expressada en volts.
ES voltaje
FR voltage
EN voltage
943. **W** *m.*
veg. watt
ES W
FR W
EN W
944. **watt** *m*
sbl. W
- Definició** Unitat de potència del SI que equival a 1 joule per segon.n.
ES watt
FR watt
EN watt
945. **watt-pic** *m*
sbl. Wp
Definició Unitat de potència utilitzada per definir el rendiment de les instal·lacions solars productores d'electricitat.
Nota Una instal·lació d'1 watt-pic és la que subministra 1 watt al voltatge especificat de treball sota una radiació màxima d'1 sol nominal.
ES watt-pico
FR watt-crête
EN peak-watt
946. **Wp** *m*
veg. watt-pic
ES Wp
FR Wp
EN Wp
947. **xarxa radiomètrica** *f*
Definició Conjunt d'estacions de mesura de la radiació solar.
ES red radiométrica
FR réseau radiométrique
EN radiometric network
948. **xemeneia solar** *f*
Definició Xemeneia en la qual l'aire s'escalfa mitjançant un captador solar integrat en la seva estructura, que provoca el tiratge i permet la ventilació de l'edifici per extracció d'aire.
ES chimenea solar
FR cheminée à tirage solaire
FR cheminée solaire
EN solar chimney
EN solar draft tube
949. **zenit** *m*
Definició Punt d'intersecció de l'hemisferi celest situat sobre un observador amb la vertical astronòmica del lloc geogràfic d'aquest observador.
ES cenit
ES zenith
FR zénith
EN zenith
950. **zona climàtica** *f*
Definició Cadascuna de les zones establertes en una regió geogràfica que posseeix unes característiques comunes quant a temperatura, pluviositat, hores de sol, vents dominants o altres variables climàtiques.
ES zona climática
FR zone climatique
EN climatic zone
951. **zona d'emmagatzematge tèrmic** *f*
Definició Volum inferior d'un estany solar no convectiu en què la concentració salina és molt alta i homogènia i on s'emmagatzema la calor que capta l'estany.

ES zona de almacenamiento térmico
FR zone de stockage thermique
EN lower convective zone
EN thermal storage zone

952. **zona de confort** *f*

Definició Àrea d'un nomograma bioclimàtic delimitada, generalment, per un rang de temperatures, un rang d'humitat relativa i per altres variables segons el tipus de nomograma, que indica els punts on la combinació d'aquests factors proporciona a les persones una sensació de confort o benestar.

ES zona de bienestar
FR zone de confort
EN comfort zone

953. **zona de gradient salí** *f*

Definició Volum intermedi d'un estany solar

no convectiu en què la concentració salina i la temperatura augmenten fortament de la part superior a la inferior.

ES zona de gradiente salino
FR zone de gradient salin
EN non convective zone
EN saline gradient zone

954. **zona de mescla superficial** *f*

Definició Volum superior d'un estany solar no convectiu, menys salí i calent que la resta, on es produeix una certa mescla a causa del vent.

ES zona de mezcla superficial
FR zone de mélange superficiel
EN surface convective zone
EN upper convective zone